

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา)

ปริญญา

การวิจัยและประเมินทางการศึกษา

การศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of the Effective Internal Quality Assurance Model
for Small Schools in Suphan Buri Province

นามผู้วิจัย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์บุญเรียง ขจรศิลป์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์พิกุล เอกวรังกูร, ค.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์สิทธิกร สุมาลี, ศษ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สืบศิริ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of the Effective Internal Quality Assurance Model for
Small Schools in Suphan Buri Province

โดย

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จิตต์วิมล คล้ายสุพรรณ 2556: การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและประเมิน
ทางการศึกษา) สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์บุญเรียง ขจรศิลป์, Ph.D. 404 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด
และแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และ
ประเมินรูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก
ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 18 คน ผู้บริหารและครู
ในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 222 คน และศึกษานิเทศก์ที่ดูแล
งานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 2 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์
การสอบถาม การสังเกต และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์
เชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี
ประกอบด้วยโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบตามระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย องค์ประกอบของ
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดระบบ
บริหารและสารสนเทศ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย องค์ประกอบของการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบของการติดตาม
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4
การทบทวน ประกอบด้วย องค์ประกอบของการทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแนวทางการ
ดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ ผลการยืนยันยืนยันมติของรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน
ประกันคุณภาพภายใน พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเห็นด้วยตามประเด็น
ของรูปแบบในทุกประเด็น และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความ
สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีมีความตรงเชิงโครงสร้างตามแนวคิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

3. ผลการประเมินรูปแบบจากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ ความเป็น
ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น และมีความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพภายใน

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Jitwimon Klaysubun 2013: The Development of the Effective Internal Quality Assurance Model for Small Schools in Suphan Buri Province. Doctor of Education (Educational Research and Evaluation), Major Field: Educational Research and Evaluation, Department of Education. Thesis Advisor: Associate Professor Boonreang Kajornsinsin, Ph.D. 404 pages.

The main objective of this research was to develop the effective internal quality assurance model for small schools in Suphan Buri province. The step of this study composed of four phases as follows: phase 1-studying the concepts and current status of the internal quality assurance, phase 2- constructing the model, phase 3- trying out and assessing the model and phase 4-improving the model. The group of the study consisted of 18 administrators and teachers in small schools that succeeded in the internal quality assurance, 222 administrators and teachers in small schools that had the lower standard and 2 supervisors who were responsible for internal quality assurance. The data were collected from document, interview, questionnaires, observation and focus group. The quantitative data were analyzed by descriptive statistics and qualitative data were analyzed by content analysis.

The research findings were as follows:

1. The effective internal quality assurance model for small schools in Suphan Buri province consisted of the operational structure which composed of 8 factors of the internal quality assurance system. The system divided into 4 steps as follows: step 1- planning that composed of set up the educational standards of schools, set up the educational development plans of schools and set up administration and information management systems, step 2- plan implementation that was operating followed the development plans, step 3- follow up that composed of monitoring and investigating educational quality and assessment internal quality from the educational standards, and step 4- reviewing that composed of producing the annual report concerning internal quality assurance and developing the educational quality continuously.

2. The validation of the model showed that: the expert group discussion agreed on operating specified in the models. The results confirmed the consensus of the opinions of those who were responsible for internal quality assurance issues were agreed on all issue of the model and the validity of the structural model found that the model was fit to the empirical data, shown that the effective internal quality assurance model for small schools in Suphan Buri province construct validity for internal quality assurance system.

3. The results of the model evaluation indicated that the effective internal quality assurance model for small schools in Suphan Buri province was propriety, feasibility, utility at the highest level for all issues and accuracy was fit to the internal quality assurance.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเรียง ขจรศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.พิกุล เอกวรังกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ที่กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี และกราบขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้กับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และศึกษานิเทศก์ ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินงานวิจัย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ จ.สุพรรณบุรี ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายขอโน้มรำลึกพระคุณพ่อจ๋านง คุณแม่สงบ คล้ายสุบรรณ และพี่ทุกคนที่ให้การสนับสนุนด้านการเรียน ด้านทุนทรัพย์ และให้กำลังใจที่ดี จนทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ได้จนถึงปัจจุบัน และขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จในที่สุด

จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
มีนาคม 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	10
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กรและงานประกันคุณภาพภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ	26
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กรูปแบบการพัฒนาประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ	49
ภารกิจและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี	68
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ	77
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	84
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดในการพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล	86
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก	90
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	94
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	118

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	119
ผลการวิจัย	119
ข้อวิจารณ์	266
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	271
สรุปผลการวิจัย	272
ข้อเสนอแนะ	279
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	281
ภาคผนวก	287
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	288
ภาคผนวก ข คู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	292
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี	338
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	397
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	404

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบ 2 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี	71
2	กรอบกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	72
3	กรอบการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	97
4	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	121
5	ข้อมูลความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	122
6	สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	124
7	สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	128
8	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	133
9	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	137
10	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	139
11	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ด้านการรายงานประเมินคุณภาพภายใน	144
13	ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	147
14	สรุปผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีจากการสนทนากลุ่ม	180
15	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	182
16	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	184
17	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	187
18	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	193
19	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	195
20	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	197
21	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	200
22	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการรายงานประเมินคุณภาพภายใน	202
23	ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	203
24	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบในองค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	208

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบในองค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	209
26	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	210
27	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	211
28	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	212
29	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา	213
30	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายใน	214
31	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบองค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	215
32	ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	216
33	สรุปผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนก ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	220

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	226
35	การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่ มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	249
36	ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความเหมาะสม	254
37	ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นไปได้	256
38	ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นประโยชน์	258
39	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีก่อนและหลัง การทดลองใช้	260

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ของการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2
2	ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคุณภาพและการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร	31
3	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เด่นชัดและความรู้ซ่อนเร้น	33
4	รูปแบบการจัดการความรู้ตามแนวคิดสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม	36
5	รูปแบบแสดงแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	56
6	รูปแบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	58
7	กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”	83
8	สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	84
9	โครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	159
10	ร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี	160
11	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	208
12	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	209

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
13	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	210
14	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	211
15	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	212
16	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง ประจักษ์	213
17	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีความสอดคล้องกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์	214
18	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาย่างต่อเนื่องมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์	215
19	โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีมีความสอดคล้องกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์	217
20	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีหลังการทดลองใช้	264

บทที่ 1

บทนำ

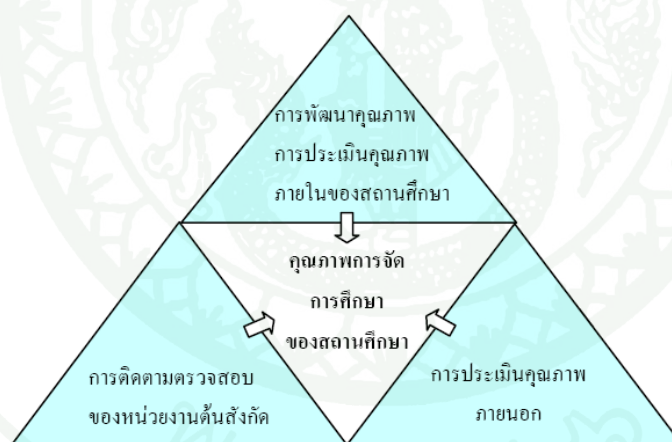
ความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพ สิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุก ๆ ระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิต จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของบุคคลและสังคม โดยอาศัยระบบการประกันคุณภาพเป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จากความจำเป็นดังกล่าวในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ในหมวดที่ 6 โดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพและเป็นระบบ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547: 37-38) จากความสำคัญของการประกันคุณภาพเพื่อมุ่งสู่การสร้างเชื่อมั่นได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการโดยมีหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ประการคือ (1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน และสถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเองรับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด (2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา และ (3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน

กำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus Areas) โดยมีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนาให้เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549: 3) จากหลักการดังกล่าวจึงนำไปสู่วิธีการปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานได้ตามเป้าหมายของมาตรฐานที่ได้กำหนดสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (Murgatroyd and Morgan, 1994: 45) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดกระบวนการของการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพที่มีความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากความสัมพันธ์ใน 3 ส่วน สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 6)

จากภาพแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องอาศัยกระบวนการทั้ง 3 ส่วนข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามจากจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจะเริ่มตั้งแต่การพัฒนา การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นการรองรับในส่วนของการติดตามตรวจสอบของหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอกตามลำดับ เพื่อนำผลที่ได้จากสามส่วนไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งและเป็นระบบจะมุ่งสู่การพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ คุณภาพด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา

และคุณภาพด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและผลักดันกระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดีและสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าผลผลิตทางการศึกษาที่ได้จากการบริหารจัดการที่ดีจะอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 7-8) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความมั่นใจในหลักของการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตั้งแต่ขั้นของการออกแบบและการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และการทบทวนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในทุกขั้นตอนของการผลิตเพื่อให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิผล นั่นคือ ผู้เรียนมีคุณภาพโดยบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของไทยหลังช่วงการปฏิรูปการศึกษาพบว่า คุณภาพด้านผู้เรียนและด้านการบริหารสถานศึกษามีหลายด้านที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา เช่น ผลการประเมินจากโครงการศึกษาสำรวจความรู้ และทักษะของนักเรียนกลุ่มอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยจบการศึกษาภาคบังคับ (Program for International Students Assessment: PISA) ในประเทศสมาชิก OECD (องค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ) ซึ่งวัดทักษะการอ่าน ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และความรู้ทางคณิตศาสตร์ พบว่า นอกจากเด็กไทยจะได้คะแนนเฉลี่ยจากการวัดทั้ง 3 ด้านอยู่ในช่วงรั้งท้าย (จากประเทศที่เข้าร่วมโครงการประเมิน 57 ประเทศ) แล้ว ยังพบว่า ผลการประเมินมีแนวโน้มต่ำลง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2552: 4) ส่วนผลการประเมินของนักเรียนเมื่อจบช่วงชั้น ป.3 โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ป.6 ม.3 และ ม.6 จากการทดสอบระดับชาติ O-NET (Ordinary National Education Test) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในช่วงปีการศึกษา 2549-2552 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของแต่ละวิชาเกือบทั้งหมดไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น ป.6 (ปีการศึกษา 2551) และวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้น ม.6 ที่เกินร้อยละ 50 แต่ก็เกินเพียงเล็กน้อย วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องเร่งยกระดับอย่างเร่งด่วน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 4-6) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักทดสอบทางการศึกษาในปีการศึกษา 2550 พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในทุกกลุ่มสาระที่ทำการสอบ ในภาพรวมทั้งประเทศได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549-2553) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสองตั้งแต่ พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2551 จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่ามีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4,384 แห่งจากสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินจำนวน 20,533 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.35 เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2551 พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานมากที่สุดทั้ง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.10 84.81 และ 87.91 ของสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานในแต่ละปี (ข้อมูล สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ณ วันที่ 13 มกราคม 2552) จากผลการประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิจิตร ศรีสอ้าน ในการเสวนาวิชาการเรื่อง“ผลิดอก ออกผล 9 ปี

แห่งการปฏิรูปการศึกษา” ในวันที่ 19 สิงหาคม 2551 ที่ว่าการปฏิรูปการศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ผลการดำเนินงานยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของสถานศึกษายังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควรจึงทำให้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีอัตราการไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2551 ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2: 2553-2555) ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2552: 1) ที่มีเป้าหมาย 3 ประการ คือ (1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (2) เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก (3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลสถานศึกษาในเขตพื้นที่จำนวน 447 แห่ง ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง พบว่ามีสถานศึกษาที่ไม่ได้รับรองมาตรฐาน จำนวน 115 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 106 แห่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินในระดับภาพรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ และจากผลงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลการศึกษาเกี่ยวกับการรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กยังไม่มี ความชัดเจน ประกอบกับการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมตามบริบทในแต่ละเขตพื้นที่ที่มีนโยบายในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้สถานศึกษามีกรอบทิศทางการพัฒนาตามขั้นตอนในรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อเป็นทางเลือกในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาให้เกิดคุณภาพ ซึ่งเน้นที่กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้โดยการถอดประสบการณ์จากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ ซึ่งสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานภายในองค์กรที่เข้มแข็ง จะมีระบบการบริหารจัดการ มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผนและมีการประเมินตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอันนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาโดยรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นจะนำไปสู่คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล
2. เพื่อสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการทำงานที่ให้เกิดประสิทธิผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและช่วยส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อสถานศึกษา โดยสามารถจำแนกกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้ดังนี้

1. บุคลากรในสถานศึกษาได้แนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. ผู้บริหารได้รูปแบบไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิผลและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพภายใน

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีความเหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

2. เนื้อหาในการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนารูปแบบ คือ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมที่ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และครู จำนวน 11 คน ที่สังกัดในกลุ่มสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2 ผู้บริหาร จำนวน 74 คน และครู จำนวน 148 คน ที่สังกัดในกลุ่มสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

3.3 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จตามเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีพัฒนาการและเป็นระบบมากขึ้น เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ เป็นไปตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล มีความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและ

การบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ และสถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น โดยมุ่งเน้นในการจัดโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น โดยมุ่งเน้นในการจัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง แนวทางการดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านการประกันคุณภาพภายใน ตามภาระงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละองค์ประกอบจะแสดงความสัมพันธ์ของกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมี

ส่วนร่วม และการนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดองค์กร และการบริหารสถานศึกษา โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะช่วยกันกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำกับติดตามและให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดเก็บข้อมูลที่เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน ติดตาม และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของคณะทำงานประเมินภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้ภาระงานของสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามตัวบ่งชี้และมาตรฐานของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการนำผลการดำเนินงาน ผลการประเมินมาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ จุดเด่น จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา นำมาทบทวนเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผ่านการรับรองมาตรฐานการประเมินภายนอกรอบสองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้รับการยอมรับจากนักการศึกษาที่มีส่วนร่วมในระบบการประกันคุณภาพภายในของเขตพื้นที่การศึกษาว่ามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดี

ประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสามารถใช้ปฏิบัติงานได้ตามมิติ 4 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้อง

ความเหมาะสม หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในมีวิธีการดำเนินงานสอดคล้องแนวคิดด้านการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

ความเป็นไปได้ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ปฏิบัติงาน การดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง สามารถเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน มีความคุ้มค่าในระยะเวลาและงบประมาณในการนำรูปแบบไปใช้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ โดยพิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีดำเนินงานสามารถใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วและมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

ความถูกต้อง หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในทำให้ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นไปตามหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาและบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม โดยพิจารณาจากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนน้อยกว่า 120 คน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน
2. หลักการและกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา
3. หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
4. หลักการและมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กรและงานประกันคุณภาพภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

1. แนวคิดการพัฒนาการทำงานในองค์กร
2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนางานการประกันคุณภาพภายใน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก รูปแบบการพัฒนางานประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ

1. การบริหารจัดการและผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก
2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนางานการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ

ภารกิจและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กร
2. การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. แนวคิดพื้นฐานของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis)

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยขอนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้ ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน หลักการและกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และหลักการและมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการประกันคุณภาพไว้ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประกันคุณภาพภายในให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยในมาตราที่ 7 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นการสร้างความมั่นใจซึ่งเป็นแกนหลักของการประกันคุณภาพประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการ (สุภาวดี ตรีรัตน์, 2551: 2) ได้แก่

1) การวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นของการออกแบบการกำกับดูแล ตรวจสอบและทบทวนเพื่อการปรับปรุง แก้ไขในทุกขั้นตอนของการผลิตซึ่งต่างจากรูปแบบการประเมินแบบเก่าที่เน้นการตรวจจับเมื่อปัญหาสำคัญในขั้นผลิตได้เกิดขึ้นแล้ว

2) การนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัยอันได้แก่รูปแบบ กรรมวิธี และ เทคนิควิธีที่เป็นนวัตกรรมที่มีหลักฐานทางทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือรองรับไปประยุกต์ใช้ในส่วนตอนต่างๆในกระบวนการผลิต ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างมีเหตุผลว่าการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งระบบจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างน่าไว้วางใจ และจะมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในวงจำกัดที่น้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะพบว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการในการปฏิบัติงาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 11 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน มี 3 ประการ ดังนี้

1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิด หรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2) การที่จะดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายใน ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3) ประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในจะพบว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษาได้มีกรอบทิศทางการดำเนินงานที่มุ่งสู่เป้าหมาย โดยในบริบทของการปฏิรูปการศึกษาจะมีมาตรฐานเป็นแกนนำในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้นแล้ว จะได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น

2. หลักการและกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพของการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 2-3) ได้กำหนดหลักการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ 3 ประการ คือ

1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร

2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา

3) การแสดงการรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา สถานศึกษา โดยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ ทั้งเพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

นอกจากนี้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549: 10) กำหนดหลักการพิจารณาในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1) ระบบประกันคุณภาพ ไม่ใช่เรื่องของการชี้ถูกชี้ผิด หรือการตรวจสอบ แต่เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ควบคู่กับการกระจายอำนาจบริหารการศึกษา

2) มาตรฐานการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การประกันคุณภาพมีภารกิจหลัก 4 ส่วน ที่ต้องแยกบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนคือ

3.1) การกำหนดมาตรฐาน หรือหลักเกณฑ์ของระบบการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง เช่น กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น

3.2) การประเมินภายใน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประเมินภายใน โดยดึงชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

3.3) การประเมินภายนอก ให้องค์กรอิสระในรูปองค์กรมหาชนทำหน้าที่ในการประเมินภายนอก การที่ให้องค์กรอิสระทำหน้าที่นี้เพราะต้องการให้อิสระจากฝ่ายราชการและต้องทำหน้าที่ประเมินทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

3.4) การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุง เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารการศึกษา

ซึ่งจากหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ Murgatroyd & Morgan (1994) ที่ได้จำแนกลักษณะเด่นของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการ

- 1) มาตรฐานการศึกษากำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
- 2) มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
- 3) มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
- 4) มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร
- 5) การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน (Audit and Review) การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา

จากหลักการของกระบวนการประกันคุณภาพดังกล่าวจึงนำมาสู่วิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 4) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งแนวทางในการดำเนินงานประกอบด้วย 3 ส่วน สรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานเป็นประจำ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดนั้น ต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ที่ทุกกิจกรรม / โครงการ / งานมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกด้าน มีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรรหาให้เพียงพอ ดูแลรักษาให้ใช้ได้อยู่เสมอและปลอดภัยในการใช้ ประการสำคัญต้องมีระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผน รวมทั้งติดตามกำกับการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กำกับติดตามความก้าวหน้า และยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถดำเนินงานในแต่ละระดับ ได้ดังนี้

2.1) การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษาทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทันทั่วทั้งที่ และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

2.2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้สถานศึกษาทุกแห่งควรได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี สำหรับสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยกย่องสถานศึกษาที่มีรูปแบบการพัฒนาที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ ส่วนสถานศึกษาที่มีคุณภาพผู้เรียนต่ำหรือมีแนวโน้มต่ำลงอันเนื่องมาจากปัญหาต่างๆ เขตพื้นที่การศึกษาควรตั้งคณะทำงานเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เขตพื้นที่การศึกษาต้องทำรายงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3) การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมระดับประเทศ โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพสถานศึกษาให้บริหารและจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

3) การประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

3.1) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นเพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/โครงการ ภายในสถานศึกษามาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และรายงานต่อสาธารณชน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี

3.2) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา การประเมินในส่วนนี้เป็นการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุกๆ 5 ปี ผลจากการประเมินในภาพรวม จะนำเสนอรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติ

กล่าวโดยสรุป คือ หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นการกระจายอำนาจเพื่อให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน และการดำเนินงานจะต้องมีหลักฐานที่พร้อมต่อการตรวจสอบ โดยที่ลักษณะของการดำเนินงานจะมีการตรวจสอบและทบทวนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการ

ดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นที่กระบวนการดำเนินงานทั้ง 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการรับรองคุณภาพ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกันซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สามารถดำเนินการได้ทั้งในส่วนการพัฒนาคุณภาพและการประเมินคุณภาพ ที่มีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน / มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 24 - 27) เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ 6 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาโดยให้นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมาย

ข้อ 2 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ 3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่

กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

ข้อ 4 การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
- 4) กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและองค์กรชุมชน
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อ 6 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบรวมทั้งให้เปิดเผย ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

กล่าวโดยสรุปกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในภายใต้หลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา

ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการดำเนินงานจะมีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพตามแผนการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. หลักการและมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางต่อการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต

4.1 หลักการของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ จำนวน 5 ประการ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549: 24-25)

1) หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตนสามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยันซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีทั้งของครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

3) หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิ์เสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4) หลักการมีส่วนร่วมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับกระจายอำนาจ

5) หลักแห่งความสอดคล้องอุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องสอดคล้องกับสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบาย การศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและสัมพันธ์ เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

4.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อ เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการ พัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ (2554) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มี 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ 2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ 3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ 4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ รวมมีมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน 5 ด้าน ประกอบด้วย 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้

- 1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสถานะที่เสี่ยง ต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ
- 1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
- 1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/ นันทนาการตามจินตนาการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวนเวทิต่อผู้มีพระคุณ

2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว

3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

ตัวบ่งชี้

4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง

4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง

4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ

4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์

5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

5.3 ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง

6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้

7.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

7.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

7.3 ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา

7.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

7.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

7.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียน และคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน

7.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

7.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้

8.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

8.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

8.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

8.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

8.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

8.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้

9.1 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

9.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

9.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ตัวบ่งชี้

10.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น

10.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ

10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

10.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจน สรุปลความรู้ได้ด้วยตนเอง

10.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอ

10.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียน ทุกคน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

11.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

11.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

11.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ตัวบ่งชี้

12.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

12.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง

12.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

13.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

13.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

ตัวบ่งชี้

14.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

14.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

5) มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

ตัวบ่งชี้

15.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

15.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยสรุปได้ว่าความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้กลไกของกระบวนการพัฒนาคุณภาพ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ที่อาศัยความร่วมมือการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนเป็นตัวขับเคลื่อนให้ระบบดังกล่าวสามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน

เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดโดย มุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม โดยใช้หลักแห่งความเสมอภาคทางสังคม การมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของหน่วยงาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กรและงานประกันคุณภาพภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กรและงานประกันคุณภาพภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้ แนวคิดการพัฒนาการทำงานในองค์กร ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนางานการประกันคุณภาพภายใน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการทำงานในองค์กร

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาโดยรวมในทุกด้านของภารกิจสถานศึกษานั้นๆ โดย สามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ คุณภาพด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา และคุณภาพด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ตามหลักการทางวิชาการได้เสนอแนวทางในการพัฒนาองค์กรไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิด 2 แนวคิดนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิผลขององค์กร ในด้านงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งหวังให้สถานศึกษามีผลผลิตได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดของแนวคิด ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management)

การจัดการคุณภาพโดยรวมเป็นระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ เน้นคุณภาพในทุกๆ ด้านและทุก ๆ กิจกรรมขององค์กร โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพเพื่อสนองตอบความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า เพื่อให้มั่นใจว่าทุกอย่างได้ทำอย่างมีคุณภาพสูงสุด และมีคุณภาพทั้งหมดทั่วทั้งองค์กร (Flood, 1993: 41 – 49; Hradesky, 1995)

1.1.1 หลักการสำคัญของ Total Quality Management

การจัดการคุณภาพโดยรวมมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ด้วยการมีส่วนร่วมใน การปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ อันจะทำให้คุณภาพชีวิต ของพนักงานทุกคนดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักการ 3 ประการ ดังนี้

1) การให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Oriented)

ลูกค้าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ธุรกิจอยู่รอด และความมุ่งหมายเดียวของธุรกิจ คือ การสร้างและรักษาลูกค้าการให้ความสำคัญกับลูกค้าจะไม่ถูกจำกัดอยู่ที่ลูกค้าจริงๆหรือที่เรียกว่า ลูกค้าภายนอก (External Customer) ที่ซื้อสินค้าหรือบริการของธุรกิจเท่านั้น แต่จะขยายตัวครอบคลุมไปถึงพนักงาน หรือหน่วยงานที่อยู่ถัดไปจากองค์กรซึ่งรอรับผลงานหรือบริการจากองค์กรที่เรียกว่า ลูกค้าภายใน (Internal Customer) โดยเราจะทำหน้าที่เป็น ผู้ที่ส่งมอบภายใน (Internal Supplier) ในการส่งมอบผลงานและสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้าภายใน ซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นห่วงโซ่คุณภาพ (Quality Chain)

2) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) องค์กรที่จะทำ TQM จะต้องกล้าตัดสินใจ แก้ไขปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ก่อนที่จะไม่มีโอกาสแม้จะดำรงอยู่ต่อไปในสังคมซึ่งเราสามารถดำเนินงานได้ดังนี้

2.1) ศึกษา วิเคราะห์และทบทวนข้อมูลการดำเนินงานและสภาพแวดล้อมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพของระบบและผลลัพธ์อย่างสร้างสรรค์ และต่อเนื่อง

2.2) พยายามหาวิธีในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการดำเนินงานที่เรียบง่าย แต่ให้ผลลัพธ์สูง

2.3) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เป็นธรรมชาติ และไม่สร้างความสูญเสียจากการตรวจสอบ

3) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม (Employees Involvement) ตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการ จนถึงหัวหน้าคณะผู้บริหาร (Chief Executive Officers) หรือ CEOs ที่ต้องปฏิบัติงานอย่างมีความเข้าใจและยอมรับในการสร้างคุณภาพสูงสุดให้เกิดขึ้น ไม่เฉพาะบุคคลในหน่วยงาน แต่ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพของธุรกิจอย่างสอดคล้องและลงตัว โดยมองข้ามกำแพงหรือฝ่าย/แผนกที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนต้องปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกขององค์กรคุณภาพเดียวกัน เพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น และถูกต้องเสมอ โดยอาจจะจัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross Functional Team) เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน และพัฒนาคุณภาพของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยทีมงานจะเป็นกลจักรสำคัญในการผลักดันธุรกิจไปข้างหน้าอย่างสม่ำเสมอ

จากหลักการของการจัดการคุณภาพโดยรวมที่มุ่งหวังให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพของงานขององค์กรตามหลักการ 3 ประการ ข้างต้น จึงเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์กรและเพื่อสร้างโอกาสให้องค์กรเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ตามที่ ญัณฐพันธ์ เจริญนันท์ และคณะ (2546: 67 – 68) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการคุณภาพโดยรวมไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้บริหารและองค์กรสามารถรับรู้ปัญหาของลูกค้า และความต้องการที่แท้จริงของตลาด สามารถจะสร้างสินค้าและบริการให้เป็นที่น่าสนใจแก่ลูกค้า ซึ่งจะสร้างรายได้ กำไร ความอยู่รอดและการเจริญเติบโตของธุรกิจ

2) ให้ความสำคัญกับระบบที่เรียบง่ายและผลลัพธ์ ที่ลดความสูญเสียและความสูญเปล่าในการดำเนินงาน สามารถบริหารต้นทุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3) พัฒนาระบบ ขั้นตอน และการจัดเก็บข้อมูลการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบ และแก้ไขได้ง่าย ไม่เสียเวลากับงานที่ไม่สร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจ

4) พนักงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา และการสร้างรายได้ของธุรกิจ จึงเกิดความพอใจในการทำงาน

5) มุ่งพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร ให้มีคุณภาพสูงสุดในทุกมิติ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 การประยุกต์ใช้การจัดการคุณภาพโดยรวมในการนำไปปฏิบัติ

การจัดการคุณภาพโดยรวมถือเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในทุก ๆ ด้าน ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรหลายแห่งมีความประสงค์ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ซึ่งการปฏิบัตินั้นควรจะมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับปรัชญาและแนวคิดพื้นฐานของการจัดการคุณภาพโดยรวมโดยมีแนวทางการส่งเสริม ในการนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1) ผู้บริหารระดับสูงต้องมีศรัทธาและมีความเชื่อมั่นว่าการจัดการคุณภาพโดยรวมจะสามารถช่วยปรับปรุงพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน

2) นำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาเป็นนโยบายในการบริหารธุรกิจ และประกาศให้พนักงานทุกคนได้รับรู้

3) จัดตั้งหน่วยงานส่งเสริม TQM เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันการดำเนินงานต่าง ๆ ในกิจกรรม TQM ให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

4) จัดตั้ง TQM Steering Committee โดยมีกรรมการผู้จัดการเป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบาย ผลักดันการดำเนินการ ติดตามผลและแก้ปัญหาหลัก ๆ ในการทำกิจกรรม TQM

5) หาที่ปรึกษา (Consultant) หากคิดว่าจำเป็น

- 6) กำหนด Road Map ของการทำ TQM และแผนงานหลัก
- 7) ดำเนินการฝึกอบรมตามแผนงานที่กำหนด
- 8) ดำเนินการลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ของ TQM
- 9) ผู้บริหารระดับกลางตรวจสอบการปฏิบัติและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- 10) ผู้บริหารระดับสูงตรวจวินิจฉัย (Diagnosis) ผลการดำเนินงาน TQM เป็นระยะๆ
- 11) ประเมินผลงานประจำปี

จากแนวทางการนำการจัดการคุณภาพโดยรวมไปใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้การนำไปใช้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตามที่ ฌ็อง-ฌัก เคอร์เนน และคณะ (2546: 93-97) ได้กล่าวว่าการนำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาใช้ ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เพราะเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ละเอียดย่อย และเกี่ยวข้องกับทุกคนองค์กร ดังนั้น ถึงแม้ผู้บริหารจะดำเนินการตามขั้นตอนการนำการจัดการคุณภาพโดยรวมไปปฏิบัติ แบบเปิดตำราทำ (Open Book Approach) แล้วก็ตาม โครงการก็อาจจะล้มเหลว เพราะผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจ และไม่ตระหนักถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเปลี่ยนแปลงองค์กร ที่เรียกว่า กุญแจแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) หรือ KSFs โดยสามารถสรุป KSFs ที่ช่วยให้การนำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาประยุกต์จนประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญต่อไปนี้

1) ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)

เป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จหรือล้มเหลวในการทำการจัดการคุณภาพโดยรวม ดังที่ Dr.Deming (1993) กล่าวว่า ไม่มีอะไรทดแทนความรู้ได้ (There is no substitute for knowledge.) เนื่องจาก TQM เป็นปรัชญาในการบริหาร จึงต้องดำเนินงานด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริง ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในการทำ TQM จะต้องมีความรู้ ทฤษฎี แผนงาน และวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่เช่นนั้นการสร้างองค์กรคุณภาพสมบูรณ์แบบจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เพราะความรู้และความเข้าใจที่ผิดพลาดจะทำให้การเริ่มต้นโครงการหรือการดำเนินงานผิดพลาดจนไม่สามารถแก้ไขได้

2) ความศรัทธาและมุ่งมั่น (Faith and Commitment)

ในหลักการและความสำเร็จของการจัดการคุณภาพโดยรวมทำให้สมาชิกทุกคนร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพราะการสร้างวัฒนธรรมและองค์กร TQM ต้องอาศัยความทุ่มเทและเสียสละอย่างมาก แต่ก็ต้องเกิดขึ้นจากความเข้าใจที่แท้จริง มิใช่ศรัทธาและมุ่งมั่นแบบมโนภพ ที่รับแนวคิดมาปฏิบัติอย่างไม่ไตร่ตรองให้รอบคอบ เพราะ

องค์กร TQM เป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) ที่สมาชิกจะต้องเรียนรู้อย่างมีเหตุผลและพยายามแก้ไขปัญหาย่อยอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การเรียนรู้แบบไสยศาสตร์ (Superstitious Learning) ซึ่งเป็นการยอมรับในเรื่องต่าง ๆ อย่างไม่มีเหตุผล และจะสร้างผลเสียขึ้น มากกว่าผลดีที่ได้รับในระยะสั้นเท่านั้น

3) ภาวะผู้นำ (Leadership)

ผู้บริหาร และสมาชิกทุกคนในองค์กรต้องมีความเป็นผู้นำในตนเอง โดยที่ต้องตัดสินใจ ทำในสิ่งที่ถูก (Do the right things.) ไม่ใช่เพียงแค่ทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูก (Do the things right.) ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือเคยปฏิบัติมาเท่านั้น โดยผู้บริหารจะต้องเป็นแม่แบบ (Role Model) ทั้งในการทำงาน การยอมรับในปรัชญาคุณภาพ การเปลี่ยนแปลง และการรับผิดชอบในการกระทำของตนและลูกน้อง ขณะที่สมาชิกทุกคนต้องมีความเป็นผู้นำในตนเอง และเป็นผู้นำของกลุ่ม โดยไม่เพียงแค่ปฏิบัติงานตามคำสั่ง หรือเพื่อเอาใจเจ้านายเท่านั้น แต่จะต้องคิดวิเคราะห์ พยายามทำงาน และพัฒนาตนเอง และทีมงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4) ความกล้า (Courage)

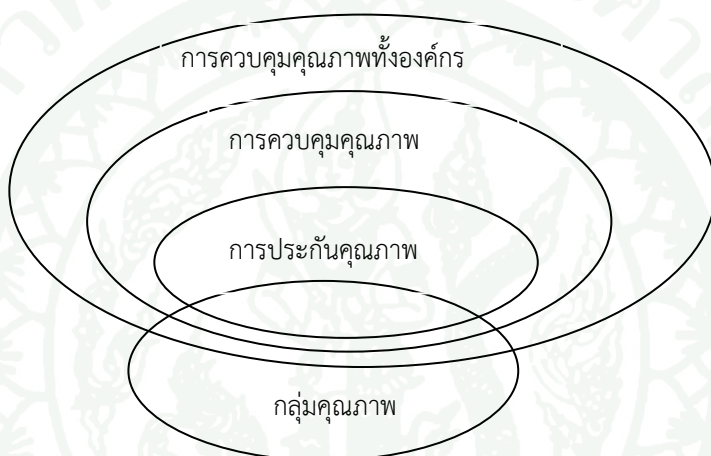
เป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นผู้นำ การสร้างสรรค์ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะต้องคิดนอกกรอบของความเชื่อ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเดิม โดยสมาชิกในองค์กร TQM จะต้องกล้าที่จะตัดสินใจ เปลี่ยนแปลง รับผิดชอบและแก้ไขในการดำเนินงานของตนและของกลุ่ม แต่เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมากในปัจจุบัน ที่ความกล้าหาญกลายเป็นค่านิยม (Value) ที่ถดถอยลงทุกทีในองค์กรและสังคมไทย เนื่องจากทุกคนต่างพยายามเอาตัวรอด ปกป้องผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก โดยคนส่วนใหญ่ชอบ ตัดสินใจแบบแทงกั๊ก หรือ Play Safe เสมอ หรือแสดงความกล้าแบบบ้าบิ่น ขาดสติยั้งคิด และทำเพื่อความต้องการของตนเท่านั้น ซึ่งเป็นเพียงแต่การแสดงพฤติกรรมที่หยาบช่า กักขะ และสันดานดิบออกมา ตามที่เราได้รับรู้จากสื่อต่าง ๆ เท่านั้น

5) การบริหารระบบ (System Management)

TQM เป็นงานที่ต้องวางแผนและดำเนินงานร่วมกันทั้งองค์กร โดยกำหนดวิสัยทัศน์กลยุทธ์ และแผนแม่บทรวม (Integrated Master Plan) ซึ่งมีความครอบคลุมในการพัฒนาศักยภาพขององค์กร แต่ต้องยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความผันผวนของเหตุการณ์ ซึ่งจะกำหนดขึ้นจากความเข้าใจ และการคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking) ไม่ใช่การทำโครงการทดลอง โดยแยกเป็นส่วน ๆ และค่อย ๆ ดำเนินการครั้งละหน่วยงานหรือสองหน่วยงาน โดยวางแผนปฏิบัติเป็นครั้ง ๆ ไป (One At A Time) เพราะแทนที่จะสร้างเสริมการเป็นองค์กร TQM กลับจะกลายเป็นการจัดการคุณภาพเฉพาะส่วน (Partial Quality Management) ที่ไม่สามารถบูรณาการเข้าเป็นองค์กรคุณภาพที่แท้จริง

1.1.3 โครงสร้างของการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร

โครงสร้างของการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร ประกอบด้วยส่วนย่อยๆ หลายส่วน ได้แก่ การประกันคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และกลุ่มคุณภาพโดยที่การประกันคุณภาพเป็นการให้ความมั่นใจแก่ลูกค้าโดยเน้นที่ผลิตภัณฑ์ที่ออกใหม่ การควบคุมคุณภาพเป็นแนวคิดของการทำตามสิ่งที่ได้ให้คำมั่นสัญญาแก่ลูกค้าไว้ ซึ่งจะหมายรวมถึงหน้าที่ทุกอย่างในองค์กรและเกี่ยวข้องกับทุกคน ส่วนการควบคุมคุณภาพ เป็นการทำหน้าที่คุณภาพ (Quality functions) และกลุ่มคุณภาพ (Quality Control Circle: QCC) เป็นกลุ่มคณะทำงานระดับบน เข้ารับการปฏิบัติงานในพื้นที่โรงงาน โครงสร้างของการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคุณภาพและการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร
ที่มา: เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2545: 199)

จากภาพแสดงให้เห็นว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมคุณภาพ และการควบคุมคุณภาพก็เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร ส่วนกลุ่มคุณภาพนั้นจะเป็นตัวเชื่อมโยงหน้าที่สู่การปฏิบัติระดับล่าง คือ ระดับคนงาน และเป็นตัวเชื่อมโยงประสานงานในทุกฝ่ายในการควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร

กล่าวโดยสรุปการนำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาใช้ในการพัฒนาองค์กรจะเป็นการพัฒนาและปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันเช่นในปัจจุบันและเป็นแนวทางหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้หน่วยงานที่นำไปปฏิบัติ ได้เกิดผลที่พึงประสงค์ได้ โดยการนำการจัดการคุณภาพโดยรวมไปปฏิบัติก็หมายถึง การนำการเปลี่ยนแปลงเข้าไปในองค์กร สิ่งที่พึงกระทำก็คือการทำความเข้าใจที่ตรงกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อมุ่งไปสู่การในการทำงานคุณภาพของผลงานและคุณภาพขององค์กรต่อไป

1.2 การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม(2552: 1) ที่ได้สรุปไว้ว่า การจัดการความรู้ คือ เครื่องมือ เพื่อใช้ในการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 3 ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาระบบไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

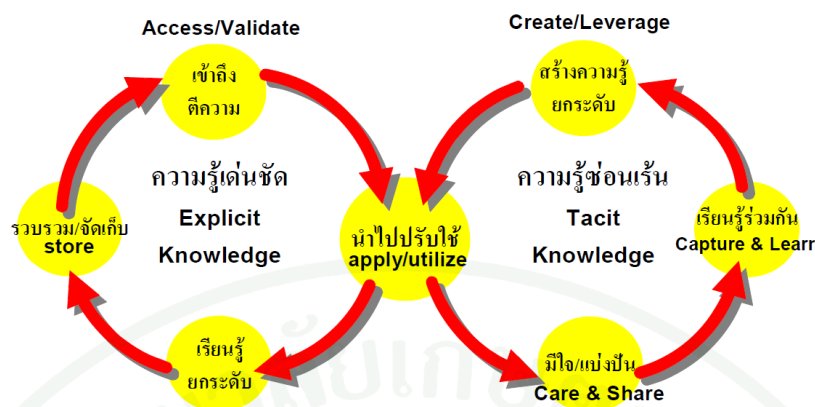
1.2.1 หลักการของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยสามารถแบ่งความรู้ได้ 2 ประเภท คือ

1) ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงานงานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

2) ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้ง เรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2553: 1) ที่ได้ขยายความการจัดการความรู้ทั้งสองประเภทไว้ว่าการจัดการ “ความรู้เด่นชัด” จะเน้นไปที่การเข้าถึงแหล่งความรู้ ตรวจสอบ และตีความได้ เมื่อนำไปใช้แล้วเกิดความรู้ใหม่ ก็นำมาสรุปไว้ เพื่อใช้อ้างอิง หรือให้ผู้อื่นเข้าถึงได้ต่อไป (ดูวงจรทางซ้ายในรูป) ส่วนการจัดการ “ความรู้ซ่อนเร้น” นั้นจะเน้นไปที่การจัดเวทีเพื่อให้มีการแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อันนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ ที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ต่อไป ซึ่งในชีวิตจริงความรู้ 2 ประเภทนี้จะเปลี่ยนสถานภาพ สลับสับเปลี่ยนไปตลอดเวลา บางครั้ง Tacit ก็ออกมาเป็น Explicit และบางครั้ง Explicit ก็เปลี่ยนไปเป็น Tacit ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เด่นชัดและความรู้ซ่อนเร้น
ที่มา: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2552)

ซึ่งการจัดการความรู้จึงเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และเป็นแนวทางไปสู่การจัดการความรู้ทั้งที่เป็นความรู้แจ้งชัดและความรู้ที่ฝังลึกในตัวโดยอาศัยกระบวนการของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนา ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2553) ได้ระบุการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อการจัดการความรู้ ได้แก่

- 1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร
- 2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
- 3) การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งานของตน
- 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน
- 5) การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้
- 6) การจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

1.2.2 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Process)

องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้ประกอบด้วยการทำงานร่วมกันจากหลายๆ ส่วน เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้อย่างสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ (กรมการปกครอง: 2552) ดังต่อไปนี้

1) “คน” ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2) “เทคโนโลยี” เป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมท้้งนำความรู้ไปใช้อย่างง่าย และรวดเร็วขึ้น

3) “กระบวนการความรู้” นั้น เป็นการบริหารจัดการ เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุง และนวัตกรรม

องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้ จะต้องเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างสมดุล การจัดการความรู้ในองค์กร เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์ เพื่อนำไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป โดยมีกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการของความรู้ หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน คือ

1) การบ่งชี้ความรู้ เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายคืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องใช้อะไร ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใคร

2) การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่น การสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษาความรู้เก่า กำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว

3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้เป็นระบบในอนาคต

4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ เช่น ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน ใช้ภาษาเดียวกัน ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

5) การเข้าถึงความรู้ เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) Web board บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

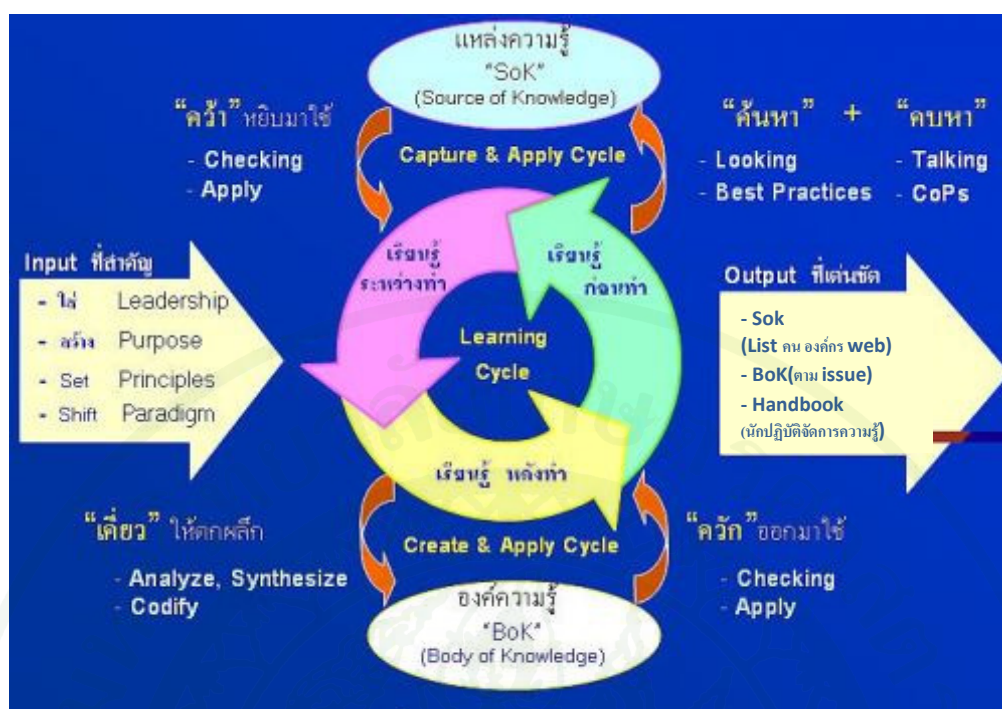
6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น Tacit Knowledge จัดทำเป็นระบบ ทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น

7) การเรียนรู้ ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่นเกิดระบบการเรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้ การนำความรู้ในไปใช้ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 รูปแบบการจัดการความรู้

รูปแบบการจัดการความรู้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบความรู้ของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคมเป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เป็นการเรียนรู้ในทุกขั้นตอนของการทำงาน เช่น ก่อนเริ่มงานจะต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะทำ จะเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองหรืออาศัยความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน (Peer Assist) มีการศึกษาวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ได้ผลพร้อมทั้งค้นหาเหตุผลด้วยว่าเป็นเพราะอะไร และจะสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้นมาใช้กับงานที่กำลังจะทำนี้ได้อย่างไร ในระหว่างที่ทำงานอยู่ก็เช่นกัน จะต้องมีการทบทวน (Review) การทำงานอยู่ตลอดเวลาเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากการทบทวนกิจกรรมย่อยในทุก ๆ ขั้นตอน หรือใช้เครื่องมือที่เรียกว่า After Action Review (AAR) คือหมั่นตรวจสอบอยู่เสมอว่าจุดมุ่งหมายของงานที่ทำอยู่นี้คืออะไร กำลังเดินไปถูกทางหรือไม่เพราะเหตุใด มีปัญหาอะไรหรือไม่ จะต้องทำอะไรให้แตกต่างไปจากเดิมหรือไม่อย่างไร และนอกจากนั้นเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานหรือเมื่อจบโครงการ (ไม่ควรเกิน 2-3 สัปดาห์) ก็จะต้องมีการทบทวนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้ทำมาแล้ว โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Retrospect ว่ามีอะไรบ้างที่ทำได้ดี มีอะไรบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือรับไว้เป็นบทเรียน (Lesson Learned) ซึ่งการเรียนรู้ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นวงจรอยู่ตรงส่วนกลางของโมเดลการจัดการความรู้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบการจัดการความรู้ตามแนวคิดสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม
ที่มา: ประพนธ์ ฝาสุกยัต (2552: 2)

อย่างไรก็ตาม การที่มีเพียงแค่วงจรการเรียนรู้ นั้น คงยังไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นการจัดการความรู้ จนกว่าจะมีการจัดการทำให้เกิดวงจรอีกสองวงขึ้นดังต่อไปนี้

วงจรที่สองเป็นวงจรที่อยู่ด้านบนของวงจรการเรียนรู้ เป็นการเน้นให้เห็นถึงความจำเป็นในการ "ค้นหา" แหล่งความรู้ต่างๆ (Source of Knowledge: SoK) ที่อยู่ข้างนอก ซึ่งอาจจะเป็นตัวบุคคล (ผู้ชำนาญการ) วิธีปฏิบัติชั้นเยี่ยม (Best Practice) ข้อมูลที่ได้จาก Website หรือความรู้ที่ได้จากการ "คบหา" แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งต่อหน้า (Face to Face) หรือผ่านชุมชนเสมือน (Virtual Community) โดยที่จะต้องสามารถ "ควา" เอาความรู้ที่ต้องการมาใช้โดยไม่ลืมนขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้อง และการนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมด้วย วงจรนี้จึงเป็นวงจรของการ "หา-ควา-นำมาปรับใช้" สำหรับวงจรที่สามที่อยู่ส่วนล่างสุดของรูป เป็นการมองความรู้ส่วนที่มีอยู่เดิมเรียกได้ว่าเป็น Knowledge Assets หรือ เป็นองค์ความรู้ (Body of Knowledge: BoK) ที่มีอยู่ ซึ่งต้องพร้อมที่จะ "ควัก" ออกมาใช้โดยผ่านการตรวจสอบและปรับใช้ให้เหมาะสม เช่นเดียวกันกับความรูที่ได้มาจากแหล่งภายนอก และนอกจากนั้นเมื่อวงจรการเรียนรู้หมุนไปได้ ในที่สุดแล้วจะต้องมีขั้นตอนการ "เคียว" สิ่งที่ได้เรียนรู้ให้ตกผลึก เกิดเป็นองค์ความรู้ที่เพิ่มพูนขึ้นมาอีกด้วย

กระบวนการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์ จึงต้องประกอบด้วยวงจรทั้งสาม ที่จะต้องมีความเป็นพลวัต (Dynamics) คือมีการเคลื่อนที่ตลอดเวลา ผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ตามโมเดลนี้ นอกจากจะเป็น Outcome เช่น Performance ตามที่ต้องการแล้ว ผลพลอยได้ (By-Product) อื่นๆ ที่สามารถเห็นได้เป็นรูปธรรม ได้แก่ แหล่งความรู้ (SoK) และเครือข่ายที่แพร่

ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้น ปริมาณองค์ความรู้ (BoK) ที่เพิ่มพูนขึ้นซึ่งทั้งสองส่วนนี้ถือได้ว่าเป็น Output ที่ค่อนข้างจะเห็นได้ชัดและสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ สำหรับส่วนที่เป็นกระบวนการ (Process) หรือ Know-how ของนักปฏิบัติ จัดการความรู้ที่ทำให้วงจรทั้งสามหมุนไปได้อย่างต่อเนื่อง ก็จะถูกถ่ายทอดไว้จัดทำเป็นคู่มือนักปฏิบัติจัดการความรู้ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของการเล่าเรื่อง จัดทำเป็นกรณีศึกษา หรือเป็นการอธิบายกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการเอื้ออำนวยในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้เผยแพร่เป็นประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

สำหรับปัจจัยนำเข้าหรือ Input ที่ถือได้ว่าสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนกระบวนการดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็คือเรื่อง "ภาวะผู้นำ" ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการความรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ "คน" และเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าโดยเนื้อแท้แล้ว คนจะไม่ยอม "ถูกจัดการ" แต่จะต้องอาศัยใช้สิ่งที่เรียกว่าภาวะผู้นำเท่านั้น ซึ่งหมายถึงการเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างความมุ่งมั่นร่วมกัน (Shared Purpose) การกำหนดหลักการสำคัญ (Set Principles) ไว้เพื่อให้แนวทางตลอดจนการปรับมุมมองหรือกรอบแนวความคิดให้อยู่ภายใต้ฐานความคิดที่ถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) ตั้งแต่แรก โมเดลการจัดการความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเริ่มต้นดำเนินงานขององค์กร โดยที่องค์กรนั้นๆ สามารถยืดหยุ่นได้ภายใต้บริบทและโจทย์ของปัญหาที่ต่างกัน

ซึ่งสามารถสรุปรูปแบบการจัดการความรู้ประกอบด้วย 3 วงจร คือ

1) ความจำเป็นในการค้นหาแหล่งความรู้ต่างๆ (Source of Knowledge: SoK) ที่อยู่ข้างนอก ซึ่งอาจจะเป็นตัวบุคคล (ผู้ชำนาญการ) วิธีปฏิบัติชั้นเยี่ยม (Best Practice) ข้อมูลที่ได้จาก Website หรือ ความรู้ที่ได้จากการ "คบหา" แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งต่อหน้า (Face to Face) หรือผ่านชุมชนเสมือน (Virtual Community)

2) ความสามารถในการ "คว่า" เอาความรู้ที่ต้องการมาใช้โดยไม่ลืมนขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้อง

3) การนำมา "ปรับใช้" กล่าวคือ นำความรู้ที่นำมาปรับใช้ให้เหมาะสม

กล่าวโดยสรุป คือ การจัดการความรู้คือเครื่องมือพัฒนางานของบุคคล องค์กร เครือข่าย และพัฒนาสังคมในภาพรวมในยุคสังคม-เศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยต้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมเกี่ยวกับความรู้ที่หลากหลาย เช่น การสร้างความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรม การศึกษา การพัฒนาคน วัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยประกาศกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อเป็นแนวทางการจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็น ส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในที่นี้ขอนำเสนอรายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการ กระจายอำนาจไปยังสถานการศึกษาโดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง และบริหารการใช้ หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนด มาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา ตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติที่มี 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผล เพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าวใช้เป็น เป้าหมายการพัฒนา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548

สถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ ประกาศไว้นี้เป็นเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเฉพาะเจาะจงตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่น อีกทั้งได้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุม
สาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อให้
การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา ในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้ สถานศึกษาต้องคำนึงถึง
หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควร
คำนึงถึงวิธีดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ คือ

- 1) มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการ
ประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
- 2) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการ
พัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิง
ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน / การจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการ
บริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 4) เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
ได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบ
และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและ
บุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมติดตามตรวจสอบ เก็บข้อมูล ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยมากควรร่วมกันวางแผนจัดระบบการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ทำให้ได้ตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้ไม่ทำให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อถึงสิ้นปีการศึกษาสำหรับการจัดระบบสารสนเทศนั้น สถานศึกษาย่อมทราบว่ามีอยู่มากมายเช่น ข้อมูลผู้เรียน ครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลงบประมาณ ฯลฯ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่ายและสะดวก รวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศ อาจแบ่งเป็นด้านก็ได้ เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือจะจัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ / กิจกรรม ที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ การดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

ตัวอย่างเทคนิคการบริหารและการจัดการที่ใช้แล้วประสบความสำเร็จ ได้แก่ วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิง (Deming Cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน / มาตรการกำหนดขั้นตอนใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อไป วงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนของงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากวงจรการพัฒนา PDCA ยังมีเทคนิค Balanced Scorecard และการบริหารอีกหลายรูปแบบที่ผู้บริหารนำมาใช้แล้วประสบความสำเร็จ เช่น เทคนิค 5 ส, TQM, QC, Six Sigma, Benchmarking, ToPSTAR เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพเชิงวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/โครงการตลอดปีการศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง และเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวะการณ์ปัจจุบันด้วย คือ

1) วิสัยทัศน์ และภารกิจ ของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนอะไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

2) แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนาโดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่

3) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกหรือไม่ สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมายบ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนรู้ เข้าใจ และทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริงเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5) การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ดังนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอน

และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาโดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ประเด็นในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ดูว่า ผู้บริหารอุทิศตนเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างไร เป็นผู้นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือแหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้สอน/คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด มีการรวบรวมแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะและเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

6) การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก เช่น สถาบันอุดมศึกษา องค์กรธุรกิจภาครัฐและเอกชน ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการใดบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากนักน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่

การติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องและเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ ผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

2.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังได้กล่าวไว้ข้างต้นสถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อม อาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการโดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กรที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงาน ต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือที่เรียกสั้นๆ ว่ารายงานประจำปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ได้ให้แนวทางไว้เป็นตัวอย่างในเอกสารชื่อ “แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา” โดยเสนอให้แบ่งรายงานเป็น 4 บท คือ บทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น-จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ นอกจากนี้ ควรระบุหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ด้วยเมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานต่างๆ จะมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

สถานศึกษา ส่งรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดภายในเดือนพฤษภาคมของทุก ๆ ปี และส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา เฉพาะในปีที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะนำรายงานของสถานศึกษาทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่ และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเดือนกรกฎาคมของทุก ๆ ปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะได้นำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษามาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับประเทศ นำผลที่ได้มากำหนดเป็นนโยบาย กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป ประโยชน์สำคัญของการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ไม่ได้อยู่ที่จัดทำเพื่อรายงานใคร แต่อยู่ที่การนำผลไปใช้วางแผนปรับปรุงงานต่อ ๆ ไป

ดังนั้น สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำรายงาน และนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง

2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ทำได้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณา ดังนี้

- 1) ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้

2) ถ้าเป็นโครงการที่ดี แต่ยังดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมายเพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้น

3) ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

4) หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อนก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาอย่างไรก็ตาม ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1) สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

4.2) เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

4.3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือรู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลาผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้ และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น โดยมีปัจจัยเงื่อนไขต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 53-55) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นแกนนำในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมทำงานกันเป็นทีม และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ โดยผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การวางแผน การการติดตาม การกำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุนงานให้มีความต่อเนื่อง

2) การทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรในสถานศึกษาที่ต้องร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องและมีความเชื่อมโยงกับการกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านบริหาร กิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา โดยจะต้องร่วมมือกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน การออกแบบการประเมินตนเอง เป็นต้น การทำงานเป็นทีมที่มีความเข้มแข็ง จะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

3) สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ การสร้างความตระหนักและการมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่า เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงานคุณภาพสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน และจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายใน การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การเรียนรู้จากเอกสาร คู่มือต่างๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและเข้ามามีส่วนร่วม

4) การกำหนดผู้รับผิดชอบ การร่วมกันทำงานเป็นทีมจำเป็นที่จะต้องมีการรับผิดชอบในการประสานและกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงาน ซึ่งคณะทำงานจะเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแลให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินงานให้เชื่อมโยงกัน

5) การวางแผนและการกำกับดูแล การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนและกำกับดูแลที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการจัดประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อบริหารความก้าวหน้าของงานที่ทำ และช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

6) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่กำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และการปรึกษาหารือกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และช่วยสถานศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นก่อให้เกิดแนวทางในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาตนเอง

ซึ่งจากแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้ประสบผลสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาถึงปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะพบว่าปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นโยบายการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพองค์กร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติในการทำงาน (ชาคริต ชมชื่น, 2546; กิตติยา สีอ่อน, 2547; สุพัตรา ทรัพย์เสถียร, 2547;

รุ่งวิจักขณ์ หวังมวลกลาง, 2548; จิรนนท์ อารีรอบ, 2549; มานะ พงนะแก้ว, 2549) ดังข้อมูลปรากฏในส่วนของการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร

Newby (1998) ได้ทำการศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร(TQM) ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่รวบรวมข้อมูลของการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรและโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้ โดยสำรวจจากโรงเรียนที่ใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร จำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร จำนวน 4 โรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรในโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่แตกต่างกัน โรงเรียนที่ใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรจะบริหารตามความต้องการ ความพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน บุคลากรทุกฝ่ายมีความร่วมมือกัน จึงทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ

Rampa (2004) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน งานครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มโรงเรียนในแอฟริกาใต้ที่มีปัญหาในการดำเนินงานทั้งด้านวัฒนธรรมการเรียนการสอนและการบริการเพื่อมุ่งแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แนวคิดของการจัดการคุณภาพโดยรวมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือ โรงเรียนที่มีปัญหาในการดำเนินงานในโรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม และใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ผลการศึกษาค้นพบว่ารูปแบบของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มีการนำแนวคิดของการจัดการคุณภาพโดยรวมเข้าไปใช้มีความยืดหยุ่นสำหรับโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านบริบท ความต้องการหรือโรงเรียนที่มีข้อดีข้อด้อยที่แตกต่างกัน และรูปแบบของการใช้แนวคิดของการจัดการคุณภาพจะนำไปสู่การจัดการรูปแบบใหม่และเป็นความรู้ใหม่ในการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

กิตติยา สืออ่อน (2547) ได้ทำการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน สำหรับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน และปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในระดับคณะวิชาของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสรุปความหมายของประสิทธิผลของการประกัน

คุณภาพได้เป็น 2 ระดับ ระดับที่หนึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทาง (intermediate outcome) ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทางนี้จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดความสำเร็จที่เป็นผลลัพธ์สุดท้าย (end outcome or ultimate outcome) ซึ่งหมายถึงผลสัมฤทธิ์สูงสุดหรือที่คาดหวังหรือที่ต้องการให้เกิดขึ้น นั่นคือ เป็นระดับการบรรลุพันธกิจของสถานศึกษาครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การสอนหรือการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการศึกษาประสิทธิผลระหว่างทาง หรือที่เรียกว่าประสิทธิผลเชิงกระบวนการ ด้วยการวิจัยแบบสหสัมพันธ์ การวิเคราะห์โมเดลลิสรел/กลุ่มพหุโดยวัดประสิทธิผลจากการรับรู้ของบุคลากรครอบคลุม 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ การปฏิบัติงานแบบวงจรคุณภาพ และความพึงพอใจในงานของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า คณะวิชาของกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในหลังจากดำเนินงานประกันคุณภาพตามแนว พ.ร.บ.การศึกษา พ.ศ.2542 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ระดับคณะวิชาของกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย ทักษะคิดต่อการประกันคุณภาพภายใน การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ความพร้อมด้านทรัพยากร การทำงานเป็นทีม วัฒนธรรมคุณภาพ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ปิติชาย ตันปิติ (2547) ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงบรรยาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แนวคิดการประเมินประสิทธิผลองค์กรใช้ตัวแบบหน้าที่ทางสังคมของ Parsons การวัดประสิทธิผลพิจารณาจากการรับรู้ของผู้บริหารใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ความสามารถในการบูรณาการ และความสามารถในการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิผลองค์กรในระดับมากทุกด้าน และตัวแปรที่มีตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลองค์กรได้ร้อยละ 78 จำนวน 12 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) ระบบย่อยการจัดการ (การควบคุม) 2) ระบบย่อยการจัดการ (การนำ) 3) ระบบย่อยเทคโนโลยี 4) ระบบย่อยการจัดการ (การจัดองค์กร) 5) การจัดทำหลักสูตร 6) ความร่วมมือจากชุมชน 7) ความสามารถของนักเรียน 8) ระบบย่อยโครงสร้าง 9) ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ 10) ระบบย่อยจิตสังคม 11) ความสามารถของผู้บริหาร และ 12) ระบบย่อยเป้าหมาย

สุพัตรา ทรัพย์เสถียร (2547) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวัดประสิทธิผลจากความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครอง ศึกษาจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ประกอบด้วย คุณภาพด้านการบริหารโรงเรียน คุณภาพนักเรียน และคุณภาพด้านการบริการทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านนโยบายการ

บริหารและการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านลักษณะของโรงเรียน และปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม โดยโมเดลเชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จิรนนท์ อารีรอบ (2549) ได้ทำการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษาระบบกลไกในการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยวัดประสิทธิผลจากความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย และการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์กลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

มานะ พงษ์แก้ว (2549) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายนอก และประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา โดยวัดประสิทธิผลจากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ประเมินโดย สมศ. รับรอง มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี พอใช้ และปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายนอกมี 2 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษา และปัจจัยด้านการบริหาร ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ สำหรับประสิทธิผลในภาพรวมของการประกันคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับพอใช้ และประสิทธิผลรายด้านประกอบด้วยด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านผู้บริหารอยู่ในระดับดี

Atria (1999) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของกระบวนการวางแผนปรับปรุงงานและการประกันคุณภาพที่มีผลต่อทัศนคติของครูโรงเรียนรัฐบาลในรัฐอิลลินอยส์ โดยผลการศึกษาใช้ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐาน 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และ ทฤษฎีแรงจูงใจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียน จำนวน 120 คน ในประเด็น 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ในด้าน การเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และชุมชนแห่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติที เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติของครูตามประเด็นที่ศึกษามีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดว่ากระบวนการวางแผนปรับปรุงงานและ

การประกันคุณภาพของรัฐอิลินอยส์มีผลทางบวกต่อทัศนคติในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กรและงานประกันคุณภาพภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในก็คือการพัฒนาคุณภาพขององค์กร หรือสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในองค์กรนั้นๆ ดังนั้น การที่จะพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้แนวคิดของการพัฒนาองค์กรโดยรวมที่เน้นคุณภาพในทุกด้านและทุกกิจกรรมขององค์กร โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือโดยประยุกต์กับแนวคิดของการจัดการความรู้ที่เป็นระบบในการเรียนรู้ และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้ตามผลการวิจัยของ Newby (1998) และ Rampa (2004) ที่ใช้แนวคิดของการพัฒนาคุณภาพโดยรวมแล้วทำให้ผลงานดำเนินงานภายในสถานศึกษามีคุณภาพมากขึ้น โดยการส่งเสริมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานประกันคุณภาพได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นโยบายการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพองค์กร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติในการทำงาน ตามข้อมูลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งในการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและตอบสนองต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษา

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก รูปแบบการพัฒนางานประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก รูปแบบการพัฒนางานประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอเสนอในประเด็นต่อไปนี้ การบริหารจัดการและผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนากิจการดำเนินงานของสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการและผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก

สถานศึกษาขนาดเล็กตามการกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน ซึ่งจากสภาพความพร้อมต่างๆ เมื่อเทียบกับสถานศึกษาขนาดอื่นๆ ย่อมจะมีสัดส่วนที่น้อยกว่า เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนบุคลากรปัจจัยสนับสนุนทางด้านการจัดการเรียนการสอน หรืองบประมาณที่ได้รับเพื่อใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ข้อมูลดังกล่าวปรากฏเป็นสภาพปัญหาของสถานศึกษาขนาดเล็กตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 4-7) ได้ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการ

เรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งในแต่ละด้านมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ที่ผ่านมา การคมนาคมภายในประเทศนับว่าไม่สะดวกมากนัก ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่ แต่ในปัจจุบันความจำเป็นดังกล่าวได้ลดลง ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องดังที่กล่าวมาแล้วตั้งแต่ตอนต้น ดังนั้นจึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ในอีกด้านหนึ่ง ยังมีโรงเรียนขนาดเล็กอีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ เช่น พื้นที่ห่างไกลความเจริญ พื้นที่บนภูเขาสูงบนเกาะ ชายขอบของประเทศ เป็นต้น ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนลักษณะดังกล่าวมีปัญหาในการเดินทางไปโรงเรียนเป็นอย่างมาก ถึงแม้นักเรียนจะได้รับค่าพาหนะในการเดินทางแล้วก็ตามแต่ค่าพาหนะที่ได้รับนั้นก็ไม่ว่างเพียงพอและต่อเนื่อง นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนขาดใช้ข้อมูลสารสนเทศ การนำผลของการประเมินโครงการมาใช้วางแผน ปรับปรุง พัฒนางาน ยังมีน้อย นอกจากนั้นการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายไปรับจ้างงานต่างพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

2) ปัญหาการเรียนการสอน

ในด้านการเรียนการสอนนั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งจากสังกัดเดียวกันและจากต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีใช้อย่างจำกัด และที่โรงเรียนมีอยู่ก็ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในท้ายที่สุดก็ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

3) ปัญหาความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน

ในการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่ผ่านม ได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลาย ๆ เกณฑ์ ซึ่งขนาดโรงเรียนก็เป็นเกณฑ์หนึ่งในการจัดสรร เนื่องจากมีการคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้ใช้งบประมาณ ดังนั้น จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนน้อย สภาพอาคารเก่า ชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ยังมีไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าว มีความยากจน สำหรับด้านนักเรียนนั้น พบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมาจากครอบครัวที่ยากจน

4) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ที่ผ่านมาจนถึงแม้ว่าจะมีตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวยังมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้ว เกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมาก หรือไม่มีเลย ในบางพื้นที่ ชุมชน ผู้ปกครอง มีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร

และเมื่อพิจารณาผลการประเมินสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2551 พบว่า ผลการประเมินสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมิน จำนวน 20,553 แห่ง มีสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 16,149 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 78.65 และสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 4,384 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.35 โดยเมื่อพิจารณาสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 3,528 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.97 และสถานศึกษาขนาดอื่นๆ จำนวน 856 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.53 จากสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นสิ่งที่น่าศึกษาและเห็นควรที่จะเข้าไปช่วยพัฒนาระบบการดำเนินงานของสถานศึกษาดังกล่าวเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการอธิบายความรู้ให้มีความชัดเจน เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างมีระบบมากยิ่งขึ้น การพัฒนารูปแบบมีแนวคิดและวิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับนักวิชาการที่นำเสนอแนวคิดของตนเอง ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความหมาย ประเภท และกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบจากนักวิชาการหลายท่าน จึงมีความจำเป็นและช่วยให้ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนางานวิจัย

2.1 ความหมายและประเภทของรูปแบบ

รูปแบบตามความหมายของพจนานุกรม Contemporary English ของ Longman (Longman, 2010) กล่าวว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” แบ่งเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ (1) รูปแบบที่หมายถึงสิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง (2) รูปแบบ ที่หมายถึงสิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง (3) รูปแบบ ที่หมายถึงแบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการต่างๆ ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ดังนี้

Bardo and Hardman (1982: 70) ได้กล่าวถึงรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ว่า เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ และ/

หรือ บรรยายคุณสมบัตินั้นเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการทำความเข้าใจ ส่วนรูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมียละเอียดเล็กน้อยเพียงใด หรือควรมีองค์ประกอบใดบ้างไม่ได้มีข้อกำหนดเป็นการตายตัว ทั้งนี้แล้วแต่ปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ อย่างไร

ทิสนา แคมมณี (2545) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นรูปธรรมของความคิดที่ได้มาจากนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น แผนผัง แผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นเข้าใจได้ง่ายขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2553: 1) กล่าวว่ารูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

นอกจากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบ Keeves (1997: 388-390) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1) รูปแบบเชิงอุปมาอุปมัย (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบอุปมาอุปมัยกับปรากฏการณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ เป็นอย่างดี

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่กำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปสมการหรือฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ โดยจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่มีโครงสร้างแบบสมการเชิงเส้นที่เป็นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ ของสภาพการณ์/ปัญหาใด ๆ โดยพัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และ หลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับความหมายและประเภทของรูปแบบ สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง ชุดของข้อความที่อธิบายเหตุการณ์ที่สนใจ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่าง ๆ อาจจะอยู่ในรูปแบบของแผนผัง แผนภาพ ที่ใช้อธิบาย

ลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในสิ่งที่พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยให้บุคคลอื่นเข้าใจมากขึ้น โดยที่ประเภทของรูปแบบจะมีลักษณะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการนำรูปแบบไปใช้

2.2 การพัฒนารูปแบบ

การศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ Meason and Khedourri (1985 อ้างใน สุธีรา ตั้งสวานิช (2547)) ได้เสนอวิธีการพัฒนารูปแบบเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) เพื่อให้ทราบว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง
- 2) ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) ดำเนินการภายหลังจากที่ได้รวบรวมปัญหาต่างๆ แล้ว ในการพัฒนารูปแบบต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้างและต้องรู้ถึงลักษณะเฉพาะที่ต้องการของผลผลิต ต้องรู้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นและควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการสร้างและความสนใจของผู้ใช้ด้วย เพราะถ้ารูปแบบมีค่าใช้จ่ายสูงและไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ ข้อมูลที่รวบรวมมาอาจมีโอกาสบกพร่องได้ในระหว่างการดำเนินงานขั้นต่างๆ จึงควรมีการประเมินค่าความแปรปรวนและควรพิจารณาอย่างระมัดระวังสมควรนำตัวแปรใดบ้างมาไว้ในรูปแบบที่จะสร้าง เมื่อสร้างเสร็จพิจารณาว่าครอบคลุมตัวแปรหรือไม่ มีความบกพร่องในตัวแปรใดบ้าง
- 3) การทดสอบรูปแบบ (Testing The Model) เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบโดยการพิจารณาถึง
  - 3.1) มีความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid) รูปแบบที่สร้างหากมีความใกล้เคียงกับความจริงมาจะดีมาก เพราะจะช่วยให้การตัดสินใจดีขึ้น ไม่ยุ่งยากต่อการนำไปใช้และควรพิจารณาถึงระดับของความสำเร็จจากการแก้ปัญหา
  - 3.2) มีการนำไปทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานอย่างไร คือ การทดลองย้อนหลัง (Retrospective Evaluation) โดยใช้กับข้อมูลในอดีต และการทดลองใช้ปฏิบัติในปัจจุบัน (Present)
- 4) การทำให้สำเร็จ (Implementation) เมื่อผ่านการทดสอบแล้วควรที่จะนำไปใช้ให้เกิดความสำเร็จเพราะไม่มีรูปแบบใดที่จะเรียกว่าสำเร็จอย่างสมบูรณ์จนกว่าจะได้รับการยอมรับและมีการนำไปใช้
- 5) การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบให้ทันสมัย (Model Updating) แม้ว่าจะมีการนำรูปแบบไปใช้อย่างประสบความสำเร็จแต่ก็ควรมีการพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์การ และสถานการณ์ที่มากกระทบจากภายนอกและภายในองค์กรด้วย

นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ได้เสนอวิธีการพัฒนารูปแบบจำแนกออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นที่สองเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ การสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบและ ผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้ง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และ การศึกษาค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ซึ่งอาจจะเริ่มต้นโดยการคิด โครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาก แต่ก็เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบและอิทธิพลหรือความสำคัญของกลุ่มองค์ประกอบหรือกลุ่มตัวแปรในรูปแบบ และสามารถปรับปรุงแบบใหม่โดยตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่ามีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบของตน ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

จากกระบวนการของการสร้างและพัฒนารูปแบบโดยผ่านกระบวนการทดสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้เป็นโมเดลที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง ซึ่งเสรี ชัดแจ้ง (2553) ได้เสนอลักษณะของรูปแบบโมเดลที่ดีไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) โมเดลควรประกอบด้วยความสัมพันธ์ เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าที่จะเน้นความสัมพันธ์แบบรวม ๆ อย่างไม่รัดกุมสัมพันธ์และสมการถดถอยที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรก็สามารถนำไปใช้สร้างโมเดลได้

2) โมเดลควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเมื่อทดสอบโมเดลแล้ว ถ้าปรากฏว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลนั้นก็ถูกยกเลิกไป

3) โมเดลควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้

4) โมเดลควรนำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่ของเรื่องที่ศึกษาได้

กล่าวโดยสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยต้องศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี แนวคิด และ วิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการพัฒนาเป็นรูปแบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบตามทฤษฎีหรือแนวคิดนั้น หลังจากนั้นจะสู่กระบวนการของการทดสอบรูปแบบเพื่อเป็นการพิจารณาในประเด็นของความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับสภาพความเป็นจริงเพื่อจะเป็นที่ยืนยันว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงโดยการพิจารณาความตรงของรูปแบบ (Valid) และเพื่อให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นควรมีการนำรูปแบบไปใช้จริงในสถานการณ์จริงเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ต่อไป

3. รูปแบบการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารงานภายในสถานศึกษาที่จะต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้มุ่งสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้โดยมีหน่วยงานต่างๆ ได้นำเสนอรูปแบบ แนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

3.1 รูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไว้ 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน โดยแต่ละขั้นตอนสรุปเป็นแผนภาพและรายละเอียดดังต่อไปนี้ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไว้ 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน โดยแต่ละขั้นตอนสรุปเป็นภาพที่ 5 และรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5 รูปแบบแสดงแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

1) การเตรียมการ

1.1) การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำการศึกษาชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้

บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Study Report)

1.2) การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแลช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

2) การดำเนินการ ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน

2.1) การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่างๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

2.2) การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม รายหมวด และให้การนิเทศ

2.3) การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

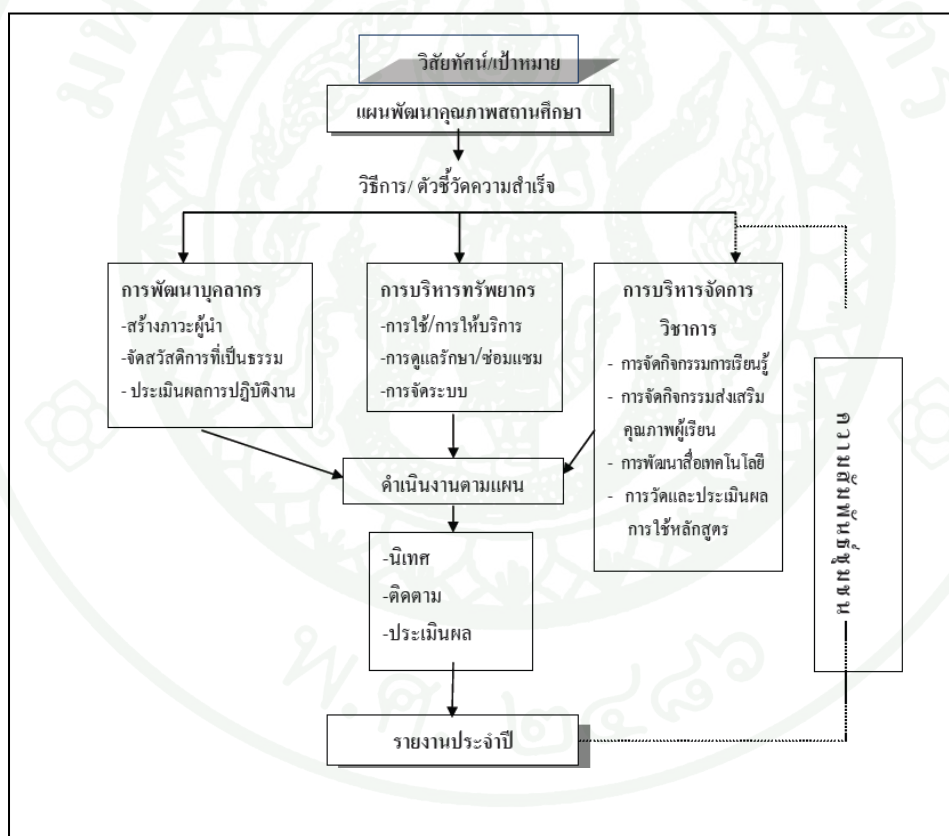
2.4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

3) การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

3.2 รูปแบบของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบแนวทางและกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาผลจากการศึกษาได้นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาในการการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพกระบวนการที่เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนมีคุณภาพคือการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งทั้งในอดีตและปัจจุบันถือเป็นเรื่องสำคัญมาก หากสถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานด้านต่างๆภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จไปด้วย ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปัจจุบันต้องดำเนินการร่วมกับชุมชนในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ตลอดจนนิเทศติดตามผลเป็นระยะๆ และพิจารณารายงานการพัฒนาคุณภาพประจำปีของสถานศึกษาก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน สรุปเป็นรูปแบบได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 รูปแบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

จากรูปแบบมีแนวทางในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์/เป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา

2) วางแผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผน ซึ่งแผนอาจจะประกอบด้วย

- 2.1) แผนพัฒนาบุคลากร
- 2.2) แผนบริหารทรัพยากร
- 2.3) แผนบริหารจัดการวิชาการ

โดยสถานศึกษาอาจมีแผนการพัฒนาในด้านอื่นๆที่นอกเหนือจากตัวอย่างที่เสนอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกและคล่องตัวในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและจำนวนผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

3. การดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ซึ่งในขั้นตอนนี้ อาจทำในรูปแบบคณะกรรมการหรือบุคคลที่ร่วมดำเนินการในแผนงานต่างๆ หรืออาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ให้การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

4. การจัดทำรายงานประจำปี เสนอผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตลอดปี การศึกษาและนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนรายงานต่อสาธารณชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูง

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก รูปแบบการพัฒนางานประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ ผู้วิจัยสรุปได้ว่ารูปแบบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีจุดหมายในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ประกอบกับการพิจารณาสภาพปัญหาของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นเป็นอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพได้ตามมาตรฐานการศึกษาโดยใช้แนวคิดของการพัฒนารูปแบบการดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

วาสนา แสงงาม (2542) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี” โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรมสามัญศึกษา 2) เพื่อนำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี โดยใช้การวิจัยเชิงอนาคต (Ethnographic Future Research : E F R) ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนามาจากระเบียบวิธีวิจัยทางมนุษยวิทยา ที่เรียกว่าการวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณาโดยการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ขึ้นนำเครื่องมือที่

ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ตามแนว อี เอฟ อาร์ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ผลจากการศึกษา พบว่า แนวโน้มรูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี จะ ประกอบด้วยแนวทางในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังต่อไปนี้ (1) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยกลุ่ม บุคคลที่สถานศึกษาแต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชน/ท้องถิ่น มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน/ ท้องถิ่น (2) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2 รูปแบบ คือ (2.1) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการ ประเมินตนเอง (2.2) การตรวจสอบโดยบุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการ สถานศึกษาสถานศึกษารายงานผลการดําเนินงานสู่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาคเรียน ละ 1 ครั้ง (3) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะได้รับการประเมินคุณภาพภายในปีละ 1 ครั้ง กลุ่ม ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษาผู้แทนจากกรรมการ สถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชนภายในเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำ ผลการประเมินมา วิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สุวิมล ว่องวานิช (2543) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของ สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนของการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาและ การจัดลำดับความสำคัญมาตรฐานและตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ครูอาจารย์และผู้บริหารจำนวน 3,982 คน ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการจำนวน 147 คน รวมเป็น 4,129 คนและเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง กับผลิต ได้แก่ ผู้ปกครองและนายจ้าง จำนวน 1,251 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนนี้ทั้งหมด 5,380 คน สำหรับขั้นการสำรวจสภาพ การประเมินผลภายในเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารและครู อาจารย์ จำนวน 2,395 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่มแบบเจาะจงจำนวน 157 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนนี้จำนวน 2,552 คน จากการศึกษา พบว่า

1. ผลการสำรวจมาตรฐานการศึกษาที่มีความจำเป็นและสำคัญที่สถานศึกษาควรทำ การประเมิน พบว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีลำดับความสำคัญและจำเป็น มากที่สุด 7 ตัวแรก ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งควรได้มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานของตนเองก่อน ได้แก่ (1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน (2) สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขนิสัยของผู้เรียน (3) ทักษะการทำงานของผู้เรียน (4) การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและช่วยเหลือสังคมของผู้เรียน (5) คุณธรรม จริยธรรมของครู (6) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (7) ความสามารถของครูในการจัดการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. สภาพและความพร้อมของสถานศึกษาในการทำการประเมินผลภายในจากการ สำรวจสภาพการดำเนินงานด้านการประเมินผลภายในของสถานศึกษา 63 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง 2,552 คน พบว่า ที่ผ่านมสถานศึกษาส่วนใหญ่จะทำการประเมินตนเองโดยไม่เป็นระบบ บุคลากรภายในไม่ได้มี

ส่วนร่วมในการประเมินผล และไม่ได้นำผลไปใช้ในการวางแผนบริหารหรือพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาตามหลักการที่ควรจะเป็น ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากร ในการทำการประเมินผลภายใน พบว่า ครู อาจารย์ ประมาณ ร้อยละ 88 รับรู้เรื่องร่างมาตรฐานการศึกษาที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ครู อาจารย์มากกว่า ร้อยละ 95 ยินดีและเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการประเมินผลภายในและพร้อมที่จะเรียนรู้วิธีการทำ การประเมินผลภายในโดยเนื้อหาสาระที่ครูมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างเครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้กลุ่มครู อาจารย์ เสนอแนะให้มีการจัดฝึกอบรม และจัดเอกสารหรือคู่มือการประเมินผลภายใน นอกจากนี้ยัง พบว่า มีครูประมาณร้อยละ 31 รู้สึกกังวลในการทำงานนี้ เนื่องจากไม่เคยมีประสบการณ์ในการดำเนินการมาก่อน

3. ผลผลิตที่ได้จากการพัฒนาความรู้และส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประเมินผลภายในแก่สถานศึกษา ผลผลิตที่ได้จากการวิจัย มี 4 ประการ คือ (1) ระบบการประเมินผลภายในที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น (2) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง "เทคนิควิธีการประเมินผลภายในตามมาตรฐานการศึกษา (3) คู่มือการประเมินผลภายใน 1 ชุด ประกอบด้วยเอกสาร 4 เล่ม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการทำ การประเมินผลภายใน และตัวอย่างของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมาตรฐานต่างๆ ทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้ ผลการใช้หลักสูตรและคู่มือการประเมินผลภายใน พบว่าประสบความสำเร็จน่าพอใจ และ (4) ระบบการนิเทศ

4. องค์ประกอบของการทำงานในระบบการประเมินผลภายในองค์ประกอบของการทำงานที่สำคัญที่อยู่ในระบบการประเมินผลภายใน ได้แก่ การเตรียมและพัฒนาบุคลากรการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานที่ต้องการประเมินการวางแผนการประเมินการออกแบบระบบข้อมูลและประมวลผล การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผลการประเมินและคุณภาพของวิธีการประเมิน การออกแบบรูปแบบการรายงานผลการประเมินโดยเฉพาะการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self study report) การออกแบบและวางแผนการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงการทำ งานของสถานศึกษาทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการวางระบบการกระตุ้นและกำกับติดตาม และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน เพื่อผลักดันให้ระบบการประเมินผลภายในดำเนินได้จนสำเร็จ

5. ผลการประเมินจากการประเมินตนเองของสถานศึกษานำร่องจากการประเมินตนเองของสถานศึกษานำร่อง พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินงานได้คุณภาพตามมาตรฐานในระดับปานกลาง ยกเว้นในมาตรฐานต่อไปนี้ที่ผลการดำเนินงานค่อนข้างอยู่ในระดับที่ไม่ดีเท่าที่ควร (เนื่องจากยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษา) โดยมาตรฐานด้านผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย มาตรฐานด้านกระบวนการ ได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาครูตามความจำเป็นสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับผู้เรียนและท้องถิ่น มาตรฐานด้านปัจจัย ได้แก่ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับท้องถิ่น ครูสามารถแสวงหาความรู้และคิดวิเคราะห์ ชุมชน/ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา

6. ปัญหาของการดำเนินงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและผลกระทบของโครงการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่าการทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการบริหารงานการประเมินผล ภายในการกำกับติดตามการทำงานด้านการประเมินผลอย่างใกล้ชิดและจริงจังของผู้บริหาร สถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานด้านการประเมินผลของสถานศึกษาอย่างมาก

7. แนวทางการขยายผล ข้อเสนอแนะของบุคลากรในสถานศึกษานำร่อง และจาก นักวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการขยายผลการประเมินภายในไปยังสถานศึกษาอื่น สามารถสรุปได้ ดังนี้

7.1 ควรระบุกรณีตัวอย่างสถานศึกษานำร่องที่ประสบความสำเร็จในการประเมินผล ภายในสำหรับให้สถานศึกษาอื่นดูงาน

7.2 ประชาสัมพันธ์การประเมินผลภายในให้เป็นที่ทราบทั่วกัน โดยอาจจัด นิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานสถานศึกษานำ ร่อง หรือจัดทำวีดิทัศน์เผยแพร่ให้ความรู้ไปยัง สถานศึกษาอื่น

7.3 จัดทำเอกสารคู่มือการประเมินผลภายในแจกเพื่อพัฒนาความรู้บุคลากรใน สถานศึกษา

7.4 ควรมีกลุ่มนักวิชาการ หรือบุคคลที่พร้อมเป็นวิทยากร หรือที่ปรึกษาที่สามารถ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานแก่สถานศึกษาในภูมิภาคต่างๆ โดยอาจเป็นบุคคลในหน่วยงานต้น สังกัด หรือนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ

ชาคริต ชมชื่น (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างประสิทธิผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ศึกษาประสิทธิผลการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่ เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยวัดประสิทธิผลจาก แบบประเมินความคิดเห็น ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างประสิทธิผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาใช้กรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเชิงระบบ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน โดยมีเป้าประสงค์สำคัญคือ สถานศึกษามีคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และคุณภาพมาตรฐาน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านคุณภาพนักเรียน โดยผลการ ดำเนินงานในภาพรวมพบว่าหลังจากใช้รูปแบบการเสริมสร้างแล้วโรงเรียนมีคุณภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และคุณภาพมาตรฐาน 3 ด้านเพิ่มขึ้นทุกรายการ และความสำเร็จ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ และ ที่สำคัญที่สุดคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และคุณลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา กระบวนการ ทำงาน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา

บุญลือ มูลสวัสดิ์ (2546) ได้ทำการศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 6 แห่ง ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการสอนและนำเสนอข้อมูลในลักษณะของการบรรยายตามขอบเขตของการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนจัดระบบการบริหารภายในสถานศึกษา มีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบและกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล จัดระบบสารสนเทศและมีข้อมูลอย่างเพียงพอในการดำเนินงาน 2) โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีขั้นตอนที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนสถานศึกษา และท้องถิ่น โดยชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 3) โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา สภาพความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่นที่มุ่งเน้นคุณภาพนักเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) โรงเรียนดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี ทุกกิจกรรมมีการควบคุมกำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานบรรลุตามแผนปฏิบัติการประจำปี 5) โรงเรียนวางแผนการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดผู้รับผิดชอบและให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและใช้วิธีที่หลากหลายครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา การบริหารจัดการ การจัดการการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) โรงเรียนประเมินคุณภาพการศึกษาครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและดำเนินตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา 7) โรงเรียนจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา การบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ จุดเด่น / จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีผู้รับผิดชอบชัดเจนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 8) โรงเรียนปรับปรุง พัฒนา และรักษาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรซึ่งขาดทักษะและเทคนิคในการวัดผลและประเมินผล ขาดทักษะด้านการวางแผน ครูส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อยและเก่าไม่เพียงพอกับความต้องการ การดำเนินงานตามแผนไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

สมชาติ อธิกิจรุ่งเรือง (2548) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา โดยเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการ

ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2548 จำนวน 192 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่ามีปัญหาการดำเนินงานดังนี้ (1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คือขาดข้อมูลใน การจัดทำสารสนเทศ (2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา คือครูผู้ปกครอง และชุมชนไม่เข้าใจรูปแบบและระบบการพัฒนามาตรฐานการศึกษา (3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือขาดบุคลากรที่รับผิดชอบและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (4) การดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยังไม่มีขั้นตอนการดำเนินงาน (5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา คือไม่ดำเนินการตามกระบวนการตรวจสอบและทบทวนที่จริงจังอย่างต่อเนื่อง (6) การประเมินคุณภาพการศึกษา คือขาดความเป็นจริงในการประเมิน เนื่องจากต้องการเพียงตัวเลข (7) การรายงานคุณภาพประจำปี คือขาดข้อมูลตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน และไม่สัมพันธ์กันในการจัดทำรายงาน (8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือองค์กรไม่เห็นความสำคัญของการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีดังนี้ (1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คือส่งเสริมให้มีการประชุม อบรม สัมมนาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา คือส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยดำเนินการจัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนาแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนจัดเอกสารให้บุคลากรศึกษาเพิ่มเติม (3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (4) การดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือควรแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า โดยจัดบุคลากรให้ตรงกับความต้องการ (5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา คือควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและจัดเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้ที่นำไปปฏิบัติจริงได้ (6) การประเมินคุณภาพการศึกษา คือควรพัฒนาระบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของการดำเนินงาน และมีวิธีที่หลากหลาย (7) การรายงานคุณภาพประจำปี คือให้บุคลากรในโรงเรียนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมแนะแนวทางรายงานคุณภาพการศึกษาให้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (8) การผดุงระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา คือชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ชนม์ชกรณ วรอินทร์ (2549) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประเมินแบบเสริมพลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลัง กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน จำนวน 670 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน ระยะที่ 2 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประเมินและการประกันคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 22 คน ระยะที่ 3 บุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษา ของโรงเรียนวัดลาดเค้าว “ประชารัฐวิทยา” จำนวน 20 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สถิติอนุमान ได้แก่ การทดสอบ

ด้วยค่าที่ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่ มิติคุณลักษณะหรือเกณฑ์การประเมินมิติลักษณะ/วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมิติการประเมิน ซึ่งแต่ละมิติมีส่วนประกอบที่สัมพันธ์กัน โดยมียุทธวิธีดำเนินการ คือ 1) การฝึกอบรม 2) การให้คำปรึกษา และ 3) การอำนวยความสะดวก ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าโครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความชัดเจน ความง่ายต่อการนำไปใช้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการนำไปทดลองใช้ พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมาก

สมโภชน์ หลักฐาน (2549) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม และศึกษาพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อโครงการการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาโดยการประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์ที่รับผิดชอบนิเทศโรงเรียน เพื่อทำความเข้าใจและร่วมวางแผนในการดำเนินงานตามโครงการวิจัย ดำเนินการพัฒนาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และรูปแบบการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ที่เกิดจากการระดมสมองในการพัฒนาองค์กร (AIC : Appreciation Influence Control) ผลการวิจัยพบว่าความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการใช้คู่มือปฏิบัติการของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนหลังรับการนิเทศสูงกว่าก่อนการรับการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้สอนหลังได้รับการนิเทศและใช้คู่มือปฏิบัติการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำและสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้สอนมีขวัญและกำลังใจในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หลังได้รับการนิเทศและใช้คู่มือปฏิบัติการ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความพึงพอใจต่อโครงการการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกระบวนการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพนักเรียนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

กัตติกา ศรีมหาวโร (2550) ได้ทำการศึกษาการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ของครู ผู้บริหารสถานศึกษา

และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ 2. เปรียบเทียบการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ระหว่างครู ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ต้องการที่จะศึกษาการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 295 คน สุ่มจากครู ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับของการดำเนินการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามระดับการปฏิบัติของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษา และด้านการปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีกิจกรรมการปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ทิวาวรรณ เลขวัดนะ (2551) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในขั้นสร้างรูปแบบเป็นหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ มีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ โครงสร้างหลักและโครงสร้างเสริม โดยโครงสร้างหลักประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างเป้าหมายร่วมกัน 2) เตรียมการเทียบเคียง 3) ดำเนินการเทียบเคียง 4) ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงาน 5) ทบทวนและตรวจสอบการทำงาน และ 6) ประเมินภายในและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ในแต่ละขั้นตอนใช้การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ส่วนโครงสร้างเสริมประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายสนับสนุน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะทำงาน ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด 2) ฝ่ายติดตามและประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย กลุ่มติดตามคุณภาพและกลุ่มประเมินคุณภาพ โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้จริงในสถานศึกษา โดยทั้ง 3 โรงเรียน มีคุณภาพการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น ผู้บริหารและคณะครูที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบเห็นด้วยว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Harper (1999) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการทำงานเป็นทีมในการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสองแห่งในรัฐอิลลินอยส์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของคณะทำงานของรัฐอิลลินอยส์ ในการประกันคุณภาพการศึกษาและวางแผนพัฒนา ที่เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวางแผนการพัฒนาโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมต้นของรัฐ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบสหวิทยาการซึ่งเป็นการทำงานเป็นทีมกับการพัฒนางานวางแผนการทำงานเป็นทีม โดยการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก พัฒนาเกณฑ์กลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาภูมิหลังของโรงเรียนทั้งสองจากแผนพัฒนาโรงเรียน รายงานการดำเนินงานของโรงเรียน รายงานการทบทวนผลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน และระยะที่ 3 ใช้เวลาในภาคสาม 4 วันในการเก็บข้อมูล ทั้งสองโรงเรียนและสัมภาษณ์ผู้บริหาร สมาชิกคณะทำงานทบทวนการปฏิบัติงาน และสมาชิกคณะทำงานแบบสหวิทยาการ โดยผลการศึกษาพบว่า 1) การประกันคุณภาพและการวางแผนเป็นทีมทำให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น และทีมงานมีส่วนช่วยในการพัฒนาโรงเรียนในแนวใหม่ทั้ง 2 โรงเรียน 2) การทำงานเป็นทีม การสร้างความตระหนักให้แก่ครูใหญ่ของแต่ละสถานศึกษา ในการเป็นผู้นำกระบวนการเปลี่ยนแปลง 3) การวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพแนวใหม่ของโรงเรียนต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรไม่ส่งผลกระทบต่อเทคนิควิธีการสอน ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยทำให้ทราบว่า การดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน ปัจจัยที่จะประสบความสำเร็จ เป็นที่มั่นใจของผู้เรียนนั้น ซึ่งมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความพร้อมของสถานศึกษา การดำเนินงานตามนโยบายการประกันคุณภาพของสถานศึกษา การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ และเมโนทัศน์และการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาปัจจัยสำคัญประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมภูมิใจในความสำเร็จของงาน ซึ่งตัวแปรที่เกี่ยวข้องต้องนำมาพัฒนาเป็นระบบอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

Dannals (2008) ได้ทำการศึกษาผลการตรวจสอบงานการประกันคุณภาพของโรงเรียนรัฐบาลในเมืองควิลส์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน 4 ข้อ คือ 1) การเข้าร่วมประเมินโรงเรียนในกลุ่มที่ศึกษาจากทีมผู้ประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 2) การกำหนดประสิทธิภาพของกระบวนการและวิธีการพัฒนาคุณภาพ 3) เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ สำหรับโรงเรียน และ 4) เพื่อให้การรับรองผลการตรวจสอบโดยคณะกรรมการ การศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลโดยการตรวจเยี่ยมโรงเรียน และใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์บุคลากรของโรงเรียนในเขตพื้นที่ จำนวน 30 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร 297 คน ครู จำนวน 322 คน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานประกัน 139 คน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน 258 คน นักเรียน 228 คน และกรรมการบริหารโรงเรียน 7 คน ผลของการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ทีมผู้ประเมินมุ่งเน้นในการดำเนินการประเมินโดยใช้มาตรฐานทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ของโรงเรียน การกำกับติดตามและภาวะผู้นำผู้บริหาร การเรียนการสอน เอกสารผลงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน และการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอย่างเนื่อง โดยจากการศึกษาผลการตรวจเยี่ยมพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน และโรงเรียนได้นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดคุณภาพได้

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก รูปแบบการพัฒนาประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพ ผู้วิจัยสรุปได้

ว่า สถานศึกษาขนาดเล็กเป็นหน่วยงานที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพโดยพิจารณาความจำเป็นดังกล่าวจากสภาพปัญหาและผลงานประเมินภายนอกกรอบสอง ดังนั้นกรอบในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยจะพัฒนารูปแบบตามแนวทางของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก การเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพ และการแสวงหาแนวทางการดำเนินงานให้ตอบสนองและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามกระบวนการของการพัฒนารูปแบบ คือ การรวบรวมปัญหา การพัฒนารูปแบบ การทดสอบรูปแบบ การนำรูปแบบไปใช้ และการปรับปรุงรูปแบบ เพื่อให้ได้เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์และใช้งานได้จริง

ภารกิจและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

ภารกิจและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยขอเสนอในประเด็นต่อไปนี้ ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เป็นองค์กรที่ถือกำเนิดตามพระราชบัญญัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 และเป็นส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 ในมาตรา 8 มาตรา 33 วรรคสองและมาตรา 76 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ.2546 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ที่ได้ก่อตั้งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งมีการกีดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในระบบจำนวน 165 แห่ง มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1 – อนุบาล 3) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 –ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) เมื่อพิจารณาจำนวนโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 157 โรงเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 25 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 57 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 75 โรงเรียน ซึ่งองค์กรได้มีการกำหนดโครงสร้างของสำนักงานตามโครงสร้างที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดประกอบด้วย 6 กลุ่มงานและ 1 หน่วย ดังนี้

- 1) กลุ่มอำนวยการ
- 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 3) กลุ่มนโยบายและแผน
- 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

- 5) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 6) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
- 7) หน่วยตรวจสอบภายใน

โดยได้มีการกำหนดทิศทางในดำเนินงาน ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เป็นองค์กรชั้นนำ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมุ่งสู่ความเป็นเลิศภายในปี 2555

1.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตร
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเป็นองค์กรชั้นนำ

1.3 เป้าประสงค์

- 1) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตร
- 2) สถานศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน
- 3) สถานศึกษาทุกแห่งและทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความเป็นเลิศอย่างน้อย 1 ด้าน (เรื่อง)

1.4 กลยุทธ์

- 1) พัฒนาระบบการรับนักเรียน
- 2) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) ส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบอื่น ๆ
- 4) ปฏิบัติคุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- 6) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- 7) พัฒนาระบบนิเทศและติดตาม
- 8) พัฒนาระบบการมุ่งสู่อัจฉริยะ
- 9) พัฒนาเครือข่ายสู่ความเป็นเลิศ

1.5 ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

3) ประสานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

5) ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนา การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่น เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

2. การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบ 2 พบว่า โรงเรียนในสังกัดที่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยได้รับการประเมินทั้งสิ้น 152 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ได้รับการรับรอง จำนวน 120 โรงเรียน มีผลการประเมินคุณภาพระดับดีมาก ระดับดี และระดับพอใช้ ซึ่งถือว่ามีความได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด มีผลการประเมินคุณภาพในระดับดีมาก จำนวน 37 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.34 ระดับดี จำนวน 97 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.82 ระดับพอใช้ จำนวน 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.84 และโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการประเมิน จำนวน 161 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ได้รับการรับรอง จำนวน 119 โรงเรียน มีผลการประเมินคุณภาพในระดับดีมาก จำนวน 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และอยู่ในระดับดี จำนวน 106 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.84 และระดับพอใช้ จำนวน 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.42 รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

ประเภทสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	รับรอง	ไม่รับรอง	ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2					
				ระดับดีมาก		ระดับดี		ระดับพอใช้	
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปฐมวัย	152	120	32	37	24.34	97	63.82	18	11.84
		(78.95)	(21.05)						
2. ขั้นพื้นฐาน	161	119	42	35	21.74	106	65.84	20	12.42
		(73.91)	(26.09)						

จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา จะเห็นได้ว่ายังมีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับรองจากการประเมินคุณภาพ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในไว้เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการขับเคลื่อนสถานศึกษาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบให้มีผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากภายในได้กลยุทธ์ดังกล่าวได้กำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนางานรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กรอบกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัด (Measure)	กิจกรรมสำคัญ (Initiative)	โครงการ (Project)
1.ทุกโรงเรียนประเมินคุณภาพภายในและจัดทำรายงานผลการประเมินปีละ 2 ครั้ง	1.จำนวนโรงเรียนที่มี การประเมินคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานผล การประเมิน (SAR)	1.จัดทำข้อมูลและสารสนเทศผลการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา (การวิเคราะห์ SAR ,ผลการประเมินภายนอก) - วิเคราะห์ SAR - วิเคราะห์ผลการประเมินภายนอก - สรุปจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา - นำเสนอข้อมูลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบ	1. โครงการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สพท. สุพรรณบุรี เขต 1
2.โรงเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน (18 มฐ.) ระดับดีขึ้น	2.ร้อยละ ของโรงเรียนที่มี การประเมินคุณภาพ ภายในปีละ 2 ครั้ง	2.จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน - กำหนดนโยบายของ สพท. ด้านการประกันคุณภาพ - ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องโดยฝึกระบวนการคิด (Dialogue)	2. โครงการประเมิน ความสามารถในการอ่าน ของนักเรียน
3.โรงเรียนร้อยละ 80 ผ่านการรับรองมาตรฐานของ สมศ. (14 มฐ.) ในระดับดีขึ้น	3.ร้อยละของโรงเรียนที่มี ผลการประเมินคุณภาพ ภายใน (18 มฐ.) ในระดับ ดีขึ้น	3.จัดทำแนวทางการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา - คู่มือการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน - คู่มือประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา - ติดตามผลการใช้คู่มือ	3. โครงการยกระดับ คุณภาพและ สถานศึกษา ที่ไม่ได้รับการรับรอง คุณภาพจาก สมศ.

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัด (Measure)	กิจกรรมสำคัญ (Initiative)	โครงการ (Project)
4.ทุกโรงเรียนมีผล การประเมินคุณภาพตาม มาตรฐาน สมศ.(14มฐ.) สูงขึ้น หรือคงที่ในระดับดี ขึ้นไป	4.ร้อยละของโรงเรียนที่ผ่าน การรับรองคุณภาพตาม มาตรฐานของ สมศ. (14 มฐ.) ในระดับดีขึ้นไป	4. พัฒนาคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของ สพท.สพ.1 - จัดประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ภายใน(รองฯผอ.สพท. ผอ.รร. และ ครู)	
	5.ร้อยละของโรงเรียนที่มีผล การประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานของ สมศ. (14 มฐ.) สูงขึ้นหรือคงที่ ในระดับดีขึ้นไป	5. ดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินคุณภาพภายใน ระดับ สพท.สพ.1 6.วิเคราะห์และสรุปผลการประเมินจัดทำสารสนเทศ ผลการประเมินสำหรับใช้ในการพัฒนา 7.จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) สำหรับผู้บริหาร เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน 8.ยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จและ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัด (Measure)	กิจกรรมสำคัญ (Initiative)	โครงการ (Project)
		9.จัดระดับคุณภาพโรงเรียนจากผลการประเมินคุณภาพภายในและคุณภาพภายนอก	
		10.จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน - จัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียนตามขนาด - วิเคราะห์ข้อมูล/สารสนเทศ - จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน (แผนระยะ 3 ปี)	
		11.จัดให้มีโรงเรียนต้นแบบคุณภาพและโรงเรียนเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กด้วยวิธีการจัดการความรู้(KM) - พิจารณาข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกโรงเรียนขนาดเล็ก - กำหนดโรงเรียนต้นแบบคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการความรู้ (KM)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัด (Measure)	กิจกรรมสำคัญ (Initiative)	โครงการ (Project)
		12.วิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก - สำรวจข้อมูลพื้นฐานและจัดตั้งคณะทำงานวิจัย - กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก - ดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบฯ - สรุปรายงานผลการวิจัยและเผยแพร่ผลการวิจัย	
		13.ประสานหน่วยงานองค์กรทุกภาคส่วนในการระดมทรัพยากรสนับสนุนโรงเรียน	
		14.นิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน - กำหนดกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานของ สมศ. - จัดทำแผนนิเทศ ติดตามช่วยเหลือโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย - สรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัด (Measure)	กิจกรรมสำคัญ (Initiative)	โครงการ (Project)
		15.สร้างแรงจูงใจโดยใช้มาตรการเชิงบริหารจัดการให้โรงเรียนพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ - กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการย้ายของครูและผู้บริหารโดยใช้คุณภาพของโรงเรียนเป็นข้อมูลสำคัญ - สร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ	

จากข้อมูลข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับการกิจและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี สรุปได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษาต่างๆ ในเขต จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีสถานศึกษาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 157 โรงเรียน การกำหนดหน้าที่และการกิจได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ที่จะมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษาในความปกครอง พิจารณาได้จาก วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ขององค์กรที่มุ่งมั่นในการพัฒนาระบบต่างๆ โดยเฉพาะระบบของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในที่ได้กำหนดกรอบกลยุทธ์เพื่อที่จะเป็นทิศทางในการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดของกิจกรรม สำคัญต่างๆ เพื่อมุ่งหวังในการดำเนินงานเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดและเพื่อเป็นการพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยขอนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้ แนวคิดพื้นฐานของการวิเคราะห์องค์ประกอบและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดพื้นฐานของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยในการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ไว้ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกันและมีความสัมพันธ์กันสูงจะอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนตัวแปรที่มีสัมพันธ์กันน้อยหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน เลย จะอยู่ต่างองค์ประกอบกัน และสามารถใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบโครงสร้างตามนิยามทาง ทฤษฎีและการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการวิเคราะห์ องค์ประกอบมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ตามที่สุภมาส อังสุโชติ และคณะ (2551: 92-97) และ นางลักษณ วัชรชัย (2542: 123) ได้กล่าวไว้ 2 ประการ คือ

1) เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบรวม ที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผล การวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยทำให้ลดตัวแปรและได้องค์ประกอบซึ่งทำให้เข้าใจลักษณะของ ข้อมูลได้ง่าย สะดวกในการแปลความหมายรวมทั้งได้ทราบแบบแผน (pattern) และ โครงสร้าง (structure) ความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

2) เพื่อทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล การวิเคราะห์องค์ประกอบตามวัตถุประสงค์นี้ผู้วิจัยต้องมีสมมุติฐานก่อนแล้วใช้วิธีการวิเคราะห์ องค์ประกอบตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสมมุติฐานเพียงใด ซึ่งเป็นกระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

จากวัตถุประสงค์หลักของการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 2 ประการ มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์ของการนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 3 ประการ ดังนี้

1) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรแฝง โดยการนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบมาสร้างตัวแปรแฝงแล้วนำตัวแปรแฝงที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2) เป็นเครื่องมือตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของตัวแปรว่ามีโครงสร้างตามนิยามทางทฤษฎีหรือไม่ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงอย่างไร

3) ใช้ในการแก้ปัญหาการที่ตัวแปรอิสระของการวิเคราะห์ถดถอยพหุมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) โดยการนำตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกันโดยการสร้างตัวแปรใหม่จากคะแนนองค์ประกอบแล้วนำองค์ประกอบนั้นไปเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์การถดถอยต่อไป

ซึ่งในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ 3 ข้อ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542: 123-124) ดังนี้

1) ข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ตามข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้ ตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวมีความแปรผันเนื่องจากองค์ประกอบร่วม (common factor = F) และองค์ประกอบเฉพาะ (unique factor = U) กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือความแปรปรวนในตัวแปรสังเกตได้นั้นเป็นผลมาจากตัวแปรสาเหตุ คือ องค์ประกอบร่วมและองค์ประกอบเฉพาะ โมเดลสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = (a_1)(F_1) + (a_2)(F_2) + \dots + U = \sum aF + U$$

ตัวแปร Z คือ ผลบวกเชิงเส้นขององค์ประกอบร่วม $F_1, F_2, \dots$ และองค์ประกอบเฉพาะ U โดยมี $a_1, a_2, \dots$ เป็นน้ำหนัก (weight) ขององค์ประกอบร่วมแต่ละองค์ประกอบ เรียกว่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)

2) ข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความเป็นอิสระระหว่างองค์ประกอบ ตามข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้ องค์ประกอบร่วมและองค์ประกอบเฉพาะของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวเป็นอิสระต่อกันนั่นคือ ความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบร่วมและองค์ประกอบเฉพาะมีค่าเป็นศูนย์

3) ข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยคุณสมบัติด้านการบวกของความแปรปรวนขององค์ประกอบตามข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้จะวิเคราะห์ความแปรปรวนในตัวแปรสังเกตได้ออกเป็นผลบวกของความแปรปรวนขององค์ประกอบเฉพาะและความแปรปรวนขององค์ประกอบร่วม เมื่อโมเดลอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน จะมีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์ และความแปรปรวนเป็นหนึ่ง

โดยสรุปการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นเทคนิควิธีทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างแนวคิดทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกันหรือไม่ ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างได้ และจากการวิจัยครั้งนี้มีจุดเน้นในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง จึงนำเสนอรายละเอียดของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังต่อไปนี้

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นการวิเคราะห์ในกรณีที่มีผู้ศึกษาทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาว่ามีองค์ประกอบใดบ้างและในแต่ละองค์ประกอบวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ใดบ้าง ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจะเป็นการตรวจสอบความกลมกลืนระหว่างโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งการตรวจสอบโครงสร้างของโมเดลว่ามีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างหลายๆกลุ่มหรือไม่ โดยนงลักษณ์ วิรัชชัย (2542: 150) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 3 ประการ คือ ประการแรกใช้เพื่อตรวจสอบทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประการที่สอง คือ ใช้เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบ และประการสุดท้าย คือ ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างตัวแปรใหม่

2.1 กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีขั้นตอนสำคัญสรุปได้ ดังนี้ (อัสมะ หะยิมอหะมะ สอและ, 2552: 19-21)

1) กำหนดรูปแบบของโมเดลตัวประกอบ (Specification of the confirmatory factor model) ซึ่งในขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ต้องเริ่มต้นที่เมตริกซ์สหสัมพันธ์หรือเมตริกความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมหรือเมตริกอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน ผู้วิจัยกำหนดจุดประสงค์ในการทดสอบโมเดล ซึ่งต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีหรือข้อมูลที่มีอยู่ สมมติฐานจะต้องตั้งให้เหมาะสมกับข้อมูล โมเดลจะต้องกำหนดระดับของความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรแต่ละตัวกับองค์ประกอบ

2) ศึกษาคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล (Identification of the confirmatory factor model) โดยเงื่อนไขที่จะทำให้โครงสร้างโมเดลสามารถใช้ประมาณค่าพารามิเตอร์ที่สนใจได้ มีดังนี้

2.1) เงื่อนไขที่จำเป็น (necessary) สำหรับโครงสร้างของโมเดล คือ จะต้องมีย่านหน่วยของข้อมูลมากกว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่สนใจประมาณค่า

2.2) เงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอ (necessary and sufficient) สำหรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล คือ พารามิเตอร์อิสระที่สนใจประมาณค่าทุกตัวจะต้องสามารถคำนวณ หรือหาค่าได้โดยการจัดกระทำทางพีชคณิตในเทอมของค่าความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วมของตัวแปรที่สังเกตได้

3) ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล (Estimation of the confirmatory factor model) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสามารถกระทำได้โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายเช่น LISREL8 , LISREL for Windows , Amos เป็นต้น ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบค่าประมาณพารามิเตอร์ดังนี้

- 3.1) เมตริกซ์น้ำหนักตัวประกอบของตัวแปรที่สังเกตได้บนตัวประกอบ
- 3.2) เมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบ
- 3.3) เมตริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวประกอบส่วนที่เหลือ

4) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล (Assessment of fit in confirmatory factor model) โดยพิจารณาต่อไปนี้

4.1) ผลการทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลโดยสถิติทดสอบ χ^2 ถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูล

4.2) ดัชนีสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล ถ้าดัชนีมีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูล

4.3) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโมเดล สำหรับโมเดลที่เป็นส่วนหนึ่งหรือโมเดลที่ซ้อนหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (nested model)

5) แปลความหมายผลการวิเคราะห์ (Interpretation of the confirmatory factor model) ทำการแปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยัน ถ้าผลที่ได้สอดคล้องกับสมมติฐานเชิงทฤษฎีตามโมเดลตัวประกอบที่นำมาตรวจสอบ ก็เป็นหลักฐานสำหรับการยืนยันตัวประกอบหรือลักษณะที่มุ่งวัด แต่ถ้าผลที่ได้ไม่สอดคล้อง จะต้องหาแนวทางอธิบายสำหรับการปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงเครื่องมือ ทฤษฎี หรือโมเดล เพื่อทำการตรวจสอบต่อไปในการใช้ χ^2 เป็นสถิติทดสอบความสอดคล้องหรือความไม่สอดคล้องนั้นจะดูที่ค่า χ^2 ถ้าหากมีค่ามากจนมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือรูปแบบไม่สอดคล้องกัน (bad fit) และถ้าหากมีค่าน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ารูปแบบสอดคล้อง (good fit) ส่วนค่าของ NFI NNFI CFI IFI GFI และ AGFI ควรมีค่ามากกว่า .90

และค่า RMSEA และ RMR ควรมีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งจะแสดงได้ว่าโมเดลตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูล ถ้าข้อมูลไม่สอดคล้องกันต้องมีการปรับโมเดลให้สอดคล้องกับสมมติฐานของทฤษฎี เมื่อปรับพารามิเตอร์แล้วจะมีผลให้โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลมากขึ้น

2.2 ลักษณะข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ลักษณะของข้อมูลเป็นส่วนที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งเสรี ชัดแจ้ง (2547: 8-9) ได้กล่าวถึงลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังนี้

1) ข้อมูลควรวัดเป็นค่าต่อเนื่อง (continuous) และมีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติ แต่ในเรื่องนี้โปรแกรมลิสเรล 8.50 มีวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์และการสร้างมาตรฐานให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกประเภท (categorical data) ได้ รวมทั้งมีวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์แบบพิเศษที่มีความแกร่ง (robustness) ต่อการฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องลักษณะการแจกแจงข้อมูลเป็นแบบปกติ

2) ควรใช้ข้อมูลจำนวนมาก วิธี CFA ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้วิจัยส่วนมากใช้วิธีการประมาณค่าความเป็นไปได้สูงสุด (maximum likelihood: ML) โดยปกติวิธี ML มีข้อแนะนำว่า ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างต่ำ 100-200 หน่วยตัวอย่าง หรือกรณีที่ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบคุณสมบัติของเครื่องมือระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่างกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มควรมี 100-200 หน่วยตัวอย่าง นอกจากนี้ สุวิมล ร่องวาณิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2546) ได้เสนอการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการ วิเคราะห์องค์ประกอบ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 5 หน่วยต่อ 1 ตัวแปร โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมอย่างน้อย 100 คน และนอกจากนี้ควรพิจารณาเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะของโมเดล ถ้าโมเดลองค์ประกอบที่ศึกษามีความซับซ้อน (ประมาณค่าพารามิเตอร์หลายตัว) ก็ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสามารถสรุปได้ว่า เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีพื้นฐานทฤษฎีรองรับการวิเคราะห์และการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ผลที่ยืนยันความถูกต้องตามทฤษฎี โดยมีวิธีการตรวจสอบความตรงของโมเดลที่ชัดเจน โดยการพิจารณาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ โดยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นเครื่องมือที่นักวิจัยนำมาใช้ในการศึกษาคุณภาพของแบบวัดในประเด็นของความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งหมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดหรืออธิบายพฤติกรรมหรือสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามทฤษฎี (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543: 161) โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจะสามารถยืนยันความสอดคล้องของข้อมูลตามทฤษฎีที่ได้ศึกษาและข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปผลตามสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นฐานแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพโดยพิจารณาตามองค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และประยุกต์ใช้แนวคิดในการพัฒนาการทำงานในองค์กร 2 หลักการ คือ การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ที่หลักการสอดคล้องกันโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษาที่มีการปรับปรุงคุณภาพและเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้าซึ่งหมายถึงผู้ปกครองและชุมชนในบริบทของการศึกษา ดังนั้นจากแนวคิดดังกล่าวจึงนำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในขั้นตอนของการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาในเกิดคุณภาพ และการจัดการความรู้ นำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการในศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์สถานศึกษาขนาดเล็กที่เป็นกรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนออกมาในการผ่านการประเมินภายนอกและเป็นที่ยอมรับจากบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ โดยอาศัยแนวคิดในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการถอดประสบการณ์การปฏิบัติงานที่ดี เพื่อมาผนวกกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การพัฒนา การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ นำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

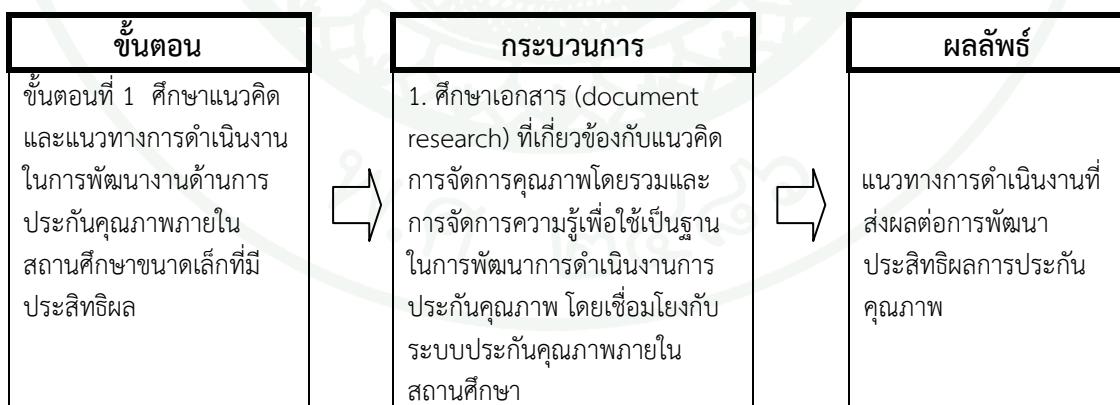
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

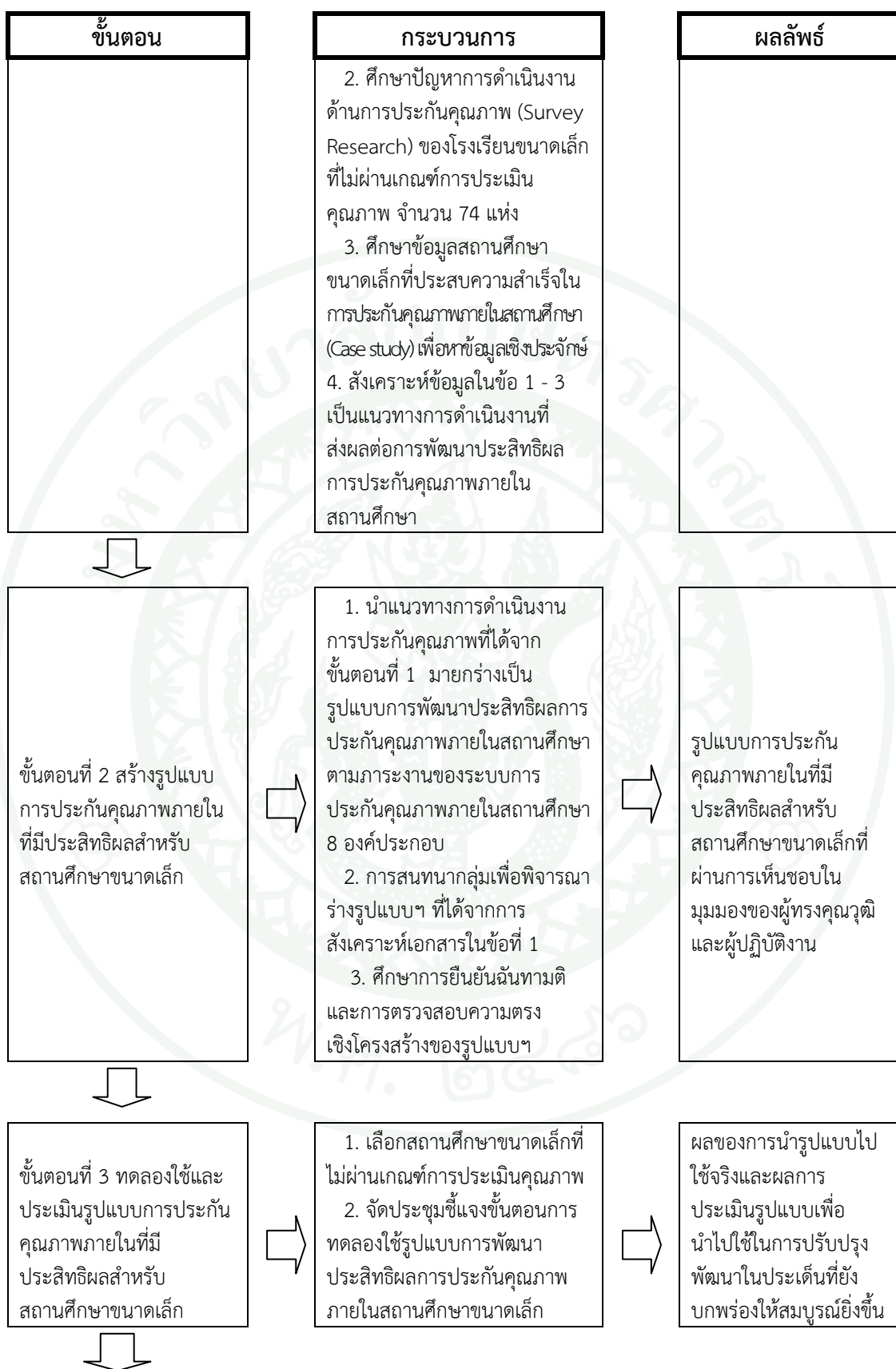
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยทั้ง 4 ขั้นตอน สามารถสรุปเป็นภาพขั้นตอนการวิจัย ของการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้ดังนี้

ภาพที่ 8 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 8 (ต่อ)

ขั้นตอน	กระบวนการ	ผลลัพธ์
	3. ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 4. ประเมินรูปแบบในประเด็นของด้านความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ	
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	การปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะจากกระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กฉบับสมบูรณ์

ภาพที่ 8 (ต่อ)

จากภาพการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดในการพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

การศึกษาแนวคิดในการพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสาร 2) การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ และ 3) การศึกษาสภาพการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จในด้านการประกันคุณภาพ แต่ละกิจกรรมมีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ปี พ.ศ. 2553 และวารสาร หนังสือ ตำรา บทความ และวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเพิ่มคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

2. ศึกษาข้อมูลปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารหรือครูที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นบุคลากรที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 74 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารหรือครูที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.2.1 สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 สร้างเป็นแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการนำองค์ประกอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาสร้างเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยวัดเป็นระดับของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อยปานกลาง มาก และมากที่สุด

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency Index) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยแทนค่าสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งพบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามบางข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังรายละเอียดในข้อ 2.2.5

2.2.5 ผู้วิจัยแก้ไขดำเนินการแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

2.2.5.1 ประเด็นที่ตัดทิ้ง คือ

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตัดประเด็นความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของชาติเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้วิเคราะห์ความสอดคล้องไว้แล้ว

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในประเด็นความเพียงพอของบุคลากรและงบประมาณ เนื่องจากเป็นปัญหาอยู่แล้วยังไม่จำเป็นต้องถาม

2.2.5.2 ประเด็นที่แก้ไข คือ

1) ด้านรายงานการประเมินคุณภาพภายใน แยกประเด็นของความครบถ้วนและความเป็นปัจจุบันออกเป็นคนละข้อ

2) เพิ่มเดิมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3) ปรับภาษาที่ใช้ คำว่า “ไม่ให้ความร่วมมือ” แก้ไขเป็น “ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม”

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไข พร้อมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้จริง

2.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้สถานศึกษาทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่าติดตราไปรษณียากร จ่าหน้าชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ของผู้วิจัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามในการส่งคืนและติดตามทางโทรศัพท์อีกครั้ง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 74 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.97

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

3. การศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Case study) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ เป็นสถานศึกษาที่มีผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับดีมากและมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนบุปผาราม โรงเรียนวัดลำบัว และโรงเรียนวัดปู่จ้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ตามภาระงาน 8 องค์ประกอบ เกี่ยวกับ วิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพที่ผ่านมาในแต่ละองค์ประกอบ ปัญหาและอุปสรรค และปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.3 นำประเด็นการสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของประเด็นการสัมภาษณ์

3.2.4 นำประเด็นการสัมภาษณ์ส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของประเด็นการสัมภาษณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในทั้ง 8 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขและจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้จริง

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้เข้าไปดำเนินงานสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ที่โรงเรียนวัดดอนบุปผาราม เก็บข้อมูลในวันจันทร์ที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2554 โรงเรียนวัดลำบัว เก็บข้อมูลในวันอังคารที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2554 และโรงเรียนวัดปู่เจ้าเก็บข้อมูลในวันพุธที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2554

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้มีดังต่อไปนี้

1. จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยนำแนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้จากผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการคุณภาพโดยรวมและการจัดการความรู้ ผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ และผลการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ

2. ทำการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อพิจารณาร่างรูปแบบฯตามองค์ประกอบของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กโดยดำเนินการในวันอังคาร ที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 9.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมหลวงปู่ติ ชั้น 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1 โดยมี ดร.ชนะศึก นิขานนท์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นผู้ดำเนินรายการ และผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยอีก 2 ท่าน เป็นผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารการศึกษา การวิจัย การวัดและประเมินทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาหรือสาขาที่ใกล้เคียง

2.1.2 เคยได้รับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือเป็นผู้ที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษานี้ในเขตพื้นที่นั้นๆ

2.1.3 มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเป็นผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับดีมากและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) อยู่ในระดับดีหรือดีมาก จำนวน 4 คน คือ ดร.วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปลาม้า ผอ.สมบุญ ยิงบุญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีชะเกษ ผอ.อารีย์ บัญญัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามัคคีธรรม และ ผอ.ทรงวุฒิ ศรีจันทร์งาม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดาว

2.2.2 ครูในสถานศึกษาที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นครูที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในงานด้านการประกันคุณภาพภายในและมีผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับดีมากและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) อยู่ในระดับดีหรือดีมาก จำนวน 2 คน คือ อาจารย์ณัฏฐา ปิ่นศิริ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสุพรรณบุรี และ อาจารย์พัชรา หงส์โต อาจารย์โรงเรียนวัดใหม่รัตนเจดีย์

2.2.3 ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหรือระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นศึกษานิเทศก์ที่ดูแลเกี่ยวกับงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยตรง จำนวน 2 คน คือ ศน.เชษฐ์ ผิวล่อ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และ ศน.กัลยา พานิชวงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3. ศึกษาการยืนยันฉันทามติและการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบฯ
มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นบุคลากรที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 222 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบริหารหรือครูที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในการศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

3.2.1 สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงานด้านประกันคุณภาพ

3.2.2 สร้างเป็นแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการนำองค์ประกอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่มในข้อที่ 2 โดยวัดเป็นระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย มาก และมากที่สุด

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency Index) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งพบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ดังนั้นทุกข้อคำถามจึงผ่านเกณฑ์การพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและไม่มีประเด็นที่แก้ไข

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้สถานศึกษาทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่าติดตราไปรษณียากร จ่าหน้าชื่อนามสกุล ที่อยู่ของผู้วิจัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามในการส่งคืนและติดตามทางโทรศัพท์อีกครั้ง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 222 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.68

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นของการศึกษาการยืนยันฉันตามติ ผู้วิจัยจัดกลุ่มคำตอบของแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถาม คือ ความคิดเห็นระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด และกลุ่มที่ 2 กลุ่มเห็นด้วยกับประเด็นคำถาม คือ ความคิดเห็นระดับมากและระดับมากที่สุด เพื่อนำมาสรุปเป็นข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามยอมรับ ซึ่งในส่วนนี้การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยกับคำถามตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป มาทำการสังเคราะห์เป็นรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้การยอมรับ ซึ่งผลของการตรวจสอบร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กโดยการศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพภายในจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า ในทุกประเด็นผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับคำถามตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นของการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อศึกษาผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ โดยเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ ค่าสถิติทดสอบ χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ารูปแบบสอดคล้อง (good fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล ที่ควรมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ได้แก่ ค่าของ NFI NNFI CFI IFI GFI และ AGFI ควรมีค่ามากกว่า .90 และค่า RMSEA และ RMR ควรมีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งผลของการตรวจสอบร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้มีดังต่อไปนี้

1. เลือกสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นสถานที่ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากผู้บริหารและคณะครูยินดีและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าว โดยมีระยะเวลาในการทดลองใช้ 1 ภาคการศึกษา

2. ทำหนังสือจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ

3. ผู้วิจัยประชุมชี้แจงขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กให้แก่ผู้บริหารและครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2555 ณ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

4. ผู้บริหารและครูดำเนินการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยระหว่างการใช้รูปแบบผู้วิจัยมีหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้รูปแบบอย่างต่อเนื่อง และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และผลอื่นๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้รูปแบบ

4.1 กลุ่มที่ทดลองใช้รูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครูระดับประถมศึกษา จำนวน 4 คน ของโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้รูปแบบ และความคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

4.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้างโดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งผ่านการศึกษาการยืนยันฉันทามติจากขั้นตอนที่ 2 โดยพิจารณาตามประเด็นการประเมินตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.2.2 นำประเด็นที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของประเด็นการสัมภาษณ์

4.2.3 นำประเด็นการสัมภาษณ์ส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของประเด็นการสัมภาษณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้รวบรวมข้อมูลต่อไป

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

5. การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ

5.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก คือ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

5.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

5.2.1 สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านประกันคุณภาพ

5.2.2 สร้างเป็นแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อเป็นการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยประเมินในประเด็น 4 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านความเหมาะสม พิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กตามประเด็นต่อไปนี้ วิธีการดำเนินงานสอดคล้องแนวคิดด้านการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และสอดคล้องกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ของหน่วยงาน

(2) ด้านความเป็นไปได้ พิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กตามประเด็นดังต่อไปนี้ แนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ปฏิบัติงาน แนวทางการ

ดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง วิธีปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน มีความคุ้มค่าในเรื่องเวลาและงบประมาณในการนำรูปแบบไปใช้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้

(3) ด้านความเป็นประโยชน์ พิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กตามประเด็นดังต่อไปนี้ การตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีดำเนินงานสามารถใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา

(4) ด้านความถูกต้อง พิจารณาจากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาและบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม โดยเป็นแบบวัดประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นประโยชน์/เป็นไปได้/เหมาะสม มากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นประโยชน์/เป็นไปได้/เหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง เป็นประโยชน์/เป็นไปได้/เหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นประโยชน์/เป็นไปได้/เหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง เป็นประโยชน์/เป็นไปได้/เหมาะสม น้อยที่สุด

5.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้จริง

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติ คือ ค่าความถี่ และ ค่าร้อยละของความคิดเห็นการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความถูกต้องของรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

6. สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีกรอบการประเมินดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กรอบการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ก่อนการทดลองใช้รูปแบบฯ					
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การทำความเข้าใจคู่มือการใช้ รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก	1. ผู้บริหารและคณะครูเห็น ความสำคัญและยินดีที่จะนำ รูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการ ประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่เห็นความสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารและ คณะครูไม่เห็นความสำคัญและไม่ยินดีที่จะ นำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา เห็นความสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารและ คณะครูเห็นความสำคัญและยินดีที่จะนำ รูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา
	2. ผู้บริหารและคณะครูมีความ เข้าใจเกี่ยวกับการนำรูปแบบ ไปใช้ในสถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการ ประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีความเข้าใจ หมายถึง ผู้บริหารและ คณะครูไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ รูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา มีความเข้าใจ หมายถึง ผู้บริหารและคณะ ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้ ในสถานศึกษา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระหว่างการทดลองใช้รูปแบบฯ					
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	1. การกำหนดบุคลากรที่ รับผิดชอบการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	คำสั่งแต่งตั้ง	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง ไม่มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนด หมายถึง มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
	2. การประชุมชี้แจงทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดทำมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา มีการประชุม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษา จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
	3. การวิเคราะห์มาตรฐาน การจัดการศึกษา ความ ต้องการตามบริบทของ สถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการ ประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการวิเคราะห์มาตรฐาน หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการวิเคราะห์มาตรฐานการจัด การศึกษา ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์มาตรฐาน หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการจัด การศึกษา ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา
	5. การตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้องของมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้องของมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้องของมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	6. การกำกับติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
	7. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เล่มมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษา	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. การประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	-บันทึกการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการประชุม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	2. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการวิเคราะห์บริบท หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์บริบท หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา
	3. การกำหนดแหล่งงบประมาณและบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบตามภาระงาน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการกำหนดงบประมาณและบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบตามภาระงาน มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการกำหนดงบประมาณและบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบตามภาระงาน
	4. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ไม่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	5. การตรวจสอบความ เป็นไปได้ ความถูกต้องของ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน การจัดการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบความ เป็นไปได้ ความถูกต้องของแผนพัฒนา การจัดการศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการตรวจสอบความเป็นไป ได้ ความถูกต้องของแผนพัฒนาการจัด การศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ จัดการศึกษา
	6. การพิจารณาความ ชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางใน การปฏิบัติ	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการพิจารณา หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้พิจารณาความชัดเจน ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ เห็นแนวทางในการปฏิบัติ มีการพิจารณา หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการพิจารณาความชัดเจน ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ เห็นแนวทางในการปฏิบัติ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	7. การกำกับติดตามการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
	8. แผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	-เล่มพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา -เล่มแผนปฏิบัติการประจำปี	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไม่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
	9. แผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น	-เล่มพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา -เล่มแผนปฏิบัติการประจำปี	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	1. การชี้แจงระบบการ บริหารงานของสถานศึกษา และกำหนดสารสนเทศที่ ต้องจัดเก็บในงานประกัน คุณภาพการศึกษา	บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการชี้แจง หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีการชี้แจงระบบการ บริหารงานของสถานศึกษาและกำหนด สารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในงานประกัน คุณภาพการศึกษา มีการชี้แจง หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษา มีการชี้แจงระบบการบริหารงานของ สถานศึกษาและกำหนดสารสนเทศที่ต้อง จัดเก็บในงานประกันคุณภาพการศึกษา
	2. กำหนดหน้าที่บุคลากร เพื่อรับผิดชอบข้อมูลในแต่ละ มาตรฐานและตัวชี้วัด	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่กำหนดหน้าที่บุคลากรเพื่อ รับผิดชอบข้อมูลในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีกำหนดหน้าที่บุคลากรเพื่อ รับผิดชอบข้อมูลในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด
	3. การออกแบบระบบ จัดเก็บฐานข้อมูลที่เน้นการมี ส่วนร่วมของบุคลากรใน สถานศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาได้ออกแบบระบบจัดเก็บ ฐานข้อมูลที่ไม่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาได้ออกแบบระบบจัดเก็บ ฐานข้อมูลที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลและความเป็นปัจจุบันของการจัดเก็บข้อมูล	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลและความเป็นปัจจุบันของการจัดเก็บข้อมูล มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลและความเป็นปัจจุบันของการจัดเก็บข้อมูล
	5. การกำกับติดตามผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลในระบบ	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลในระบบ มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลในระบบ
	6. ระบบการจัดเก็บข้อมูลของสถานศึกษาสามารถใช้งานได้ตามความต้องการและข้อมูลมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน	-ผู้บริหาร/ครู -ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่สามารถใช้งานได้จริง หมายถึง ระบบการจัดเก็บข้อมูลของสถานศึกษาไม่สามารถใช้งานได้ตามความต้องการข้อมูลไม่ถูกต้องไม่เป็นปัจจุบัน สามารถใช้งานได้จริง หมายถึง ระบบการจัดเก็บข้อมูลของสถานศึกษาสามารถใช้งานได้ตามความต้องการข้อมูลมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	1. การศึกษารายละเอียด ของแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	-เล่มพัฒนา คุณภาพการจัด การศึกษา -เล่มแผน ปฏิบัติการ ประจำปี	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการศึกษา หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้มีการศึกษารายละเอียด ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการศึกษา หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการศึกษารายละเอียดของ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
	2. การจัดประชุมชี้แจงการ ดำเนินงานตามหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย	บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงการ ดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสถานศึกษา มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
	3. การดำเนินงานตามแผน และสรุปผลการปฏิบัติ กิจกรรมตามที่กำหนด	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการ ประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินงานตามแผนและ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนและ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4. การจัดประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงาน นิเทศให้ความช่วยเหลือ และพิจารณาความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด	บันทึกการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมเพื่อติดตามการ ดำเนินงาน นิเทศให้ความช่วยเหลือ และ พิจารณาความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อติดตามการ ดำเนินงาน นิเทศให้ความช่วยเหลือ และ พิจารณาความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนด
	5. การกำกับติดตามการ ดำเนินงานตามแผนการจัด การศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามการ ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำกับติดตามการ ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา
	6. แผนการดำเนินงานมี แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายการ จัดการศึกษาในปัจจุบัน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนการ ดำเนินงานมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน สอดคล้อง หมายถึง เนื้อหาของแผนการ ดำเนินงานมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	1. การกำหนดหน้าที่ บุคลากรและแผนการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู -บันทึกการ ประชุม	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์ -แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีการกำหนดหน้าที่บุคลากร และแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่บุคลากรและ แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
	2. การดำเนินงานตามแผน และสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินงานตามแผนและ สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนและ สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา
	3. การส่งเสริมการมีส่วน ร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีกิจกรรมการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาจัดกิจกรรมการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษา	4. การประชุมพิจารณาผล การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาเพื่อให้ เป็นไปตามแผนที่กำหนด	-บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมพิจารณาผลการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ เป็นไปตามแผนที่กำหนด มีการประชุม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาจัดประชุมพิจารณาผลการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ เป็นไปตามแผนที่กำหนด
	5. การกำกับติดตามผลการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามผลการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
	1. การกำหนดหน้าที่ บุคลากร แผนการประเมิน และวิธีการประเมินคุณภาพ ภายใน	-บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีการกำหนดหน้าที่บุคลากร แผนการประเมิน และวิธีการประเมินคุณภาพภายใน มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่บุคลากร แผนการประเมิน และวิธีการประเมิน คุณภาพภายใน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	2. การดำเนินงานตามแผนการประเมินและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินงานตามแผนการประเมินและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายใน มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนการประเมินและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายใน
	3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการส่งเสริม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
	4. การประชุมพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	-บันทึกการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการประชุม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้จัดประชุมพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด มีการประชุม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาจัดประชุมพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	5. การกำกับติดตามผลการ ประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามผลการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
	1. การสังเคราะห์ผลการ ประเมินคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการสังเคราะห์ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้มีการสังเคราะห์ผลการ ประเมินคุณภาพภายใน มีการสังเคราะห์ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการประเมิน คุณภาพภายใน
	2. การกำหนดหน้าที่ บุคลากรและระบุแหล่ง เผยแพร่รายงานการประเมิน คุณภาพภายใน	บันทึกการ ประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีการกำหนดหน้าที่บุคลากร และระบุแหล่งเผยแพร่รายงานการประเมิน คุณภาพภายใน มีการกำหนด หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่หน้าที่ บุคลากรและระบุแหล่งเผยแพร่รายงาน การประเมินคุณภาพภายใน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	3. การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
	4. การตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูลในการเขียนรายงานประเมินคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูลในการเขียนรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูลในการเขียนรายงานประเมินคุณภาพภายใน
	5. การกำกับติดตามการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามผลการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	6. รายงานประเมิน คุณภาพภายในมีเนื้อหา ครบถ้วน ถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน	-เล่มรายงาน ประเมิน คุณภาพภายใน	-แบบบันทึกข้อมูล/ การบันทึก	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีความสมบูรณ์ หมายถึง เนื้อหาของ รายงานประเมินคุณภาพภายในมีเนื้อหาไม่ ครบถ้วน ไม่ถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน มีความสมบูรณ์ หมายถึง เนื้อหาของ รายงานประเมินคุณภาพภายในมีเนื้อหา ครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
	1. การสร้างจิตสำนึกที่ดีใน การทำงานและร่วมกันวางแผน การพัฒนาองค์กร	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการสร้างจิตสำนึก หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีกิจกรรมที่ช่วยสร้างจิตสำนึก ที่ดีในการทำงานและร่วมกันวางแผนการพัฒน องค์กร มีการสร้างจิตสำนึก หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีกิจกรรมที่ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ ดีในการทำงานและร่วมกันวางแผนการ พัฒนาองค์กร
	2. การนำผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการนำผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาได้ดำเนินการนำผลการประเมิน มาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	3. การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
	4. การจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับชุมชน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับชุมชน เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับชุมชน
	5. การร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีการดำเนินการ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาได้ดำเนินการร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	6. การติดตามตรวจสอบ ผลการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษาไม่มีการติดตามตรวจสอบผล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน มีการตรวจสอบ หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบผลการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน
	7. การกำกับติดตามผลการ ดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	-ผู้บริหาร/ครู	-แบบสัมภาษณ์/ การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	ไม่มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากร ในสถานศึกษาไม่มีการกำกับติดตามผล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน มีการกำกับติดตาม หมายถึง บุคลากรใน สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ					
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก	1. ความเหมาะสมของรูปแบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก	ผู้บริหาร/ครู	การใช้แบบสอบถาม	ความถี่และร้อยละ	ไม่มีความเหมาะสม หมายถึง ในแต่ละข้อน้อย กว่าร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า เหมาะสมระดับระดับมากถึงมากที่สุด มีความเหมาะสม หมายถึง ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าเหมาะสมระดับมากถึง มากที่สุด
	2. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก	ผู้บริหาร/ครู	การใช้แบบสอบถาม	ความถี่และร้อยละ	ไม่มีความเป็นไปได้ หมายถึง ในแต่ละข้อน้อย กว่าร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า เป็นไปได้ระดับระดับมากถึงมากที่สุด มีความเป็นไปได้ หมายถึง ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าเป็นไปได้ ระดับมากถึงมากที่สุด
	3. ความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก	ผู้บริหาร/ครู	การใช้แบบสอบถาม	ความถี่และร้อยละ	ไม่มีความเป็นประโยชน์ หมายถึง ในแต่ละ ข้อน้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้ตอบ แบบสอบถามระบุว่า เป็นประโยชน์ระดับ ระดับมากถึงมากที่สุด มีความเป็นประโยชน์ หมายถึง ในแต่ละข้อ ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า เป็นประโยชน์ระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4. ความถูกต้องของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานาเล็ก	ผู้บริหาร/ครู	การใช้แบบสอบถาม	ความถี่และร้อยละ	ไม่มีความถูกต้อง หมายถึง รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความถูกต้อง หมายถึง รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินที่ได้จากการดำเนินการพัฒนารูปแบบตามขั้นตอนที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยผลการวิจัย จำนวน 4 ตอน คือ ผลการศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี และผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

การพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการคุณภาพโดยรวมและการจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก รวมทั้งการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในเพื่อหาข้อมูลเชิงประจักษ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ได้ซึ่งแนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งในตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ส่วนที่ 1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า หลักการของการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินและรับรองคุณภาพ โดยที่การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีระบบ การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากแนวคิดของหลักการประกันคุณภาพจะเห็นว่ามีสอดคล้องกับแนวคิดของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดดังกล่าวมาผนวกกับแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกลุ่มกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA และองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้ดังนี้

การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 2 และ 3 คือ

- การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การดำเนินงานตามแผน(Do) ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 4 คือ

- การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การติดตามตรวจสอบแผนการดำเนินงาน (Check) ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 5 และ 6 คือ

- การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การทบทวนแผนการดำเนินงาน (Act) ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 7 และ 8 คือ

- การทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

โดยในกระบวนการดำเนินงานดังกล่าวจะเน้นหลักกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรจำนวนน้อย ซึ่งการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายจะทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน การร่วมกันคิด การตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาาร่วมกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นำมาใช้พัฒนาการดำเนินงานให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุดต่อไป

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	32	59.26
- หญิง	22	40.74
อายุ		
- น้อยกว่า 31 ปี	-	-
- 31 – 35 ปี	1	1.85
- 36 – 40 ปี	6	11.11
- 41 – 45 ปี	9	16.67
- 46 – 50 ปี	14	25.93
- มากกว่า 50 ปี	24	44.44
ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	13	24.07
- ปริญญาโท	41	75.93

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	39	72.22
- ครูผู้สอน ได้แก่ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทุกกลุ่มสาระฯ	15	27.78
ประสบการณ์ในการทำงาน		
- น้อยกว่า 6 ปี	5	9.26
- 6 – 10 ปี	1	1.85
- 11 – 15 ปี	4	7.41
- 16 – 20 ปี	8	14.81
- 21 – 25 ปี	6	11.11
- 26 – 30 ปี	14	25.93
- มากกว่า 30 ปี	16	29.63
รวม	54	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 59.26 โดยส่วนใหญ่จะมีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และจบการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 75.93 เมื่อพิจารณาในด้านตำแหน่งที่รับผิดชอบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานจำนวนมากที่สุด คือ มากกว่า 30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63

ตารางที่ 5 ข้อมูลความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

งานที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
-วางแผนงานตามระบบ PDCA แต่งตั้งคณะทำงานร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และนิเทศ ติดตาม กำกับกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐาน 15 มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	12	48.00
-หัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	5	20.00
-คณะทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4	16.00
-แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านบริหารทั่วไป และด้านการเงินและพัสดุ	1	4.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

งานที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
-จัดทำแบบประเมินคุณภาพด้านประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินปีละ 2 ครั้ง	1	4.00
-งานจัดทำแผนและการดำเนินงานตามแผน/โครงการ	1	4.00
-รับผิดชอบด้านข้อมูลสารสนเทศ	1	4.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ งานวางแผนงานตามระบบ PDCA แต่งตั้งคณะทำงานร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และนิเทศ ติดตาม กำกับ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐาน 15 มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมา คือ หัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และเป็นคณะทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16

ตารางที่ 6 สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	2 (3.70)	52 (96.30)	8 (15.38)	19 (36.54)	21 (40.38)	2 (3.85)	2 (3.85)	-บุคลากรไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ -นโยบายสู่การปฏิบัติไม่ชัดเจน -ครูมีภาระงานมาก
2. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัด การประเมินผล และการกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3 (5.56)	51 (94.44)	9 (17.65)	23 (45.10)	12 (23.53)	7 (13.72)	0 (0.00)	-บุคลากรไม่ได้ศึกษาตัวชี้วัดและมาตรฐานของการประกันคุณภาพอย่างแท้จริง
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	14 (25.93)	40 (74.07)	15 (37.50)	14 (35.00)	11 (27.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	
4. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	9 (16.67)	45 (83.33)	18 (40.00)	11 (24.44)	6 (13.33)	7 (15.56)	3 (6.67)	-กรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่มอบหมายให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา -กรรมการสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
5. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	7 (12.96)	47 (87.04)	15 (31.91)	15 (31.91)	7 (14.90)	4 (8.51)	6 (12.77)	-ผู้ปกครองส่วนใหญ่มอบหมาย ให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนด มาตรฐานของสถานศึกษา -ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษา
6. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่ สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้	6 (11.11)	48 (88.89)	21 (43.75)	11 (22.92)	12 (25.00)	4 (8.33)	0 (0.00)	
7. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่ สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับ ความต้องการหรือบริบทของท้องถิ่น	9 (16.67)	45 (83.33)	23 (51.11)	10 (22.22)	12 (26.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	
8. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่ สามารถกำหนดให้ครอบคลุมตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้	13 (24.07)	41 (75.93)	18 (43.90)	11 (26.83)	10 (24.39)	2 (4.88)	0 (0.00)	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
9. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้ครอบคลุมตามกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	9 (16.67)	45 (83.33)	21 (46.67)	9 (20.00)	13 (28.89)	2 (4.44)	0 (0.00)	- ผู้เรียนมีระดับความรู้ไม่เท่ากัน ทำให้มีปัญหาในการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน
10. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ	12 (22.22)	42 (77.78)	20 (47.62)	14 (33.33)	8 (19.05)	0 (0.00)	0 (0.00)	
11. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไม่บรรลุเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน	11 (20.37)	43 (79.63)	17 (39.53)	13 (30.23)	12 (27.91)	1 (2.33)	0 (0.00)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- โรงเรียนไม่มีเวลาพอที่จะมาศึกษามาตรฐานต่างๆ เอง หรือถึงแม้จะมีดำเนินการแต่ไม่สอดคล้องกับ สมศ. ก็เกิดความยุ่งยากในการประเมิน			- การกำหนดมาตรฐานโดยส่วนใหญ่ใช้มาตรฐานจาก สมศ. หรือ สพฐ. เพื่อให้สอดคล้องกับ การประเมินภายนอกและมีความสะดวก					
- การประเมินคุณภาพ ผู้ประเมินภายนอกจะเน้นเชิงปริมาณ ไม่ค่อยให้ความสนใจเชิงคุณภาพ เพราะถ้าคะแนน O net ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานอื่นๆ ก็หมดความสำคัญ			ในการเตรียมหลักฐานเอกสาร					

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว
- บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมการศึกษา	- ประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ฝ่ายประกันคุณภาพให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักร่วมกัน และร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้ชัดเจน
- คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต้องหารายได้เลี้ยงครอบครัว	- โรงเรียนจัดประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ - โรงเรียนนำมาตรฐานของสถานศึกษามานำเสนอที่ประชุมกรรมการและผู้ปกครอง เพื่อให้รับทราบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงาน	- บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกัน ร่วมความคิด ดำเนินการทุกมาตรฐาน

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัด การประเมินผล และการกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ร้อยละ 96.30) รองลงมาคือปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัด การประเมินผล และการกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ร้อยละ 94.44) และปัญหาด้านมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (ร้อยละ 88.89) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือโรงเรียนไม่มีเวลาพอที่จะมาศึกษามาตรฐานต่างๆ ขึ้นเอง หรือถึงแม้จะมีการดำเนินงานแต่ไม่สอดคล้องกับ สมศ. ก็เกิดความยุ่งยากในการประเมิน จึงไม่อยากคิดอยากทำเพราะไม่เห็นความสำคัญ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมการศึกษา ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ การกำหนดมาตรฐานโดยยึดจากมาตรฐานของ สมศ. หรือ สพฐ. เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินภายนอกและมีความสะดวกในการเตรียมหลักฐานเอกสาร มีการประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักร่วมกัน การร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้ชัดเจน โดยเน้นการให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกัน ร่วมความคิด ดำเนินการในทุกมาตรฐาน

ตารางที่ 7 สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4 (7.41)	50 (92.59)	23 (46.00)	15 (30.00)	12 (24.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	
2. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	12 (22.22)	42 (77.78)	26 (61.90)	7 (16.67)	9 (21.43)	0 (0.00)	0 (0.00)	
3. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	10 (18.52)	44 (81.48)	23 (52.27)	7 (15.91)	8 (18.18)	6 (13.64)	0 (0.00)	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
4. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	11 (20.37)	43 (79.63)	13 (30.23)	13 (30.23)	11 (25.58)	2 (4.65)	4 (9.31)	
5. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้มีการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา	16 (29.63)	38 (70.37)	26 (68.42)	1 (2.63)	10 (26.32)	1 (2.63)	0 (0.00)	
6. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้มีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	15 (27.78)	39 (72.22)	26 (66.67)	4 (10.26)	9 (23.07)	0 (0.00)	0 (0.00)	
7. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	22 (40.74)	32 (59.26)	21 (65.63)	2 (6.25)	9 (28.12)	0 (0.00)	0 (0.00)	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
8. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้น ไม่สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา	16 (29.63)	38 (70.37)	27 (71.05)	5 (13.16)	6 (15.79)	0 (0.00)	0 (0.00)	
9. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาไม่ได้สะท้อนกระบวนการ วางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนา หรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการ จัดการศึกษา	9 (16.67)	45 (83.33)	32 (71.11)	5 (11.11)	8 (17.78)	0 (0.00)	0 (0.00)	
10. แผนปฏิบัติการประจำปีไม่ได้มีการ กำหนดกิจกรรม การดำเนินงานที่ชัดเจน ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้	20 (37.04)	34 (62.96)	19 (55.88)	6 (17.65)	9 (26.47)	0 (0.00)	0 (0.00)	
11. การดำเนินงานของสถานศึกษาใน แผนปฏิบัติการประจำปีไม่เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	7 (12.96)	47 (87.04)	29 (61.70)	7 (14.89)	11 (23.41)	0 (0.00)	0 (0.00)	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
12. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ สถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้	15 (27.78)	39 (72.22)	27 (69.23)	4 (10.26)	8 (20.51)	0 (0.00)	0 (0.00)	
13. สถานศึกษาไม่ได้มีการตรวจสอบ กิจกรรมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การประจำปีอย่างต่อเนื่อง	13 (24.07)	41 (75.93)	21 (51.22)	11 (26.83)	6 (14.63)	3 (7.32)	0 (0.00)	
14. สถานศึกษาไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรในการ ดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	22 (40.74)	32 (59.26)	17 (53.13)	10 (31.25)	5 (15.62)	0 (0.00)	0 (0.00)	
15. สถานศึกษาไม่ได้มีการกำหนดกรอบแนว ทางการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน	15 (27.78)	39 (72.22)	24 (61.54)	8 (20.51)	7 (17.95)	0 (0.00)	0 (0.00)	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
16. สถานศึกษามีปัญหาในการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเพียงพอ	16 (29.63)	38 (70.37)	17 (44.74)	8 (21.05)	7 (18.42)	2 (5.26)	4 (10.53)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- ด้านจำนวนบุคลากร เนื่องจากการจัดทำเอกสารเป็นภาระงานสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และทำให้การบริหารจัดการบางเรื่องไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร			- ใช้ข้อมูลเดิมที่มีอยู่ แต่ปรับเปลี่ยนตามสภาพหรือบริบทที่เปลี่ยนไปให้ตรงกับข้อมูลปัจจุบัน					
			- การจัดครูสอนรวมห้องในช่วงชั้นที่ 1 และในช่วงชั้นที่ 2					
			ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่สอนประจำชั้น เพื่อให้ครูครบชั้น					
			- ให้ครูสละเวลาจากครอบครัว ทำในวันเสาร์ อาทิตย์ หรือเวลาว่าง					
ด้านงบประมาณ เพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและได้รับงบประมาณน้อย แต่งานทุกงานทุกด้านต้องพัฒนาเช่นเดียวกันกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่			- ด้านงบประมาณ ได้พยายามใช้งบประมาณอย่างประหยัด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งได้ระดมทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อใช้บริหาร จัดการ					

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(ร้อยละ 92.59) รองลงมาคือ ปัญหาด้านการดำเนินงานของสถานศึกษาในแผนปฏิบัติการประจำปีไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 87.04) และปัญหาด้านแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้สะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา (ร้อยละ 83.33) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ ด้านจำนวนบุคลากร เนื่องจากการจัดทำเอกสารเป็นภาระงานสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และทำให้การบริหารจัดการบางเรื่องไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ด้านงบประมาณเพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและได้รับงบประมาณน้อย แต่งานทุกงานทุกด้านต้องพัฒนาเช่นเดียวกันกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ สถานศึกษาใช้ข้อมูลเดิมที่มีอยู่ แต่ปรับเปลี่ยนตามสภาพหรือบริบท ที่เปลี่ยนไปให้ตรงกับข้อมูลปัจจุบัน ในด้านการสอนได้ดำเนินการจัดครูสอนรวมห้องในช่วงชั้นที่ 1 และในช่วงชั้นที่ 2 โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ช่วยสอนเพื่อให้ครูครบชั้น ด้านเวลาในการทำงานครูสละเวลาจากครอบครัว ทำในวันเสาร์ อาทิตย์ หรือเวลาว่าง และด้านงบประมาณ ได้พยายามใช้งบประมาณอย่างประหยัด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งได้ระดมทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อใช้บริหารจัดการ

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์	1 (1.85)	53 (98.15)	16 (30.19)	16 (30.19)	12 (22.64)	7 (13.21)	2 (3.77)	-บุคลากรของสถานศึกษาบาง คนขาดความรู้ในเรื่องการใช้ คอมพิวเตอร์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา เช่น การเข้าร่วมประชุม	22 (40.74)	32 (59.26)	15 (46.88)	11 (34.37)	4 (12.50)	2 (6.25)	0 (0.00)	-บุคลากรบางคนขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ	11 (20.37)	43 (79.63)	17 (39.53)	13 (30.23)	7 (16.28)	6 (13.96)	0 (0.00)	
4. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ	11 (20.37)	43 (79.63)	18 (41.86)	11 (25.58)	8 (18.60)	4 (9.31)	2 (4.65)	
5. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา	12 (22.22)	42 (77.78)	13 (30.95)	14 (33.33)	12 (28.57)	3 (7.15)	0 (0.00)	
6. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา	13 (24.07)	41 (75.93)	13 (31.71)	14 (34.15)	8 (19.51)	5 (12.19)	1 (2.44)	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
7. โครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพยังขาดความชัดเจน เช่น การจัดทีมงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	12 (22.22)	42 (77.78)	11 (26.19)	19 (45.24)	7 (16.67)	5 (11.90)	0 (0.00)	
8. สถานศึกษาไม่มีการติดตามตรวจสอบระบบบริหารและสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง	13 (24.07)	41 (75.93)	15 (36.58)	13 (31.71)	10 (24.39)	3 (7.32)	0 (0.00)	
9. สถานศึกษาไม่ได้มีการจัดระบบการบริหารงานที่เน้นการทำงานแบบบูรณาการ	12 (22.22)	42 (77.78)	15 (35.71)	18 (42.86)	6 (14.29)	3 (7.14)	0 (0.00)	
10. สถานศึกษาไม่ได้จัดทำระบบสารสนเทศอย่างเป็นหมวดหมู่ ที่สะดวกต่อการนำไปใช้งานตามตัวชี้วัด	16 (29.63)	38 (70.37)	9 (23.68)	17 (44.74)	7 (18.42)	5 (13.16)	0 (0.00)	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว
- บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศ แต่จะมีปัญหาเรื่องระบบการสื่อสาร เช่น จานดาวเทียม สัญญาณอินเทอร์เน็ต - บุคลากรของสถานศึกษาบางคนไม่มีความรู้ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และความรู้ด้านการจัดเก็บฐานข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์	- นำข้อมูลไปทำที่บ้าน - ใช้อุปกรณ์เสริม เช่น air card แต่ก็ยังไม่ดีพอ - จัดการอบรมให้ครูมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 98.15) รองลงมา คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นระบบและบุคลากรในสถานศึกษาไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 79.63) ด้านสภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเช่น บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศ แต่จะมีปัญหาเรื่องระบบการสื่อสาร คือ จานดาวเทียม สัญญาณอินเทอร์เน็ต บุคลากรของสถานศึกษาบางคนไม่มีความรู้ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และความรู้ด้านการจัดเก็บฐานข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ ครุณาข้อมูลไปทำที่บ้านหรือการใช้อุปกรณ์เสริม เช่น air card เพื่อต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ส่วนด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์สถานศึกษาได้มีการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น

ตารางที่ 9 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินการตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายในแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา	15 (27.78)	39 (72.22)	15 (38.46)	15 (38.46)	8 (20.51)	1 (2.57)	0 (0.00)	
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินการกำกับ ดูแล ติดตาม และนิเทศงานของเพื่อนร่วมงาน	13 (24.07)	41 (75.93)	16 (39.02)	16 (39.02)	8 (19.52)	0 (0.00)	1 (2.44)	
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง	9 (16.67)	45 (83.33)	24 (53.33)	12 (26.67)	8 (17.78)	1 (2.22)	0 (0.00)	
4. บุคลากรในสถานศึกษาไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่กำหนด	10 (18.52)	44 (81.48)	29 (65.91)	6 (13.64)	8 (18.18)	1 (2.27)	0 (0.00)	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
5. สถานศึกษาไม่มีการจัดประชุมเพื่อการวางแผนการจัดกิจกรรมการปฏิบัติงาน	20 (37.04)	34 (62.96)	17 (50.00)	9 (26.47)	8 (23.53)	0 (0.00)	0 (0.00)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- บุคลากรขาดความกระตือรือร้นและการปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง			-การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ					
- ขาดแคลนบุคลากรทำให้การบริหารไม่เป็นระบบเท่าที่ควร			-การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ					

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 83.33) รองลงมาคือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่กำหนด (ร้อยละ 81.48) และปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินการกำกับ ดูแล ติดตาม และนิเทศงานของเพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 75.93) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ บุคลากรขาดความกระตือรือร้นและการปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง ขาดแคลนบุคลากรทำให้การบริหารไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินงาน

ตารางที่ 10 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดการวางแผน ในการดำเนินงานติดตามและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	11 (20.37)	43 (79.63)	22 (51.16)	8 (18.61)	11 (25.58)	2 (4.65)	0 (0.00)	
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่สามารถ ปฏิบัติการติดตามตรวจสอบคุณภาพได้ อย่างต่อเนื่อง	8 (14.81)	46 (85.19)	22 (47.83)	12 (26.09)	10 (21.74)	2 (4.34)	0 (0.00)	
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	9 (16.67)	45 (83.33)	23 (51.11)	8 (17.78)	11 (24.44)	2 (4.44)	1 (2.23)	
4. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4 (7.41)	50 (92.59)	22 (44.00)	11 (22.00)	14 (28.00)	2 (4.00)	1 (2.00)	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
5. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	7 (12.96)	47 (87.04)	21 (44.68)	9 (19.15)	11 (23.40)	5 (10.64)	1 (2.13)	
6. สถานศึกษาไม่มีการรายงาน ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้อย่าง ต่อเนื่อง	13 (24.07)	41 (75.93)	24 (58.54)	4 (9.76)	8 (19.51)	5 (12.19)	0 (0.00)	
7. สถานศึกษาไม่ได้นำผลจากการติดตาม ตรวจสอบไปใช้ในวางแผนการพัฒนากการ บริหารงานในสถานศึกษา	14 (25.93)	40 (74.07)	25 (62.50)	6 (15.00)	9 (22.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	
8. สถานศึกษาไม่ได้รับการติดตามและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากเขต พื้นที่การศึกษา	11 (20.37)	43 (79.63)	24 (55.81)	7 (16.28)	9 (20.93)	0 (0.00)	3 (6.98)	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว
การตรวจสอบคุณภาพต้องทำเป็นระบบบางครั้งขาดความต่อเนื่องทั้งผู้ประเมินและผู้ปฏิบัติ	ตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง
ขาดแคลนครูจากตำแหน่งครูเกษียณก่อนกำหนด 2-3 ปีที่ผ่านมา	จ้างครูพี่เลี้ยงแต่ไม่เพียงพอ

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านกรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 92.59) รองลงมาคือ ปัญหาด้านผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 87.04) และปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่สามารถปฏิบัติตามการติดตามตรวจสอบคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 85.19) ด้านสภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ การตรวจสอบคุณภาพต้องทำเป็นระบบบางครั้งขาดความต่อเนื่องทั้งผู้ประเมินและผู้ปฏิบัติ ขาดแคลนครูจากตำแหน่งครูเกษียณก่อนกำหนด 2-3 ปีที่ผ่านมา ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ สถานศึกษาได้มีการตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และมีการจ้างครูพี่เลี้ยงเพื่อทดแทนจำนวนครูที่ไม่เพียงพอ

ตารางที่ 11 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประเมิน	9 (16.67)	45 (83.33)	18 (40.00)	12 (26.67)	10 (22.22)	5 (11.11)	0 (0.00)	
2. สถานศึกษาไม่ได้มีการแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษาเป็นทีมคณะทำงานประเมินภายใน	22 (40.74)	32 (59.26)	14 (43.75)	8 (25.00)	9 (28.13)	1 (3.12)	0 (0.00)	
3. สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารสถานศึกษา	16 (29.63)	38 (70.37)	19 (50.00)	13 (34.21)	6 (15.79)	0 (0.00)	0 (0.00)	
4. สถานศึกษาไม่ได้มีการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษา/ทีมคณะทำงานประเมินภายใน	17 (31.48)	37 (68.52)	17 (45.95)	13 (35.13)	7 (18.92)	0 (0.00)	0 (0.00)	
5. สถานศึกษาไม่ได้นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานในสถานศึกษา	11 (20.37)	43 (79.63)	25 (58.14)	12 (27.91)	4 (9.30)	2 (4.65)	0 (0.00)	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
6. สถานศึกษาไม่ได้ใช้กระบวนการที่ หลากหลายในการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษา	11 (20.37)	43 (79.63)	27 (62.79)	5 (11.63)	9 (20.93)	2 (4.65)	0 (0.00)	
7. ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพของ ผู้เรียน	11 (20.37)	43 (79.63)	28 (65.12)	6 (13.95)	7 (16.28)	2 (4.65)	0 (0.00)	
8. ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพ การศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	8 (14.81)	46 (85.19)	30 (65.22)	7 (15.22)	7 (15.22)	2 (4.34)	0 (0.00)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- การประเมินตนเองบางครั้งลำเอียงทำให้ได้ผลไม่สอดคล้องกับสภาพจริง			- ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ข้อเท็จจริงมาเสนออย่าง หลากหลายช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ง่ายขึ้น					
- บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ			- จัดประชุมชี้แจง					
- โรงเรียนขนาดเล็กบุคลากรน้อยมาก บุคลากรต้องปฏิบัติงานมากจึงทำงานได้ไม่ต่อเนื่อง			- การกำหนดให้ปฏิบัติงานนอกเวลาเพิ่มขึ้น					

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (ร้อยละ 85.19) รองลงมาคือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประเมิน (ร้อยละ 83.33) และปัญหาด้านสถานศึกษา

ไม่ได้นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานในสถานศึกษาและด้านสถานศึกษาไม่ได้ใช้กระบวนการที่หลากหลายในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 79.63) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา คือการประเมินตนเองบางครั้งลำเอียงทำให้ได้ผลไม่สอดคล้องกับสภาพจริง บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ การใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ข้อเท็จจริงมาเสนออย่างหลากหลายช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ง่ายขึ้น มีการจัดประชุมชี้แจงและการกำหนดให้ปฏิบัติงานนอกเวลาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 12 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	15 (27.78)	39 (72.22)	20 (51.28)	8 (20.51)	10 (25.64)	1 (2.57)	0 (0.00)	
2. สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในทุกปี	26 (48.15)	28 (51.85)	15 (53.57)	5 (17.86)	8 (28.57)	0 (0.00)	0 (0.00)	
3. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน	18 (33.33)	36 (66.67)	25 (69.44)	2 (5.56)	9 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
4. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน	19 (35.19)	35 (64.81)	22 (62.86)	8 (22.86)	5 (14.28)	0 (0.00)	0 (0.00)	
5. ข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน	22 (40.74)	32 (59.26)	19 (59.38)	7 (21.87)	6 (18.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	
6. ข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน	13 (24.07)	41 (75.93)	30 (73.17)	5 (12.20)	6 (14.63)	0 (0.00)	0 (0.00)	
7. ข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน	13 (24.07)	41 (75.93)	30 (73.17)	5 (12.20)	6 (14.63)	0 (0.00)	0 (0.00)	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
8. ข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน	16 (29.63)	38 (70.37)	22 (57.89)	5 (13.16)	11 (28.95)	0 (0.00)	0 (0.00)	
9. ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดขึ้นรวบรวมโดยสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องเสนอในรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	17 (31.48)	37 (68.52)	24 (64.86)	7 (18.92)	6 (16.22)	0 (0.00)	0 (0.00)	
10. สถานศึกษาไม่ได้นำรายงานประจำปีเผยแพร่ต่อสาธารณชน	17 (31.48)	37 (68.52)	18 (48.65)	6 (16.22)	11 (29.73)	2 (5.40)	0 (0.00)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- ข้อมูลไม่ครบถ้วน			- ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง					
- การประเมินครูจะทราบและเข้าใจบางส่วนตามคำสั่งแต่งตั้งในการมอบหมายงาน			- จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ					
- บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประเมิน			- การประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก					

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบันและด้านข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 75.93) รองลงมาคือ ปัญหาด้านปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน (ร้อยละ 72.22) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คือ ข้อมูลไม่ครบถ้วน การประเมินครูจะทราบและเข้าใจบางส่วนตามคำสั่งแต่งตั้งในการมอบหมายงาน ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจและความตระหนักในการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูล โดยให้มีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 13 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดจิตสำนึกในการพัฒนาการดำเนินงานที่เอื้อต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา	16 (29.63)	38 (70.37)	22 (57.89)	5 (13.16)	6 (15.79)	5 (13.16)	0 (0.00)	
2. สถานศึกษาไม่ได้นำผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินตนเองมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา	17 (31.48)	37 (68.52)	27 (72.97)	2 (5.41)	8 (21.62)	0 (0.00)	0 (0.00)	
3. สถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ	18 (33.33)	36 (66.67)	23 (63.89)	4 (11.11)	8 (22.22)	1 (2.78)	0 (0.00)	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็นสภาพปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	พิจารณาจำแนกตามระดับของปัญหา					สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
4. สถานศึกษาขาดความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	19 (35.19)	35 (64.81)	24 (68.57)	1 (2.86)	8 (22.86)	2 (5.71)	0 (0.00)	
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง								
ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ			แนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้ว					
- บุคลากรน้อยการทำงานไม่ต่อเนื่อง			- จ้างครูพี่เลี้ยงเพิ่ม ด้วยงบนอกและหาวิธีแบ่งเวลาในการปฏิบัติ					
- นักเรียนชนบทมีปัญหาหลายด้านครูจะต้องแก้ไขปัญหาเด็กและทุ่มเทเวลาในการสอนมาก								

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดจิตสำนึกในการพัฒนาการดำเนินงานที่เอื้อต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 70.37) รองลงมาคือ ปัญหาด้านสถานศึกษาไม่นำผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินตนเองมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา (ร้อยละ 68.52) และปัญหาด้านสถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 66.67) ด้านสภาพปัญหาอื่นที่พบจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คือ บุคลากรน้อยการทำงานไม่ต่อเนื่อง นักเรียนชนบทมีปัญหาหลายด้านทำให้ครูจะต้องแก้ไขปัญหาเด็กและทุ่มเทเวลาในการสอนมาก ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว คือ การจ้างครูพี่เลี้ยงเพิ่ม ด้วยงบนอกและหาวิธีแบ่งเวลาในการปฏิบัติ

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ในด้านการดำเนินงานตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กให้สอดคล้องกับความต้องการ และบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยขอเสนอผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ตามประเด็นการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งนำเสนอประกอบคำให้สัมภาษณ์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา

1.1 การพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษาจะยึดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา โดยให้มีการเชื่อมโยงกับมาตรฐานชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งตามนโยบายของในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี จะมีการเพิ่มมาตรฐานเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ ที่มีทั้งหมด 11 เป้าหมาย คือ เป้าหมายที่ 1 รักษาความสะอาดร่างกาย บ้านเรือน และชุมชน เป้าหมายที่ 2 มีจิตสำนึกร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป้าหมายที่ 3 มีวิถีประชาธิปไตย เป้าหมายที่ 4 เป็นผู้ประหยัสดอดออมและนิยมไทย เป้าหมายที่ 5 ปฏิบัติตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม หรือหลักธรรมของศาสนาอื่นที่เด็กและเยาวชนนับถือ เป้าหมายที่ 6 เป็นผู้มีความรักแบบไทย เป้าหมายที่ 7 มีวินัยจราจร เป้าหมายที่ 8 เป็นคนตรงต่อเวลา เป้าหมายที่ 9 ปฏิบัติตนในการเข้าแถวเรียงลำดับก่อนหลังในการรับบริการต่างๆ เป้าหมายที่ 10 ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียนและกลุ่มโดยเคร่งครัด และเป้าหมายที่ 11 ไม่พัวพันยาเสพติด ซึ่งเมื่อคณะทำงานได้ร่วมกันพิจารณาทั้งมาตรฐานต่างๆ นโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา และวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาก็จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาเป็นมาตรฐานของสถานศึกษาต่อไป

1.2 การดำเนินงานในการพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษาจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาที่ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร คณะครู ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีหน้าที่ในการช่วยเหลือ สนับสนุน สถานศึกษาในด้านต่างๆ รวมทั้งการพิจารณามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 บุคลากรในสถานศึกษาจะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมาปฏิบัติจริงในสถานศึกษาก็จะมีปัญหาบ้าง แต่ครูทุกคนก็จะช่วยกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.4 บทบาทของผู้ปกครองและชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอาจจะไม่มากเท่าที่ควร ด้วยสภาพโดยรอบของสถานศึกษาผู้ปกครองส่วนใหญ่จะทำงานประจำ ดังนั้น บทบาทส่วนใหญ่ก็คือคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนมาจากชุมชน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อโรงเรียนต้องการความช่วยเหลืออื่นๆ ผู้ปกครองและชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 3 ที่กล่าวถึงบทบาทการเข้ามาร่วมประชุมของผู้ปกครองและชุมชนว่า “เราจะมีการจัดประชุม ทั้งครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียนก่อน แล้วดูว่าโรงเรียนต้องการอะไร ถึงจะเอามาวางว่าต้องการพัฒนาอะไรตรงไหน” จากคำกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา และเมื่อสถานศึกษาขอความช่วยเหลือจากชุมชนก็จะได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่

1.5 การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะใช้กระบวนการประชุมพิจารณา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษามีขั้นตอนวิธีดำเนินงานในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมาตรฐานเยาวชนคนดีศรีสุพรรณมาผนวกกันเพื่อจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “เราก็เอา 18 มาตรฐานที่ สพฐ. กำหนด โดยเขตยึดของ สพฐ. มา และโรงเรียนก็ยึดของเขตมา สรุปแล้วทั้งเขตและโรงเรียน ก็ยึดของ สพฐ. นั้นแหละ แต่เราจะเอามาประชุมเข้าคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน และก็เพิ่มมาตรฐานที่ 19 โครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ” ซึ่งการเพิ่มโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณเป็นนโยบายของเขตพื้นที่ นอกจากนี้สถานศึกษาก็ยึดจากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานสถานศึกษาที่ว่า “เรานำคู่มือการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเดิม สพฐ. กำหนดมา 18 มาตรฐาน เราเอาคู่มืออันนี้ประชุมครู มาร่วมปรึกษารื้อกับครู โดยแจกมาตรฐานทั้ง 18 มาตรฐาน ให้ครูดูทุกคน เพื่อให้ครูดูว่าแต่ละมาตรฐาน มีตัวบ่งชี้ หรือตัวชี้วัดอะไรบ้าง” ซึ่งในการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษา คณะทำงานในสถานศึกษาจะมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนและเป็นระบบ

1.6 สถานศึกษาได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากคณะครูในสถานศึกษาเป็นหลัก และจะนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาในการพิจารณาอีกครั้ง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนการนำไปใช้งานจริง

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีภายในสถานศึกษา ผู้บริหารจะมีการประชุมครูและนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษาและสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมาใช้เป็นแกนกลางเพื่อจะได้รู้ว่าเรามีเป้าหมายอย่างไร ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือความต้องการต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 เกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการของชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ว่า “มีการจัดประชุมผู้ปกครอง ครู กรรมการ หลวงพ่อที่วัด และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่วัด หลังจากประชุมทำให้ได้แนวทางว่าเราต้องการให้โรงเรียนเป็นแบบนี้” ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โครงการแต่ละโครงการในแผนปฏิบัติงานประจำปีจะต้องตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน เช่น โครงการกิจกรรมวันแม่ โครงการกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น โดยในแต่ละโครงการจะต้องตอบสนองในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ อย่างน้อย 1 มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้

2.2 บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา โดยในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะมีผู้บริหารและศึกษานิเทศก์คอยเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่สถานศึกษา

2.3 ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาจะเป็นตัวหลักในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “การทำแผนคือทุกคนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกันหมด ทั้งผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ครูต้องดูบริบทของโรงเรียนว่าเป็นอย่างไร ทั้งสภาพภายในและสภาพภายนอก ที่ว่าอะไรที่เราจะทำให้พัฒนาขึ้น อะไรที่ต้องแก้ปัญหาที่ยังอ่อนอยู่ ” ซึ่งการดำเนินงานจะใช้กระบวนการประชุม และเน้นการทำงานเป็นทีม เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กจะมีบุคลากรจำนวนน้อย ดังนั้นควรให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญของงานและทำงานกันอย่างเต็มที่ ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องนำกลับไปทำที่บ้านหรือต้องอยู่ทำหลังจากเลิกเวลางาน

2.4 สถานศึกษาศึกษาได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาจากคณะครูในสถานศึกษาเป็นหลัก ในระหว่างการนำไปใช้จริงว่ามีปัญหา อุปสรรคตรงไหนและก็จะนำมาพัฒนาปรับปรุง และเป็นแนวทางแก้ไขในปีการศึกษาถัดไป

2.5 แผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีมีส่วนช่วยในการดำเนินงานในหน่วยงาน โดยเฉพาะงานด้านการประกันคุณภาพได้อย่างมาก เนื่องจากในแต่ละแผนงานจะมีการเชื่อมโยงไปสู่มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่กล่าวถึงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับมาตรฐาน ว่า “ในตัวแผนฯ จะเอาหัวข้อของ

มาตรฐานที่จะวัดมาเป็นชื่อโครงการ และเอาตัวชี้วัดมาเป็นกิจกรรมในโครงการนั้น เป็นตัววัด ตัวประเมิน เป้าหมาย มีการวัด การประเมินผล ให้ตรง และอ้างอิงได้เลย ว่ามาตรฐานนี้สอดคล้องกับโครงการนี้ กิจกรรมตามนี้” ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะทำให้งานประกันคุณภาพขับเคลื่อนไปได้อย่างราบรื่น มีการติดตามตรวจสอบเป็นระยะ รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับการรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง ภายในและภายนอก

3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 สถานศึกษามีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลสารสนเทศโดยส่วนใหญ่จะจัดเก็บในรูปแบบของแฟ้ม สอดคล้องกับคำว่าของครูคนที่ 1 ที่ว่า “เอกสารส่วนใหญ่มีแต่เป็นเล่ม โดยเก็บเป็นเล่มแล้วเอาไปสรุปใน SAR เพราะใน SAR ถ้าเป็นข้อมูลลอยๆ เค้าไม่เชื่อต้องมีหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูล” โดยการจัดเก็บตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา บุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบจะแบ่งตามภาระงานที่รับผิดชอบอยู่แล้ว หรือความถนัด/ความสนใจของครูแต่ละคน โดยครูที่รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานจะต้องสร้างเครื่องมือเพื่อรองรับการเก็บข้อมูลในแต่ละมาตรฐานนั้นๆ ด้วย สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ว่า “ครูออกแบบเครื่องมือเอง ตามความถนัดของงานที่รับผิดชอบ โดยครูจะไปสร้างแบบเอง โรงเรียนพัฒนาขึ้นเอง” ซึ่งครูทุกคนจะต้องช่วยกันในการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละตัวชี้วัด และมีครูที่ทำหน้าที่หลักในแต่ละมาตรฐานเป็นผู้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลจะเน้นให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม ดังคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่ว่า “การจัดเก็บมาตรฐานจะจัดเก็บเป็นแฟ้มแยกตามแต่ละมาตรฐาน โดยจะแบ่งตามความถนัดของครู โดยครู 1 คนจะมีหลายแฟ้ม แล้ว 1 แฟ้ม ก็จะมีครูหลายคนช่วยกัน แต่จะมีครูที่เป็นหลักในแต่ละมาตรฐาน ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม”

3.2 สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ทั้งในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดทำโครงการ กิจกรรมประจำปี โดยจะนำจุดที่มาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนจุดใดที่ยังมีข้อบกพร่องก็จะนำมาพิจารณาเป็นพิเศษเพื่อช่วยกันพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.3 สภาพปัญหาในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศในสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเกิดจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย ทำให้บางครั้งภาระงานที่ครูต้องทำมีมากทั้งงานด้านการสอน การฝึกอบรมต่างๆ ของเขตพื้นที่ หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย บางครั้งอาจจะทำให้สารสนเทศที่ได้ อาจจะไม่เป็นปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียนจะเน้นการทำงานเป็นทีม พึ่งพาอาศัยกันจึงทำให้ปัญหาสามารถแก้ไขได้

4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.1 ก่อนการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามาใช้จริงจะมีการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมอีกครั้ง เพื่อมาพิจารณาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการพิจารณาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนำไปใช้จริง ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 3 ว่า “เราก็บริหารงานทั้ง 5 งาน ผมก็จะประชุมครูให้ครูมีส่วนร่วมในการทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี” ซึ่งโครงสร้างการดำเนินงานจะเป็นไปตามตารางแผนปฏิบัติการประจำปี สถานศึกษาจะมีการเตรียมความพร้อมในการนำแผนการจัดการศึกษาไปใช้

4.2 สถานศึกษาจะมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “ครูคนไหนรับผิดชอบข้อใด เพื่อให้เค้าทำเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แต่ครูทุกคนต้องเก็บข้อมูล 18 มาตรฐาน ในทุกๆ ตัวชี้วัด” ซึ่งการมอบหมายหน้าที่จะไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบอย่างเป็นทางการ แต่การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนจะอยู่ในรูปแบบของสังเกตการดำเนินงานในแต่ละครั้ง การประชุมประจำสัปดาห์หรือการประชุมประจำเดือน โดยผู้บริหารจะเป็นผู้กำกับติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีคณะครูเป็นผู้กำกับติดตามผลการดำเนินงานร่วมด้วย ซึ่งส่วนใหญ่การดำเนินงานจะเป็นไปตามแผนที่กำหนดเนื่องจากกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นจะเป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่ปฏิบัติในทุกปีการศึกษา

4.3 การดำเนินงานตามแผนส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาอะไร เพราะจะเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดอยู่แล้ว ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “ในแต่ละโครงการหัวโครงการจะจั่วเรื่อง โครงการนี้ไปตอบสนอง 18 มาตรฐาน ในตัวชี้วัดอะไร มาตรฐานที่เท่าไร เป็นงานที่ประสานกันทั้งหมด” ซึ่งมีความสอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “เราทำงาน 1 งาน เช่น กิจกรรมวันแม่ ครูจะเชื่อมโยงมาตรฐานมาสู่กิจกรรมวันแม่ให้ได้ คือ การที่เราจัดกิจกรรมวันแม่ ทำให้เด็กมีคุณธรรมใหม่ และในวันแม่มีการปลูกฝังเรื่องสิ่งแวดล้อมใหม่ โดยทุกงานเราจะโยงไปสู่มาตรฐาน” ซึ่งในการดำเนินงานถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นก็จะมีประชุมเพื่อติดตามผล และช่วยกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยการทำงานในโรงเรียนขนาดเล็กครูทุกคนจะต้องทุ่มเท และเห็นความสำคัญของการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 ที่ว่า “ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูมีส่วนสำคัญที่สุด เราให้ใจครู เทคนิคของการให้ครูช่วยเราได้คือใจ ทำเพื่อพัฒนาเด็ก ผู้เรียน เอาเรื่องบุญเข้าไปจับ หลังจากนั้นก็เริ่มเตรียมการพัฒนา ” ซึ่งจากคำกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูจะต้องมีใจร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาก่อน ซึ่งถ้าครูมีใจที่พร้อมจะทำงานแล้วก็จะทำให้งานต่างๆ ถึงแม้ว่าจะมากก็สามารถจะดำเนินการได้

5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 สถานศึกษาจะมีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยแนวคิดของวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งส่วนใหญ่จะมีการดำเนินการประชุมเป็นระยะ หรือในวาระ

เรื่องด่วนต่างๆ สอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 2 ว่า “เราจะมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในโรงเรียน บางเดือน 2-3 ครั้ง แล้วแต่ภารกิจเร่งด่วน” ซึ่งทุกครั้งที่มีการประชุมจะมีการจดบันทึกการประชุมทุกครั้ง ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “มีการบันทึกการประชุม มีรายงานการประชุม โดยการประชุมจะมีการแยกงาน งานวิชาการทำอะไร มีวาระชัดเจน พอการประชุมครั้งต่อไปก็จะมีรายงานของครั้งที่ผ่านๆ มา คือ งานที่มอบหมายไปครั้งที่แล้ว สำเร็จไหม เพื่อเป็นการกำกับติดตามไปในตัว” โดยการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานจะมีคณะกรรมการในสถานศึกษาช่วยเหลือกันแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่นิเทศติดตามและให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งงานที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันก็คือการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นเอง ในบางครั้งทางโรงเรียนจะมีการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาร่วมประชุมด้วยเพื่อมารับทราบการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา และช่วยกันปรับปรุงแก้ไขในจุดที่ยังต้องมีการพัฒนา

5.2 บทบาทของผู้ปกครองหรือชุมชนที่เข้ามาในการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ยังไม่ค่อยเด่นชัดเนื่องจากผู้ปกครองมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำงานประจำ จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้ามาเท่าที่ควร แต่โรงเรียนก็ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของผู้ปกครองหรือชุมชน

5.3 บทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้ามาตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือในแต่ละโรงเรียนจะมีศึกษานิเทศก์ที่ดูแลโรงเรียนอยู่ ซึ่งบทบาทของศึกษานิเทศก์คือการเข้ามาติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาและช่วยประสานงานในด้านต่างๆ เช่น การส่งข้อมูลด้านการศึกษา การจัดอบรมสัมมนาวิชาการ เป็นต้น หากสถานศึกษามีปัญหาด้านศึกษานิเทศก์ก็จะคอยช่วยเหลืออย่างเต็มที่

5.4 สถานศึกษาได้นำผลที่ได้จากการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา โดยในระหว่างการทำงานจะนำผลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในครั้งถัดไป ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “เราก็ต้องมีการติดตามผล และกระตุ้นให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน พอสิ้นเทอมก็มาสรุปกัน” โดยช่วงเวลาในการประชุมติดตามผลจะเป็นช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 ที่ว่า

“จะมีการนัดประชุมครูทุกสัปดาห์ เช่นทุกวันพุธ จะมีการร่นคาบเรียนจาก 60 นาที เป็น 50 นาที ส่วนเวลาที่เหลือก็จะนำมาประชุมครู ซึ่งในการประชุมครู จะไม่ใช่จดหมายราชการทุกครั้ง แต่จะใช้เป็นจดหมายน้อย เพื่อให้ดูลักษณะการทำงานไม่เครียดมาก ในการประชุมจะมีการจัดอาหารว่าง ขนมไว้สำหรับครู เริ่มการประชุมก็จะให้ครูพูดถึงปัญหา เรื่องงาน เรื่องการเรียนการสอน แล้วก็จะช่วยกันแก้ไข เหมือนเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยไม่รู้ตัว”

และเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาแล้วจะมีการสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้วนำไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาในปีถัดไป

5.5 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจะมีอยู่ด้านเดียวคือจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน แต่ในโรงเรียนก็จะแก้ปัญหาโดยให้ครูได้รับผิดชอบงานที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น ครูที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการ ก็จะได้รับผิดชอบมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิชาการด้วย ซึ่งเมื่อเก็บข้อมูลจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 3 ที่ว่า “โดยระบบงานจะเป็น PDCA หมดเลย งานนิเทศก็จะมีกิจกรรมนิเทศ บางครั้งก็จะไปเดินดู พอได้ยินอะไรที่มันดีก็จะไปยกย่องในที่ประชุม ส่วนเรื่องไหนที่ไม่มี เราก็คงจะไปกระซิบบอกครูคนนั้น ยังสัณนิค คิดก่อนทำ” โดยลักษณะการทำงานของโรงเรียนขนาดเล็กจะเป็นแบบเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

6.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินคือการตรวจสอบหลักฐานเอกสารต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นในแต่ละมาตรฐาน ว่ามีความพร้อมครบถ้วนหรือไม่ โดยการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายใน ดังจะเห็นได้ตามคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “การประเมินคุณภาพภายใน จะแบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ กรรมการสถานศึกษาและครู ผู้ปกครองและนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยจะประเมินร่วมกัน” นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน เป็นลักษณะของการผลัดเปลี่ยนกันประเมินโรงเรียนที่อยู่กลุ่มเดียวกัน โดยคณะกรรมการที่กำหนดขึ้นจะแต่งตั้งโดยเขตพื้นที่การศึกษาและจะมีศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือสนับสนุนในการตรวจประเมินแต่ละครั้ง

6.2 บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในจากเขตพื้นที่การศึกษา และการให้ความรู้จากศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่ หรือบางครั้งจะมีการอบรมที่กรุงเทพมหานครโดยอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยที่กระทรวงจัดขึ้น

6.3 การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาก็จะดูในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่ามีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และมีหลักฐานเอกสารรองรับหรือไม่ สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานต่างๆ ว่า “การตรวจประเมินจะดูหลักฐานโดยยึดร่องรอยจากเครื่องมือที่เก็บโดยการเก็บไว้เป็นแฟ้ม ซึ่ง SAR จะมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีก็โครงการก็แล้วแต่” รวมทั้งการสอบถามข้อมูลจากคณะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในโรงเรียนและการสอบถามจากชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษา ซึ่งเมื่อสถานศึกษาถูกประเมินผู้บริหารจะมีการจัดทีมเพื่อนำเสนอข้อมูลของสถานศึกษา ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 3 ที่ว่า “การทำงานเน้นการมีส่วนร่วม ทุกคนต้องตอบคำถามได้ เพราะเราทำจริงร่วมกัน เช่น การประเมิน

ครั้งที่แล้ว จัดทีมละ 3 คน ใครเหนื่อยก็ออกมาแล้วให้ครูเข้าไปแทน” ซึ่งจะเห็นการทำงานในสถานศึกษาที่มีจำนวนบุคลากรน้อยทุกคนจะต้องทำจริงและจริงจังในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบรวมทั้งการรู้ในภาพรวมของการดำเนินงานของสถานศึกษา นอกจากนี้ในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษายังมีผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบผลการประเมินด้วย ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 ที่ว่า “ก็จะมีกรรมการสถานศึกษา และผู้นำในชุมชน เพื่อให้เขาเค้ามีมีส่วนร่วมในการช่วยคิด ช่วยทำ โดยจะนำเสนอผลงานของโรงเรียน และนักเรียน ให้ทราบ เช่น ข้อมูลเด็กที่อ่อน ข้อมูลเด็กเก่ง เพื่อให้เค้ารับทราบและช่วยกันพัฒนาร่วมกัน” ซึ่งจากข้อความดังกล่าวจะเห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชน และดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเสมอในส่วนที่สามารถทำได้

7. ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

7.1 สถานศึกษาจะมีการเก็บข้อมูลตลอดปีการศึกษาตามที่ได้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครูแต่ละคนตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยครูทุกคนมีหน้าที่เก็บข้อมูลในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัดตามแบบที่ได้พัฒนาขึ้น เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาจะมีการสรุปผลข้อมูล สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “พอสิ้นเทอมก็มาสรุป โดยสรุปทั้ง 18 มาตรฐาน เป็นรูปรายงาน SAR คือการประเมินตนเองเนียแหละ โดยยึดร่องรอยจากเครื่องมือที่เก็บโดยการเก็บไว้เป็นแฟ้ม” โดยครูที่รับผิดชอบมาตรฐานหรือตัวชี้วัดนั้นจะทำงานสรุปผล ซึ่งข้อมูลที่ได้จะมีความเป็นปัจจุบันและมีความถูกต้อง

7.2 ก่อนการรายงานการประเมินไปเผยแพร่จะมีการนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาก่อนเพื่อให้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาส่วนร่วมกัน โดยแหล่งในการเผยแพร่ผลการประเมินจะสอดคล้องตามที่กระทรวงกำหนด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา โดยโรงเรียนจะนำผลที่ได้มาสรุปแล้วนำไปไว้ที่วัดหรือศาลาประชาคมของชุมชนเพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโรงเรียน

7.3 สภาพปัญหาของการจัดทำรายงานการประเมิน ส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ตอบในแต่ละตัวชี้วัดหรือมาตรฐาน บางครั้งครูอาจจะยังไม่เข้าใจวิธีในการคำนวณ หรือคำนวณผิดพลาดทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดในบางครั้ง แต่ก็ได้รับการแก้ไขก่อนการจัดทำเป็นเล่มสมบูรณ์

8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1 สถานศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดทำโครงการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ หรือเรื่องที่ครูสนใจ เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น

8.2 บุคลากรทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 ที่ว่า “ต้องเน้นว่าครูทุกคนต้องมีส่วนร่วม ไม่อย่างนั้นขับเคลื่อนไม่ได้แน่ถ้าผู้บริหารทำคนเดียว เราต้องให้ครูมีส่วนร่วม ช่วยคิด แต่เวลาเราจะมาเพิ่มเติม ปรับปรุงโครงการ ก็มาทำในที่ประชุมร่วมกันให้ครูเข้ายอมรับ” ครูมีการจัดกิจกรรมพิเศษให้นักเรียน เช่น มีการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง เช่น ในเรื่องการอ่านก็จะมีการใช้สื่อฝึกการอ่านที่ใช้เวลาช่วงพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน การเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียนเมื่อมีครูคนใดคนหนึ่งเข้ารับการอบรม นอกจากนี้สถานศึกษายังได้รับความร่วมมือจากชุมชนดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 3 ที่ว่า “ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างดี ทั้งนักการเมืองท้องถิ่น ศิษย์เก่า ทั้งในการประชุม และการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เงินนอกงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน เช่น การทอดผ้าป่า ขยายบริการกิจกรรมงานวัด”

8.3 สถานศึกษาได้มีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เช่น มีการวิเคราะห์จุดดีและจุดด้อยในการจัดการศึกษาในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าสถานศึกษาควรพัฒนาตรงจุดใดบ้าง สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 ที่ว่า “ตอนนี้เรารู้แล้วว่าข้อมูลเก่ามีปัญหาอย่างไร ก็มาร่วมกันวางแผนว่าจะทำอะไร หลังจากวางแผนแล้ว เราก็ต้องใช้งบประมาณ คน วัสดุอุปกรณ์ โดยแหล่งที่มาก็มาจากชุมชน ” ในการดำเนินงานมีการวางแผนการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันในการพัฒนาองค์กร ให้ทุกคนรู้สึกร่วมมีส่วนร่วมในการทำงานและรับผิดชอบนักเรียนและโรงเรียนร่วมกัน ดังคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่ว่า “การลงมือดำเนินการจริงในทุกกระบวนการทั้งครูและนักเรียน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เด็กปฏิบัติได้ สามารถตอบคำถามเองได้อย่างคล่องแคล่ว” ซึ่งภายใต้จำนวนครูที่น้อยจะมีความสามัคคีกัน ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “ครูในโรงเรียนของเราจะร่วมมือกันเป็นอย่างดี เพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีครูจำนวนน้อยไป ทุกคนต้องช่วยกัน” ซึ่งจะเห็นว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถึงแม้ว่าจะมีครูจำนวนน้อยแต่ก็สามารถขับเคลื่อนได้ถ้าทุกคนร่วมมือกันทำงาน

ในภาพรวมของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะพบว่า แนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการใช้หลักการทำงานร่วมกันให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบทั้งผู้เรียนและสถานศึกษา การดำเนินงานทุกอย่างเปรียบเสมือนทำงานแบบพี่น้อง มีปัญหาก็มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ช่วยกันแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยยึดการทำงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ และทบทวนการทำงานในทุกงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเป็นการทำงานที่ทุกคนจะต้องทำเพื่อช่วยกันในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป หากสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานก็จะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นระบบ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในตอนนี้ คือ มาตรฐานและตัวบ่งชี้มีค่อนข้างมากจึงทำให้บางครั้งในสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูจำนวนน้อยทำให้มีภาระงานที่เพิ่ม

มากขึ้นพอสมควร ปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบเป็นที่ปรึกษาให้ครูได้ ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 ที่ว่า “การดำเนินงานประกันคุณภาพตัวผู้บริหารสำคัญที่สุด การบริหารจัดการสถานศึกษา การวางแผนการทำงาน ใช้คนให้ถูกกับงาน ” และคำกล่าวของครูเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในที่ว่า “ผู้บริหาร ครู และงบประมาณมีความสำคัญเท่าๆ กัน มีคนทำงานได้ แต่ขาดเงินก็ขับเคลื่อนไปไม่ได้ งบประมาณกลางไม่เพียงพอ ต้องได้รับสนับสนุนจากชุมชน เช่น กิจกรรมแห่เทียน เป็นต้น ” ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษา ครูในการดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการและมีใจในการทำงานร่วมกัน และด้านชุมชนในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก และการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในควรยึดตามแนวทางระบบการประกันคุณภาพภายในที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เนื่องจากเป็นแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง โดยผู้วิจัยได้ผนวกกับแนวคิดของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวนปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ในตอนนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

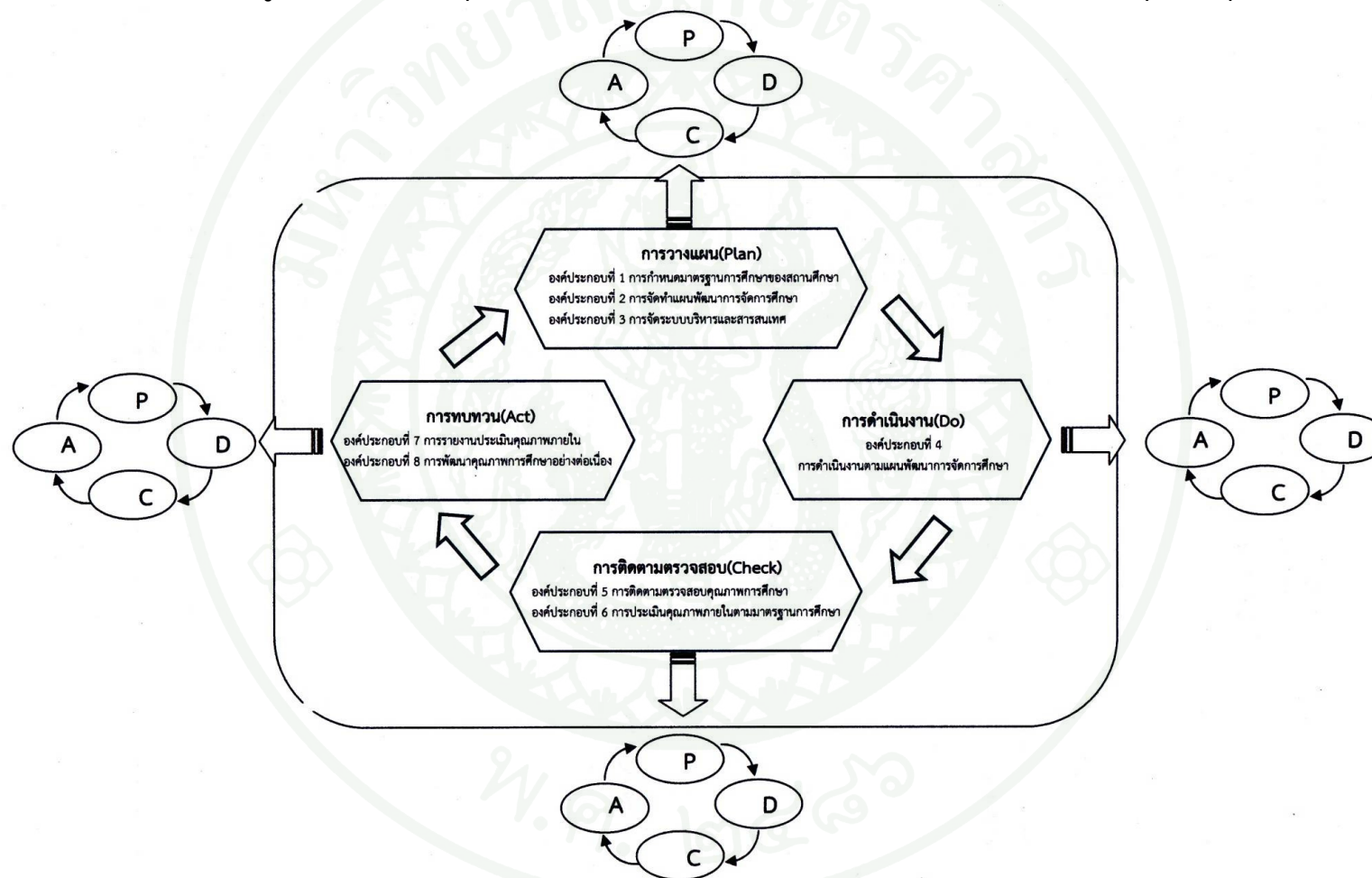
ส่วนที่ 2.1 ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 2.2 ผลการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 2.3 ผลการศึกษาการยืนยันฉันทามติของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 2.4 ผลการศึกษาการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 2.1 ผลการพัฒนาารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

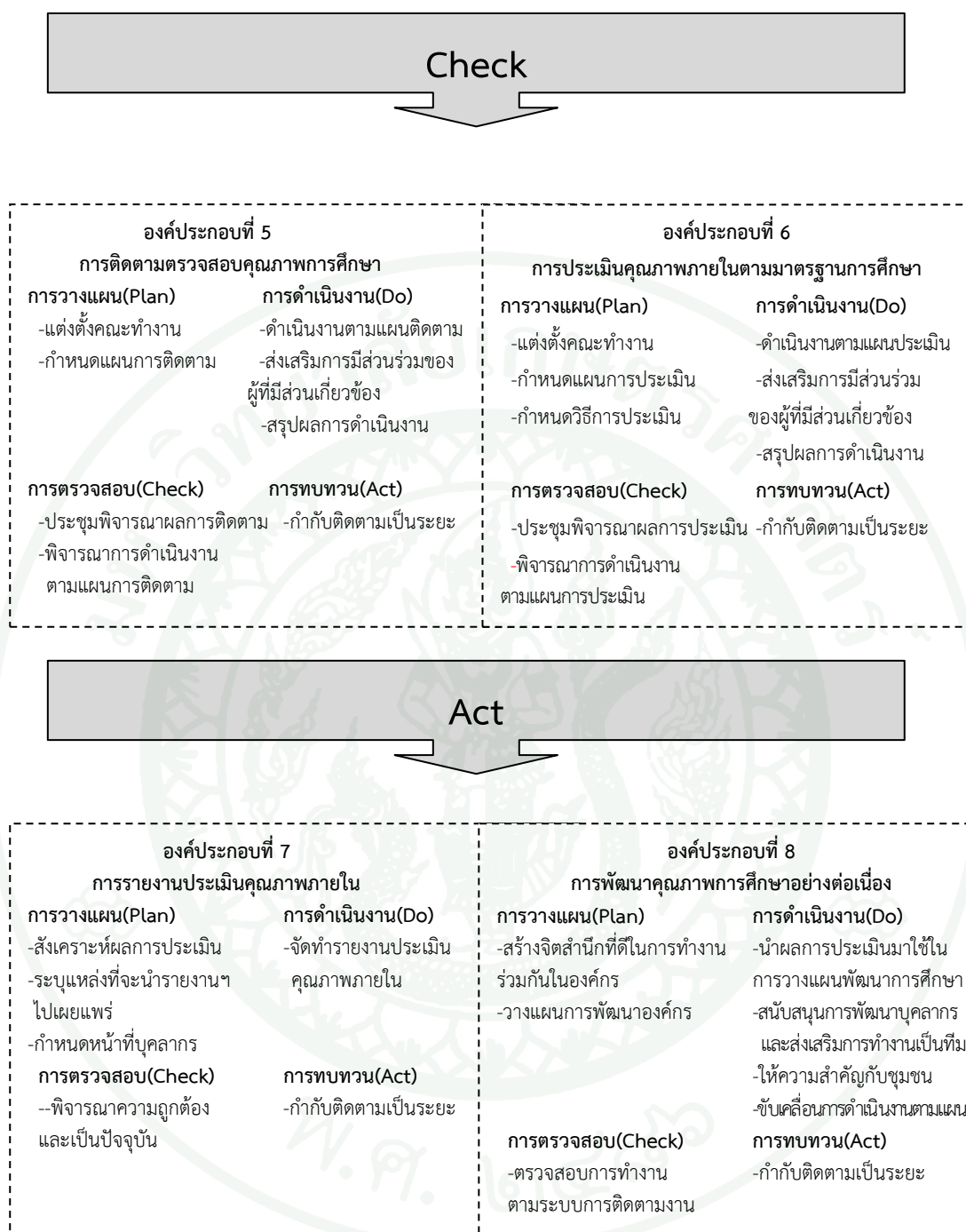

ภาพที่ 9 ร่างโครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 10 ร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 10 (ต่อ)

คำอธิบายรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
ในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริม
การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของ
ท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงในการส่งเสริม กำกับดูแลการประเมินผล
และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กระบวนการดำเนินงานในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวการ
บริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ
คุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีความสอดคล้อง
กับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน
การจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานหน่วยงาน
ต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 วิเคราะห์บริบทและความต้องการ

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชน
และท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

คณะทำงานในสถานศึกษาจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำการสังเคราะห์และพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งการประชุมทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงการทำงาน

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นโดยมีผู้นำท้องถิ่น/ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นวิทยากรให้ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่นให้กับผู้เรียน โดยมีคนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป การมีตัวแทนครูในสถานศึกษาร่วมเป็นคณะทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อช่วยคิดโครงการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมประชุม และวางแผนในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือ และการเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความเป็นไปได้และความถูกต้อง

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

3.2 พิจารณาความชัดเจนเป็นรูปธรรม

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นจะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ

ตามที่ได้กำหนดไว้ และคณะครูมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการนำไปใช้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการทบทวนความเป็นปัจจุบัน ของมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่าต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูล ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการ วางแผนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และ การนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบและวิธีการจัด องค์การ และการบริหารสถานศึกษา โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะช่วยกันกำหนด ทิศทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินงานในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการบริหารระบบ คุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแผนระยะยาว 3 ปี แผน 4 ปี หรือ แผน 5 ปี แล้วแต่ความ เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบ ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี ที่แตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดย แผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ

1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาที่มีความครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ

1.3 กำหนดแหล่งงบประมาณ

การกำหนดและจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือจากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแท่นเทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง

2 การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา

2.1.2 คณะทำงานในสถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงิน และงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน

2.1.4 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลักกลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงาน ระดับโครงการ

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2.1 คณะครูที่รับผิดชอบในแต่ละงานจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงาน ทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้ที่รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ

2.2.2 แผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ตั้งชื่อโครงการให้มีความสอดคล้องหรือตรงกับมาตรฐานแต่ละด้าน และตั้งชื่อกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละมาตรฐาน ตามตัวชี้วัดที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นต้น

2.2.3 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีประกอบไปด้วยสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน งาน โครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงาน

3 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

3.2 พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น

3.3 พิจารณาความชัดเจนเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

4 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผนการดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินการพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำกับติดตามและให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดเก็บข้อมูลที่เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการดำเนินงานในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ชี้แจงระบบการบริหารงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงการวางระบบการบริหารงานของสถานศึกษา โดยจะยึดตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม

1.2 ระบุสารสนเทศที่ต้องการ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลที่ประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการโครงสร้างตามภารกิจทิศทางการดำเนินงาน สภาพทั่วไป สภาพของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ ข้อมูลธุรการ งานบริการงานบุคคล แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ 5) ข้อมูลเพื่อการรายงาน เป็นข้อมูลที่น่าเสนอต่อต้นสังกัดของสถานศึกษา

1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้ที่รับผิดชอบจะร่วมกันพัฒนาแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีหน่วยงานกลาง คือ ฝ่ายวิชาการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประมวลผลในขั้นตอนสุดท้าย

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 จัดทำระบบฐานข้อมูล

คณะทำงานออกแบบระบบจัดเก็บฐานข้อมูล สถานศึกษาจะต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพระดับตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษาถึงระดับครูผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่มากนักซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บเป็นระบบแฟ้มเอกสารหรือการจัดจ้างเจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรงในการจัดเก็บฐานข้อมูลโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการจัดจ้างเป็นกรณีพิเศษ

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และให้ชุมชนมารับรู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อจะได้ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล

ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลที่ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ในสารสนเทศที่ต้องการ และฐานข้อมูลดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการนำไปใช้งานได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ

3.2 พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

ผู้ที่รับผิดชอบข้อมูลจะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อให้สะดวกในการอ้างอิงผู้รับผิดชอบ และมีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานในสถานศึกษาว่ามีจุดดี หรือจุดที่ควรพัฒนาในประเด็นใดเพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ส่วนประเด็นด้านสารสนเทศจะทบทวนในด้านความสมบูรณ์ ความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความทันสมัยของข้อมูล หากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงาน

คณะทำงานตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา

1.2 ประชุมมอบหมายหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน

1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถ และสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผน

บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม

2.2 สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้นภาคการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมติดตามการดำเนินงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือน หรือมากกว่านั้นในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหาเกิดขึ้น จะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ

3.2 นิเทศให้ความช่วยเหลือ

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำครูระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

3.3 พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรม กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผน ติดตาม และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการดำเนินงานในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน

1.2 กำหนดแผนการติดตาม

กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม

ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่างๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆ ที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

2.3 สรุปผลการดำเนินงาน

ทีมผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียนสรุปผลการดำเนินงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม

คณะทำงานประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3.2 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงาน

คณะทำงานตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนการติดตามได้กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อ ที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนา อย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของ คณะทำงานประเมินภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้ภาระงานของสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามตัวบ่งชี้และมาตรฐานของสถานศึกษาตาม เกณฑ์ที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาตามแนวทาง บริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งทีมงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่ง อาจจะเป็นทีมเดียวกับทีมติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรจำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน เป็นต้น

1.2 กำหนดแผนการประเมิน

ทีมงานประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้ง ทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน

1.3 กำหนดวิธีการประเมิน

ทีมงานประเมินคุณภาพกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน การประเมิน โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผนการประเมิน

ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในจะดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาหลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

2.3 สรุปผลการดำเนินงาน

ทีมผู้ประเมินคุณภาพการเขียนสรุปผลการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมพิจารณาผลการประเมิน

คณะทำงานประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3.2 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการประเมิน

คณะทำงานตรวจสอบผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแผนการประเมินที่ได้กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการนำผลการดำเนินงาน ผลการประเมินมาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ จุดเด่น จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

กระบวนการดำเนินงานในการรายงานประเมินคุณภาพภายในตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สังเคราะห์ผลการประเมิน

สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน ไว้ในรายงานประจำปี (Annual Report)

1.2 ระบุแหล่งที่จะนำรายงานฯ ไปเผยแพร่

บุคลากรในสถานศึกษาระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา เป็นต้น

1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินงานเก็บข้อมูลแต่ละส่วนของรายงานประเมินคุณภาพภายในตามความถนัดของครูและตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คณะทำงานในสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศ ชื่อเสียง และจุดเด่นของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

วิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

พิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน คณะทำงานตรวจสอบข้อมูลรายรายงาน ประเมินคุณภาพภายในว่าถูกต้องและมีความเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่รายงานในเล่มมีเอกสารหลักฐาน เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบได้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนผลการดำเนินงานเป็นแนวทางในการพัฒนา คณะทำงานใน สถานศึกษานำข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในมาทบทวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ ผ่านมา นำมาทบทวนเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และให้ ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามแนวการบริหาร ระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด การศึกษาให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะช่วย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน

1.2 วางแผนการพัฒนางานองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนางานองค์ความรู้ โดยการนำผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปีของสถานศึกษา ผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา มาวิเคราะห์หาประเด็นที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานองค์กรและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโดยการวางแผนส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนาต่างๆ

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

คณะทำงานร่วมกันนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา มาพิจารณาและใช้เป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาในปีต่อไป

2.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมร่วมกัน

2.3 ให้ความสำคัญกับชุมชน

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อช่วยในการสนับสนุนการจัดการศึกษา กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน

2.4 ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน

ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษา ตามระบบติดตามการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ได้

กำหนดไว้ โดยมีการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผน ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และนำมาหารือร่วมกันในชุดคณะทำงานของสถานศึกษา และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป

ส่วนที่ 2.2 ผลการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี จัดขึ้นในวันอังคารที่ 6 มีนาคม 2555 เวลา 9.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมหลวงปู่ดี ชั้น 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูในสถานศึกษาที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นครูที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในงานด้านการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหรือระบบการประกันคุณภาพการศึกษาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการระบบการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน 2 คน โดยมี ดร.ชนะศึก นิษานนท์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นผู้ดำเนินรายการ และผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยอีก 2 ท่าน เป็นผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.ดร.วันทนา	ปทุมเทศวิพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปลาม้า
2. ผอ.สมบุญ	ยิ่งบุญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิระเกษ
3. ผอ. อารีย์	บัญญัติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามัคคีธรรม
4. ผอ. ทรงวุฒิ	ศรีจันทร์งาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดาว

5. อาจารย์ณัฏฐา ปิ่นศิริ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสุพรรณบุรี
6. อาจารย์พัชรา หงส์โต อาจารย์โรงเรียนวัดใหม่รัตนเจดีย์
7. ศน.เชษฐ์ ฝิวลออ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๑
8. ศน. กัลยา พานิชวงษ์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๒

ผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงในบางรายการเพื่อให้ร่างรูปแบบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผลปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สรุปผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีจากการสนทนากลุ่ม

รายการ	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		
1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	ไม่มี	เพิ่มหัวข้อ 1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน 1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง
3. การตรวจสอบ การดำเนินงาน (Check)	3.1 พิจารณาความเป็นไปได้และ ความถูกต้อง คณะทำงานร่วมกันพิจารณา ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและ ความสอดคล้องต่อความต้องการของ สถานศึกษาและชุมชน โดยการจัด ประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น 3.2 พิจารณาความชัดเจนเป็น รูปธรรม คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่า มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น จะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้ว่าเป็นรูปธรรม	3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความ ถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะทำงานร่วมกันพิจารณา ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและ ความสอดคล้องต่อความต้องการของ สถานศึกษาและชุมชน โดยการจัด ประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น 3.2 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็น แนวทางการปฏิบัติ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่า มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น จะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้เพื่อให้เห็นแนวทาง ในการนำไปปฏิบัติจริง
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา		
3. การตรวจสอบการ ดำเนินงาน(Check)	3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง คณะทำงานร่วมกันพิจารณา ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและ ความสอดคล้องต่อความต้องการ โดย การจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด การศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น	3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความ ถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะทำงานร่วมกันพิจารณา ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและ ความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาของ สถานศึกษาได้ตามความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน การจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง
	3.3 มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่า แผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบของ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็น รูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิด จากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	3.3 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็น แนวทางการปฏิบัติ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่า แผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็น มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมี ส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา		
1. การวางแผนในการ ดำเนินงาน (Plan)	4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของ แผนการดำเนินงาน คณะทำงานตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานและ แผนปฏิบัติราชการประจำปี ที่ พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้ เป็นไปตามกรอบการทำงานและ ระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี การศึกษา	1.1 ศึกษารายละเอียดของแผนการ ดำเนินงาน คณะทำงานศึกษารายละเอียด ของแผนการดำเนินงานและ แผนปฏิบัติราชการประจำปี ที่ พัฒนาขึ้น ในประเด็นของ ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการ ดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วง ระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไป ตามกรอบ การทำงานและระยะเวลาที่ได้ กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับ สถานการณ์/นโยบายการจัด การศึกษาในปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำรูปแบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีจากการสนทนากลุ่ม มาปรับปรุงรูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้นำไปศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบของ ผู้บริหารและครูที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน สังกัดอยู่ในกลุ่ม โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อเป็นการศึกษาการยืนยัน ฉันทามติและการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบต่อไป

ส่วนที่ 2.3 ผลการศึกษาการยืนยันฉันทามติของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาผลการยืนยันฉันทามติของรูปแบบเป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเกี่ยวกับการพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นจากผู้บริหารและครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในโดยเป็นบุคลากรที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 222 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 168 คน คิดเป็นร้อยละ 75.68 ของจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด ผู้วิจัยจัดกลุ่มคำตอบของแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถาม และกลุ่มเห็นด้วยกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการพิจารณาความเหมาะสมเนื้อหาของรูปแบบฯ จะพิจารณาจากประเด็นที่ผู้ตอบเห็นด้วยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จัดว่าเป็นประเด็นที่เหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 15-23

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	64	38.10
- หญิง	104	61.90
อายุ		
- น้อยกว่า 31 ปี	8	4.76
- 31 – 35 ปี	24	14.28
- 36 – 40 ปี	11	6.55
- 41 – 45 ปี	21	12.50
- 46 – 50 ปี	28	16.67
- มากกว่า 50 ปี	76	45.24
ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	104	61.90
- ปริญญาโท	64	38.10

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	56	33.33
- ครูผู้สอน ได้แก่ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทุกกลุ่มสาระฯ	109	64.88
- อื่นๆ	3	1.79
ประสบการณ์ในการทำงาน		
- น้อยกว่า 6 ปี	11	6.55
- 6 – 10 ปี	19	11.31
- 11 – 15 ปี	7	4.16
- 16 – 20 ปี	32	19.05
- 21 – 25 ปี	17	10.12
- 26 – 30 ปี	40	23.81
- มากกว่า 30 ปี	42	25.00
รวม	168	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 โดยส่วนใหญ่จะมีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 45.24 และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 เมื่อพิจารณาในด้านตำแหน่งที่รับผิดชอบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.88 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานจำนวนมากที่สุด คือ มากกว่า 30 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 16 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
4.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ ของสถานศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมี ประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน”	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
4.2 ชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนจากชุมชน ซึ่ง มาตรฐานดังกล่าวจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีความ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
4.3 วิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัด การศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4.4 วิเคราะห์บริบทและความต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกัน วิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษาโดยใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์หวัสยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาในปีที่ผ่านมา รายงานการประเมิน ตนเอง (SAR) ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่าน มา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของ ผู้เรียน เป็นต้น <u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>	156	92.86	12	7.14	เห็นด้วย
2.1 ระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะทำงานในสถานศึกษาจัดประชุมระดม ความคิดจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด การศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เพื่อทำการ สังเคราะห์และพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งการประชุมทุกครั้ง จะต้องมีการบันทึกการประชุมเพื่อเป็นหลักฐาน อ้างอิงการทำงาน	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา ของท้องถิ่นโดยมีผู้นำท้องถิ่น/ปราชญ์ท้องถิ่นเป็น วิทยากรให้ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่นให้กับผู้เรียน โดยมีคนใน	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป การมีตัวแทนครูในสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อช่วยคิดโครงการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมประชุม และวางแผนในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือ และการเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป <u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u> 3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น 3.2 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นจะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้เพื่อให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง					
	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศกำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ และคณะครูมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการนำไปใช้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการทบทวนความเป็นปัจจุบันของมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่าต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อๆ ไป					

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.24 - 98.21) เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 17 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 การชี้แจงทำความเข้าใจ	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
(1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่ มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็น แผนระยะยาว 3 ปี แผน 4 ปี หรือ แผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา					
(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีการ ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี ที่แตก ออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบ เวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ					
1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่ จำเป็นของสถานศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์เขตพื้นที่ การศึกษา ยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผล การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการ ประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบ ทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบ ระดับชาติ (National Test) การสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) การ สอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อนำมาจัดทำ เป็นแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษา	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และ ความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและ เป็นรูปธรรม	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจ้ด การศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาที่มีความครอบคลุมการพัฒนา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัด ประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาศุลากร และการบริหารจัดการ	156	92.86	12	7.14	เห็นด้วย
1.3 กำหนดแหล่งงบประมาณ การกำหนดและจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือ จากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษา ขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณ ส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่ เทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่ง สถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรค การเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วน ท้องถิ่น	162	96.43	6	3.57	เห็นด้วย
1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็น ทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การ มอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณา ตามความถนัดและความสมัครใจ เพื่อให้ครูที่ รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะ ทำงานตามหน้าที่ของตนเอง	156	92.86	12	7.14	เห็นด้วย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นตอนดำเนินงาน (Do)</u>					
2.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์					
2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา	166	98.81	2	1.19	เห็นด้วย
2.1.2 คณะทำงานในสถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน	159	94.64	9	5.36	เห็นด้วย
2.1.4 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาภารกิจผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลักกลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงานระดับโครงการ	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	161	95.83	7	4.17	เห็นด้วย
2.2.1 คณะครูที่รับผิดชอบในแต่ละงานจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงานทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้ที่รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2.2.2 แผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ตั้งชื่อโครงการให้มีความสอดคล้องหรือตรงกับมาตรฐานแต่ละด้าน และตั้งชื่อกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละมาตรฐาน ตามตัวชี้วัดที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นต้น	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
2.2.3 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย ผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน งานโครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงาน	167	99.40	1	0.60	เห็นด้วย
2.2.4 ขออนุมัติความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	168	100.00	-	-	เห็นด้วย
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้	167	99.40	1	0.60	เห็นด้วย
คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหของสถานศึกษาได้ตามความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3.2 พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
3.3 มีความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u> กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศกำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.9 - 99.4) เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 18 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
4.1 ชี้แจงระบบการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงการวาง ระบบการบริหารงานของสถานศึกษา โดยจะยึด ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงาน บริหารทั่วไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม	161	95.83	7	4.17	เห็นด้วย
4.2 ระบุสารสนเทศที่ต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลสารสนเทศที่ ต้องจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลที่ประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการโครงสร้างตามภารกิจทิศทางการ ดำเนินงาน สภาพทั่วไปสภาพของชุมชนโดยรอบ สถานศึกษา 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ ได้แก่ ข้อมูลธุรการ งานบริการงานบุคคล แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ 5) ข้อมูล เพื่อการรายงาน เป็นข้อมูลที่น่าเสนอต่อต้นสังกัดของ สถานศึกษา	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
4.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของ บุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและ สอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะ มีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ ตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้ที่รับผิดชอบจะ ร่วมกันพัฒนาแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีหน่วยงานกลาง คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งาน วิชาการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประมวลผลใน ขั้นตอนสุดท้าย	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการดำเนินงาน (Do)					
2.1 จัดทำระบบฐานข้อมูล คณะทำงานออกแบบระบบจัดเก็บฐานข้อมูล สถานศึกษาจะต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลให้ เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพระดับตั้งแต่ ผู้บริหารสถานศึกษาถึงระดับครูผู้ปฏิบัติงาน ให้มี ความสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่มีจำนวนบุคลากรไม่มากซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของ ฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลที่มี การจัดเก็บเป็นระบบแฟ้มเอกสารหรือการจัดจ้าง เจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรงในการจัดเก็บ ฐานข้อมูลโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการ จัดจ้างกรณีพิเศษ	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูล ที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และให้ชุมชนมารู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อจะได้ ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ สถานศึกษา	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)					
3.1 พิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการจัดระบบ ติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล ที่ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ใน สารสนเทศที่ต้องการ และฐานข้อมูลดังกล่าวต้องมี ความสะดวกในการนำไปใช้งานได้อย่างรวดเร็วทันต่อความ ต้องการ	155	92.26	13	7.74	เห็นด้วย
3.2 พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ผู้ที่รับผิดชอบข้อมูลจะต้องมีการบันทึกการ เปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลง ข้อมูล เพื่อให้สะดวกในการอ้างอิงผู้รับผิดชอบ และมี การตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล	158	94.05	10	5.95	เห็นด้วย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ	162	96.43	6	3.57	เห็นด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศกำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานในสถานศึกษาว่ามีจุดดี หรือจุดที่ควรพัฒนาในประเด็นใดเพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ส่วนประเด็นด้านสารสนเทศจะทบทวนในด้านความสมบูรณ์ ความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความทันสมัยของข้อมูล หากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.3 – 98.21) เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 19 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 ศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติราชการประจำปี ที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรมการประเมินผล	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์/นโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน					
1.2 ประชุมมอบหมายหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.1 ดำเนินงานตามแผนบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลากิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานโครงการ กิจกรรม	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
2.2 สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานสรุปผลโครงการเพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.1 ประชุมติดตามการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือน หรือมากกว่านั้นในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหานั้น	158	94.05	10	5.95	เห็นด้วย

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3.2 นิเทศให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้ คำแนะนำครูระหว่างดำเนินการกิจกรรมต่างๆ	162	96.43	6	3.57	เห็นด้วย
3.3 พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จ ของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งาน ต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรม กำหนดไว้	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามงานเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู สถานศึกษาในการดำเนินงานตามแผนการจัด การศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงานตาม แผนที่ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.0 – 98.21) เห็นด้วยกับ
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 20 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ ประกอบด้วย	161	95.83	7	4.17	เห็นด้วย

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชน					
1.2 กำหนดแผนการติดตาม กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการ จัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.1 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพ ดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของ สถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็น ต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่างๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของ สถานศึกษา	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ จะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจาก ภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็น เครือข่ายร่วมกัน	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
2.3 สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เขียนสรุปผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบ คุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงานการ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	166	98.81	2	1.19	เห็นด้วย
3.2 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงาน คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนการติดตามได้กำหนดไว้	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การ ดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้อง ปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกัน และนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนา อย่างต่อเนื่องต่อไป	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.24 – 98.81) เห็นด้วยกับ
องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 21 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งอาจจะ เป็นทีมเดียวกับคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากร จำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและตัวแทน จากชุมชน เป็นต้น	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
1.3 กำหนดแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนด แผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้งทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขต พื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่ รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
1.4 กำหนดวิธีการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนด วิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน การ ประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจาก เอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของ สถานศึกษา	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.1 ดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในจะ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษา หลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการ ดำเนินงานของสถานศึกษา	162	96.43	6	3.57	เห็นด้วย

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพภายในเน้น การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจาก ภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็น เครือข่ายร่วมกัน	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
2.3 สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในการ เขียนสรุปผลการดำเนินงานการประเมินคุณภาพ ภายในเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินการ ประเมินคุณภาพภายในการดำเนินงานของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
3.2 ติดตามการดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ตรวจสอบผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมการ ดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตาม แผนการประเมินที่ได้กำหนดไว้	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การ ดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งหากมีข้อที่ต้อง ปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกัน และนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องต่อไป	162	96.43	6	3.57	เห็นด้วย

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.43 – 98.21) เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 22 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 สังเคราะห์ผลการประเมิน สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อดำเนินการ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อ จัดทำเป็นผลงานรายงานผลการประเมินคุณภาพ ภายใน เป็นรูปแบบของรายงานประจำปี	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
1.2 ระบุแหล่งที่จะนำรายงานไปเผยแพร่ บุคลากรในสถานศึกษาระบุหน่วยงานที่จะ เป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพ ภายใน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียง สถานศึกษา เป็นต้น	160	95.24	8	4.76	เห็นด้วย
1.3 กำหนดหน้าที่ที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบการดำเนินงานเก็บข้อมูลแต่ละ ส่วนของรายงานประเมินคุณภาพภายในตาม ความถนัดของครูและตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ	157	93.45	11	6.55	เห็นด้วย
ขั้นการดำเนินงาน (Do)					
จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คณะทำงานในสถานศึกษาดำเนินการจัดทำ รายงานประเมินคุณภาพภายในที่ประกอบด้วย สาระสำคัญ 4 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูล เกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศ ชื่อเสียง และจุดเด่นของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิธีการดำเนินงาน ให้บรรลุตามเป้าหมาย ผลการพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา และสรุปผลการพัฒนา และการนำไปใช้	167	99.40	1	0.60	เห็นด้วย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
พิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน คณะทำงานตรวจสอบข้อมูลรายรายงาน ประเมินคุณภาพภายในว่าถูกต้องและมีความเป็น ปัจจุบัน ข้อมูลที่รายงานในเล่มมีเอกสารหลักฐาน เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบได้	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การ ดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนผลการดำเนินงานเป็นแนวทางใน การพัฒนา คณะทำงานในสถานศึกษานำข้อมูล รายงานประเมินคุณภาพภายในมาทบทวน เพื่อ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัด การศึกษาต่อไป	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.45 – 99.40) เห็นด้วยกับ
องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกรายการ

ตารางที่ 23 ผลการหาฉันทามติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลกรายืนยัน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับ ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะช่วยในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน					
1.2 วางแผนการพัฒนางาน ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนางานความรู้โดยการนำรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายงานประเมินคุณภาพภายนอก รายงานผลการประเมินตนเอง รายงานประจำปีของสถานศึกษา ผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รายการสรุปโครงการ รายงานประเมินโครงการ ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน มาวิเคราะห์หาประเด็นที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโดยการวางแผนส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนาต่างๆ	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
ขั้นการดำเนินงาน (Do)					
2.1 การนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา คณะทำงานร่วมกันนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา มาพิจารณาและใช้เป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาในปีต่อไป	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาและส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมร่วมกัน	163	97.02	5	2.98	เห็นด้วย
2.3 ให้ความสำคัญกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อช่วยในการสนับสนุนการจัดการศึกษากิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน	161	95.83	7	4.17	เห็นด้วย
2.4 ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา	165	98.21	3	1.79	เห็นด้วย
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
ตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษา ตามระบบติดตามการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	167	99.40	1	0.60	เห็นด้วย
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศกำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผนการดำเนินงานและการตรวจสอบ	164	97.62	4	2.38	เห็นด้วย

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเด็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ผลการยืนยัน เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผน ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และนำมาหารือร่วมกันในชุดคณะทำงานของสถานศึกษา และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป					

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.83 – 99.40) เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษาทุกรายการ

ส่วนที่ 2.4 ผลการศึกษาการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปรต่างๆ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

IQA	แทน	ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)
FACTOR1	แทน	องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
FACTOR2	แทน	องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
FACTOR3	แทน	องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
FACTOR4	แทน	องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
FACTOR5	แทน	องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
FACTOR6	แทน	องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
FACTOR7	แทน	องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
FACTOR8	แทน	องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
PLAN1	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 1
DO1	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 1
CHECK1	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 1

ACT1	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 1
PLAN2	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 2
DO2	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 2
CHECK2	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 2
ACT2	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 2
PLAN3	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 3
DO3	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 3
CHECK3	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 3
ACT3	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 3
PLAN4	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 4
DO4	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 4
CHECK4	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 4
ACT4	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 4
PLAN5	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 5
DO5	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 5
CHECK5	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 5
ACT5	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 5
PLAN6	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 6
DO6	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 6
CHECK6	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 6
ACT6	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 6
PLAN7	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 7
DO7	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 7
CHECK7	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 7
ACT7	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 7
PLAN8	แทน	การวางแผนการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 8
DO8	แทน	การดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 8
CHECK8	แทน	การตรวจสอบการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 8
ACT8	แทน	การกำกับติดตามการดำเนินงานในองค์ประกอบที่ 8

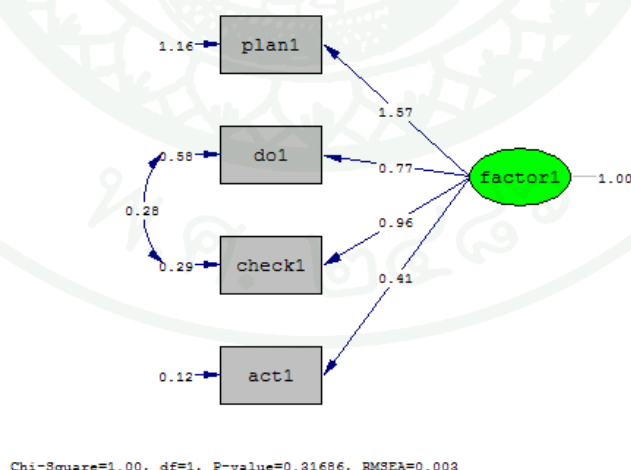
ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยแสดงเป็นผลการตรวจสอบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ และผลการตรวจสอบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผลปรากฏดังตารางที่ 24 – 32

ตารางที่ 24 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบ
ในองค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=1.002$, $p=0.317$	
NFI	มากกว่า .90	0.998	
NNFI	มากกว่า .90	1.000	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.000	กลมกลืน
GFI	มากกว่า .90	0.997	
AGFI	มากกว่า .90	0.970	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.003	
RMR	น้อยกว่า .05	0.008	

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 1.002 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.317 NFI มีค่า 0.998 NNFI มีค่า 1.000 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.000 GFI มีค่า 0.997 AGFI มีค่า 0.970 RMSEA มีค่า 0.003 RMR มีค่า 0.008 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 11

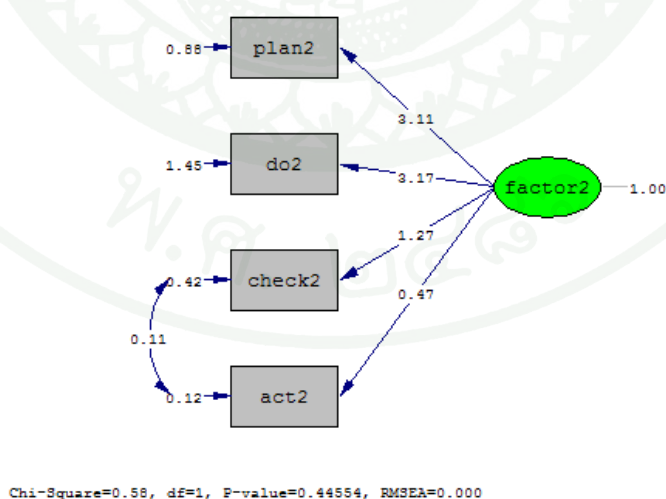

ภาพที่ 11 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษา
ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความ
สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 25 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบ
ในองค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.583$, $p=0.446$	
NFI	มากกว่า .90	0.999	กลมกลืน
NNFI	มากกว่า .90	1.004	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.001	
GFI	มากกว่า .90	0.998	
AGFI	มากกว่า .90	0.983	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.003	

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.583 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.446 NFI มีค่า 0.999 NNFI มีค่า 1.004 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.001 GFI มีค่า 0.998 AGFI มีค่า 0.983 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.003 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 12

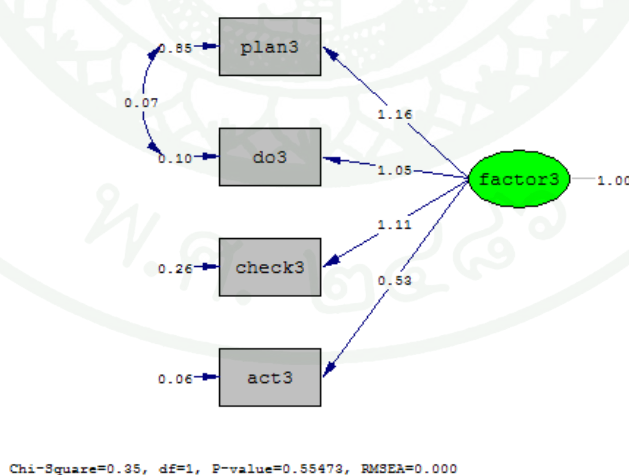

ภาพที่ 12 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษา
ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามี
ความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 26 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.349$, $p=0.555$	
NFI	มากกว่า .90	0.999	กลมกลืน
NNFI	มากกว่า .90	1.006	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.007	
GFI	มากกว่า .90	0.999	
AGFI	มากกว่า .90	0.990	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.003	

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.349 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.555 NFI มีค่า 0.999 NNFI มีค่า 1.006 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.007 GFI มีค่า 0.999 AGFI มีค่า 0.990 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.003สรุปได้ว่า โมเดลด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 13

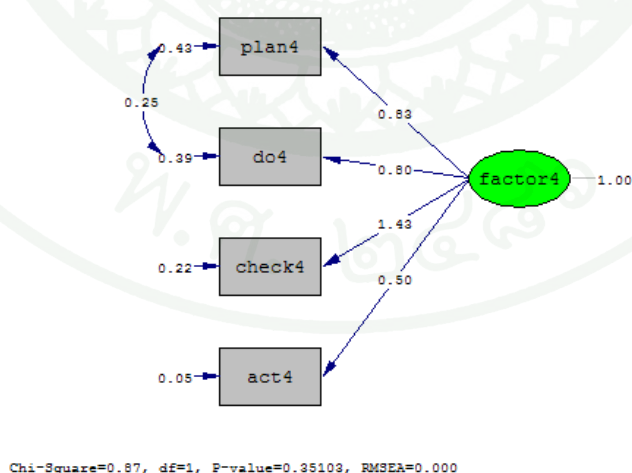

ภาพที่ 13 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 27 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.870$, $p=0.351$	
NFI	มากกว่า .90	0.999	
NNFI	มากกว่า .90	1.001	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.000	กลมกลืน
GFI	มากกว่า .90	0.997	
AGFI	มากกว่า .90	0.974	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.003	

จากตารางที่ 27 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.870 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.351 NFI มีค่า 0.999 NNFI มีค่า 1.001 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.000 GFI มีค่า 0.997 AGFI มีค่า 0.974 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.003 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 14

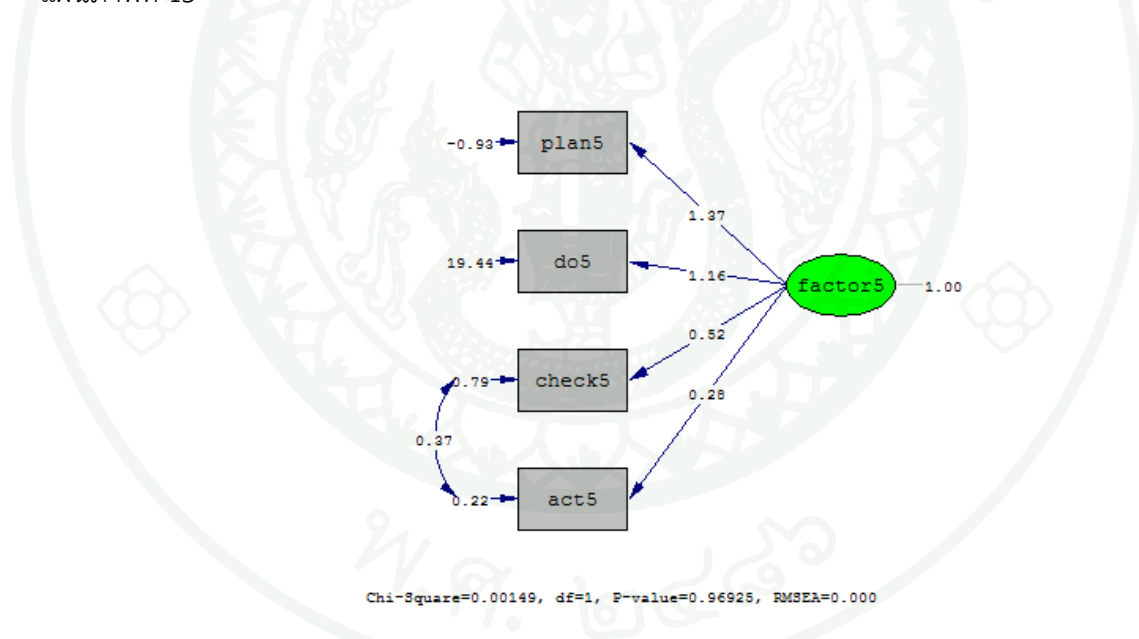

ภาพที่ 14 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 28 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.001$, $p=0.969$	กลมกลืน
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	

จากตารางที่ 28 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.001 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.969 และค่า RMSEA มีค่า 0.000 โดยผลการวิเคราะห์ไม่มีการรายงานค่า NFI, NNFI, CFI, IFI, GFI, AGFI และ RMR เนื่องจากโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยสมบูรณ์แบบ (The Fit is Perfect) สรุปได้ว่า โมเดลด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 15

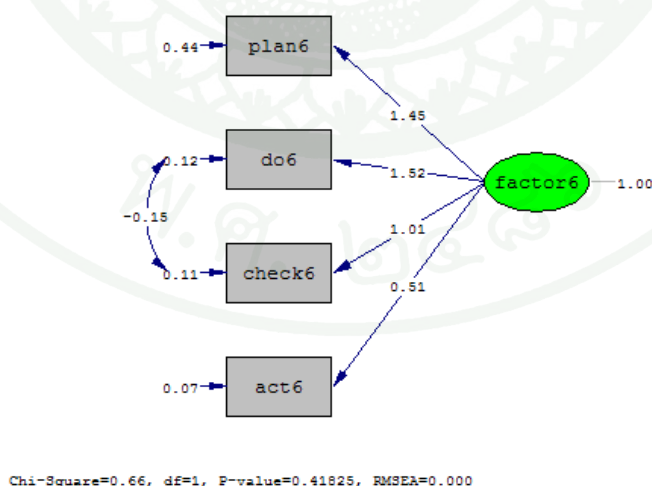
ภาพที่ 15 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 29 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.655$, $p=0.418$	
NFI	มากกว่า .90	0.999	กลมกลืน
NNFI	มากกว่า .90	1.003	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.000	
GFI	มากกว่า .90	0.998	
AGFI	มากกว่า .90	0.980	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.003	

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.655 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.418 NFI มีค่า 0.999 NNFI มีค่า 1.003 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.000 GFI มีค่า 0.998 AGFI มีค่า 0.980 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.003 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 16

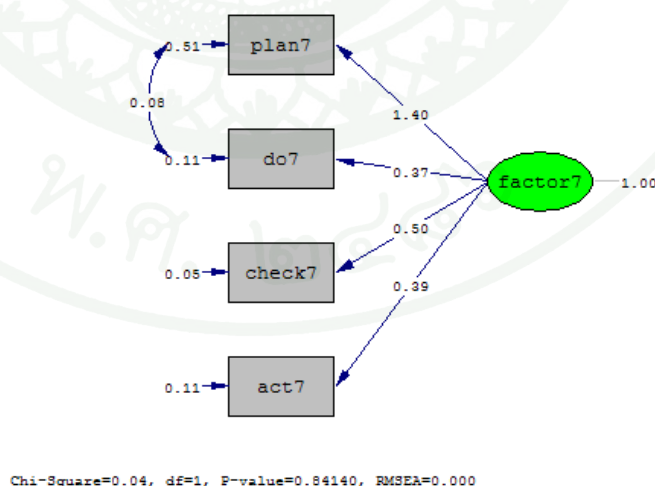

ภาพที่ 16 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 30 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.040$, $p=0.841$	
NFI	มากกว่า .90	1.000	
NNFI	มากกว่า .90	1.012	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.002	กลมกลืน
GFI	มากกว่า .90	1.000	
AGFI	มากกว่า .90	0.999	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.002	

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.040 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.841 NFI มีค่า 1.000 NNFI มีค่า 1.012 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.002 GFI มีค่า 1.000 AGFI มีค่า 0.999 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.002 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 17

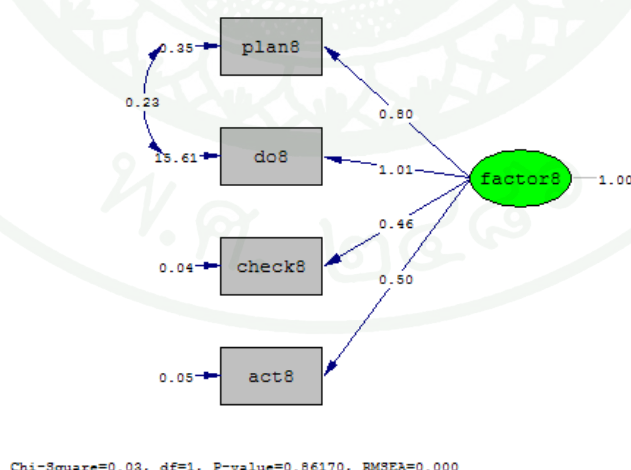

ภาพที่ 17 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 31 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=0.030$, $p=0.862$	
NFI	มากกว่า .90	1.000	
NNFI	มากกว่า .90	1.018	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	1.003	กลมกลืน
GFI	มากกว่า .90	1.000	
AGFI	มากกว่า .90	0.999	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.002	

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 0.030 df มีค่า 1 p-value มีค่า 0.862 NFI มีค่า 1.000 NNFI มีค่า 1.018 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 1.003 GFI มีค่า 1.000 AGFI มีค่า 0.999 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.002 สรุปได้ว่า โมเดลด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏดังแผนภาพที่ 18

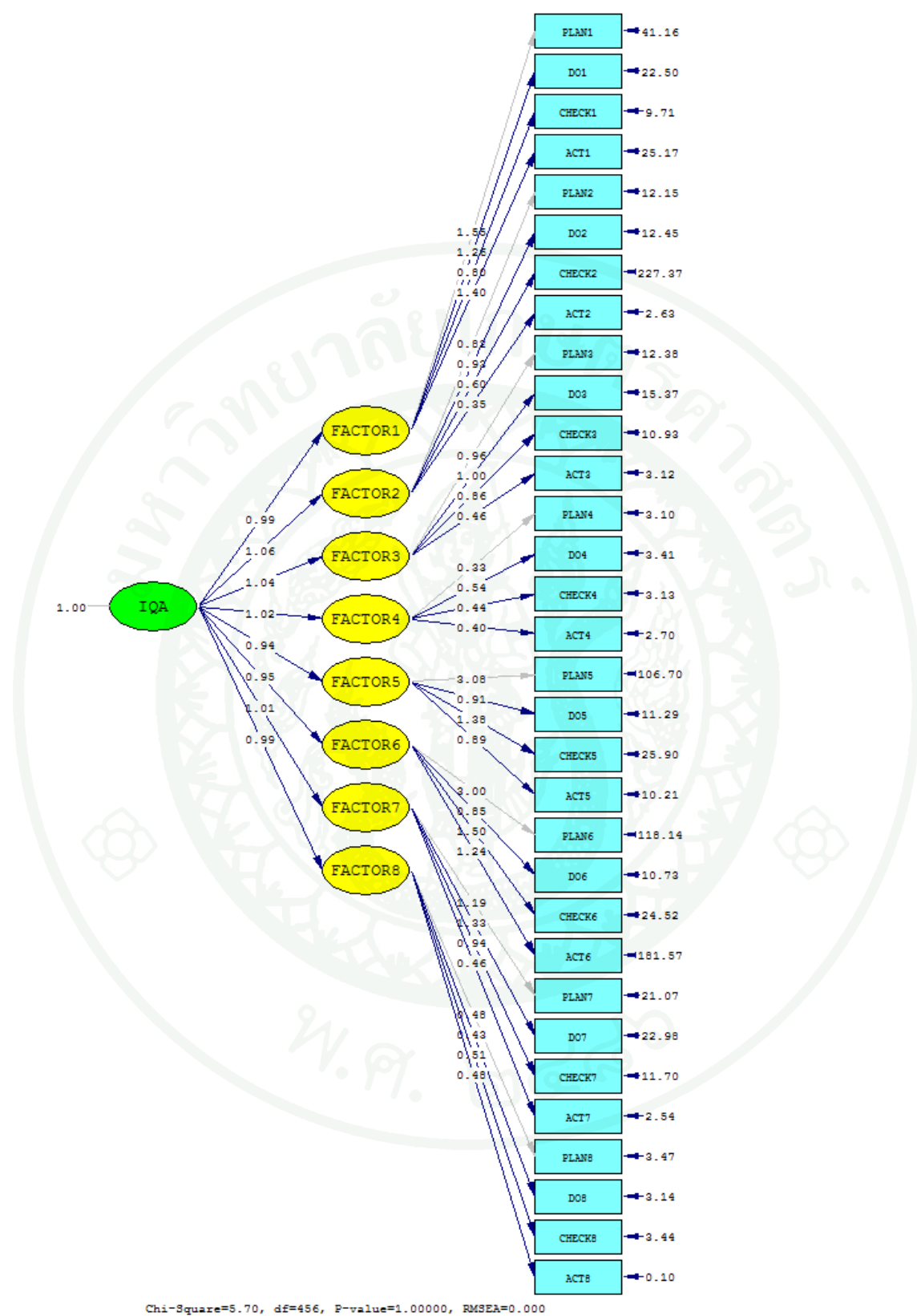

ภาพที่ 18 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 32 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ค่าสถิติ	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ความหมาย
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p>.05$)	$\chi^2=5.697$, $p=1.000$	
NFI	มากกว่า .90	0.989	
NNFI	มากกว่า .90	37.970	
CFI	มากกว่า .90	1.000	
IFI	มากกว่า .90	9.459	กลมกลืน
GFI	มากกว่า .90	0.998	
AGFI	มากกว่า .90	0.998	
RMSEA	น้อยกว่า .05	0.000	
RMR	น้อยกว่า .05	0.007	

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่า χ^2 มีค่า 5.697 df มีค่า 456 p-value มีค่า 1.000 NFI มีค่า 0.989 NNFI มีค่า 37.970 CFI มีค่า 1.000 IFI มีค่า 9.459 GFI มีค่า 0.998 AGFI มีค่า 0.998 RMSEA มีค่า 0.000 RMR มีค่า 0.007 สรุปได้ว่า โมเดลรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างตามแนวคิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ปรากฏดังแผนภาพที่ 19

ภาพที่ 19 โมเดลองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผสมกับการศึกษาข้อมูลตามสภาพจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งการนำเสนอข้อมูลในตอนนี้จะประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 3.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 3.2 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 3.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวเป็น 2 ส่วน คือ ผลการดำเนินงานก่อนการทดลองใช้ และผลการดำเนินงานระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

1. ผลการศึกษาผลการดำเนินงานก่อนการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

สถานศึกษาที่คัดเลือกมาเป็นกรณีศึกษา คือ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 1 ซึ่งพิจารณาจากความสมัครใจและเต็มใจของผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณะครู และวิเคราะห์จากเอกสารโรงเรียนมีประวัติโดยย่อดังนี้

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตั้งเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2466 โดยอาศัยศาลาการเปรียญของวัดสว่างอารมณ์เป็นที่เรียนเจ้าพนักงานที่มาทำการเปิดโรงเรียนคือขุนกัลยาณวาทศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรีให้นามโรงเรียนว่า “ โรงเรียนประชาบาล วัดสว่างอารมณ์ ” โรงเรียนนี้ดำรงอยู่ได้ เพราะอาศัยราษฎรช่วยกันบริจาคเงินเป็นค่าศึกษาฟรี โดยพระภิกษุทองมาเป็นครูคนแรก เปิดทำการสอน

ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งพระอาจารย์ต้น ปล้องเรืองกุล เป็นผู้อุปการะโรงเรียน ปัจจุบันจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ด้านสถานที่ตั้งและเขตบริการ

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 ตำบล พินารแดง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รหัสไปรษณีย์ 72000 มีหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียน ได้แก่ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 6 ตำบลพินารแดง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านบุคลากร

ผู้บริหาร 1 คน และครู 5 คน จำแนกเป็นครูระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 จำนวน 1 คน และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 4 คน ด้านการศึกษาผู้บริหารจบการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนครูจบการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คนและจบการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 คน นักเรียนมีจำนวนทั้งหมด 67 คน ระดับก่อนประถมศึกษาจำนวน 20 คน จำแนกเป็นเพศชาย 6 คน และเพศหญิง 14 คน และระดับประถมศึกษาจำนวน 47 คน จำแนกเป็นเพศชาย 28 คน และเพศหญิง 19 คน

1.2 ผลการศึกษาการทำความเข้าใจคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

หลังจากที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่จะทดลองใช้รูปแบบเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้เชิญผู้บริหารและคณะครูประชุมในวันพฤหัสบดีที่ 14 มิถุนายน 2555 ณ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ดำเนินงานชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองใช้รูปแบบครั้งนี้ และอธิบายคู่มือและเนื้อหาของรูปแบบเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าว ผู้วิจัยมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำระหว่างการใช้รูปแบบดังกล่าว ตลอดช่วงเวลา 1 ภาคการศึกษา ผลจากการประชุมผู้บริหารและคณะครู พบว่า ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญและยินดีที่จะนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีไปใช้ในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เนื่องจากขณะนี้การดำเนินงานประกันคุณภาพในโรงเรียนยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ถ้ารูปแบบดังกล่าวสามารถนำมาใช้ได้จริงคิดว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพก็จะสามารถขับเคลื่อนได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ผลการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาก่อนการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาก่อนการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีโดยการสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบรายการตามประเด็นที่กำหนดไว้ในร่างรูปแบบ พบว่าการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 สรุปผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		
ขั้นการวางแผน	-สถานศึกษาได้มีการแต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับ งานประกันคุณภาพของสถานศึกษา	- ผู้บริหารควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา แนวทางในการ จัดทำมาตรฐานการศึกษาให้แก่บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง -คณะทำงานควรมีการวางแผนงานในการ จัดทำมาตรฐานการจัดการศึกษา เช่น เอกสารที่ใช้ในการพิจารณาประกอบการ จัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา การมอบหมายงาน การติดตามตรวจสอบ มาตรฐานที่ได้พัฒนาขึ้น -คณะทำงานในสถานศึกษาควรมีการ วิเคราะห์บริบทและความต้องการของ ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นการดำเนินงาน	- สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ จัดการศึกษา โดยการเสนอเพื่อ พิจารณามาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษา โดยมาตรฐานของ สถานศึกษาประกอบด้วย 15+1 มาตรฐาน คือ 15 มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และ 1 มาตรฐานเพิ่มเติม คือ มาตรฐานเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ	- สถานศึกษาควรมีการระดมความคิดเห็น ร่วมกันในการดำเนินงานพัฒนามาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นการตรวจสอบ	-สถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบ การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาในระหว่างการจัดประชุม	- คณะทำงานควรมีการพิจารณาความ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้อง ต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน - คณะทำงานควรมีการกำหนดตัวชี้วัด อย่างชัดเจนและสามารถวัดได้เพื่อให้เห็น แนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง
ขั้นการทบทวน	-สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อ ทบทวนผลการดำเนินงานโดยผู้บริหาร	-ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับ ติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นใน การพิจารณาให้มีความชัดเจน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา		
ขั้นการวางแผน	- ผู้บริหารมีการชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่บุคลากร - คณะทำงานมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา - คณะทำงานได้มีการกำหนดแหล่งงบประมาณและการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานดังข้อมูลปรากฏในรายงานการประชุม	- คณะทำงานควรมีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา
ขั้นการดำเนินงาน	- คณะทำงานได้มีการร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา - สถานศึกษาได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา - ผู้บริหารมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด - คณะทำงานได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระยะ 3 ปีและเขียนเป็นโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย 18 โครงการ - ได้มีการขออนุมัติความเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	- การจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาข้อมูลยังขาดความสมบูรณ์ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา กลยุทธ์การจัดการศึกษา เป้าหมายความสำเร็จรายปี - การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำขึ้นกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ
ขั้นการตรวจสอบ	- คณะทำงานได้มีการพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	- คณะทำงานควรมีการร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาได้ตามความต้องการ - คณะทำงานควรมีการพิจารณารายละเอียดของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติ

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
ขั้นการทบทวน		- ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ		
ขั้นการวางแผน	- คณะทำงานมีการประชุมชี้แจงการวางระบบการบริหารงานของสถานศึกษาและการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงาน	- คณะทำงานควรมีการแจกแจงรายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บให้มีความละเอียดเพื่อให้เห็นภาพรวมของภาระงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ
ขั้นการดำเนินงาน	- สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	- คณะทำงานควรมีการออกแบบ/การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบสามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็วทันต่อความต้องการ
ขั้นการตรวจสอบ		- คณะทำงานควรมีการวางระบบการติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล - คณะทำงานควรมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล
ขั้นการทบทวน		- ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา		
ขั้นการวางแผน	- ผู้บริหารมีการศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่พัฒนาขึ้นก่อนการนำไปใช้จริงและมีการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย	
ขั้นการดำเนินงาน	- คณะทำงานได้ร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด และจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการ	
ขั้นการตรวจสอบ	- ผู้บริหารมีการนิเทศ ให้คำแนะนำระหว่างดำเนินการกิจกรรมต่างๆ	- คณะทำงานควรมีการจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระยะ และการพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
ขั้นการทบทวน		-ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับ ติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		
ขั้นการวางแผน	- ผู้บริหารได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	- คณะทำงานควรมีการกำหนดแผนการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งใน ด้านช่วงระยะเวลาและบุคลากรในการ ติดตามตรวจสอบ
ขั้นการดำเนินงาน		- คณะทำงานควรดำเนินการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา อย่างระยะ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอกในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และมีการ เขียนสรุปผลการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ
ขั้นการตรวจสอบ		- คณะทำงานควรมีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพโดยการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงาน และการตรวจสอบผลการ ติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
ขั้นการทบทวน		-ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับ ติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา		
ขั้นการวางแผน	-ผู้บริหารได้มีการตั้งคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา ซึ่งเป็นชุดเดียวกับ คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	- คณะทำงานควรมีการกำหนดแผนการ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และ วิธีการประเมิน เพื่อให้การดำเนินงาน สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามแผนที่วางไว้
ขั้นการดำเนินงาน		- คณะทำงานควรดำเนินการประเมิน ดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างระยะ โดย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จากภายนอกในการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา และมีการเขียนสรุปผล การดำเนินงานประเมินคุณภาพ

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
ขั้นการตรวจสอบ ขั้นการทบทวน		- คณะทำงานควรมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพโดยการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด -ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การรายงานการประเมินคุณภาพภายใน		
ขั้นการวางแผน ขั้นการดำเนินงาน ขั้นการตรวจสอบ ขั้นการทบทวน	- สถานศึกษาได้มีการจัดประชุมเพื่อดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายใน และมีการกำหนดหน้าที่บุคลากร - คณะทำงานได้ร่วมกันจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	- คณะทำงานควรมีการระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน เพื่อเป็นแหล่งในการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา -คณะทำงานควรมีการพิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูลในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน เพื่อให้รายงานมีความถูกต้องและสมบูรณ์ -ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
ขั้นการวางแผน	- ผู้บริหารมีการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา - คณะทำงานได้ร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้	

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว	ประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
ขั้นการดำเนินงาน	- คณะทำงานได้มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา โดยที่บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม -สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน	- คณะทำงานควรมีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง
ขั้นการตรวจสอบ		- คณะทำงานควรมีการตรวจสอบการทำงานด้านการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
ขั้นการทบทวน		-ผู้บริหารควรมีแผนในการนิเทศ กำกับติดตามงาน โดยมีการกำหนดประเด็นในการพิจารณาให้มีความชัดเจน

จากตารางที่ 33 พบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเมื่อพิจารณาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนใหญ่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในรูปแบบแต่ยังขาดส่วนที่สำคัญคือการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานและการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างเป็นระบบและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยกระบวนการตรวจสอบที่สถานศึกษาได้ดำเนินการอยู่คือการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมของสถานศึกษาเท่านั้น และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบจะพบว่าในด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาควรที่จะได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้การดำเนินงานมีการตรวจสอบและติดตามมีความชัดเจนมากขึ้น

2. ผลการศึกษาการดำเนินงานระหว่างการพัฒนาการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการดำเนินงานระหว่างการพัฒนาการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยจะนำเสนอในแต่ละองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีกิจกรรมและผลการดำเนินงานปรากฏดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้แก่บุคลากร โดยมีการวิเคราะห์มาตรฐานการจัด การศึกษาร่วมกัน 2. คณะทำงานวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไป โดยมี การพิจารณาความเป็นไปได้ และ พิจารณาความสอดคล้องกับสถานศึกษา และชุมชน 3. จัดทำแผนการพิจารณามาตรฐาน การศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา 4. วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. ผู้บริหารและคณะครูมี แนวทางและความเข้าใจใน การจัดทำมาตรฐานของ สถานศึกษา 2. สถานศึกษามีแผนการ ดำเนินงานการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 3. สถานศึกษาได้แนวทางในการ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่มีความสอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน ความต้องการ และ บริบทของสถานศึกษา
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	1. คณะครูวางแผนในการนำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์บริบทและความต้องการของ ชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา 2. คณะครูสรุปข้อมูลที่จำเป็นในการเขียน แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 3. จัดทำตารางความสอดคล้องระหว่าง แผนพัฒนาการจัดการศึกษามาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ ต่างๆ 4. การมอบหมายหน้าที่ในการพิจารณา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5. วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. ผู้บริหารและคณะครูเห็น แนวทางและความเข้าใจใน การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา 2. สถานศึกษามีตารางความ สอดคล้องระหว่างแผนพัฒนา การจัดการศึกษามาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และ ตัวบ่งชี้ต่างๆ 3. สถานศึกษามีแผนการ ดำเนินงาน การมอบหมาย หน้าที่ที่ความรับผิดชอบในการ จัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา

ตารางที่ 34 (ต่อ)

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)		4. สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการวิเคราะห์ผลการประเมินในปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ความต้องการและบริบทของสถานศึกษาและมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	1. ประชุมวางแผนการจัดเก็บข้อมูลเพื่อรองรับการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 2. การจัดทำแฟ้มเก็บข้อมูลหลักฐานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพจำแนกตามมาตรฐานการศึกษา 3. การทำความเข้าใจกับระบบจัดเก็บฐานข้อมูลตามตัวชี้วัดตามโปรแกรมที่เขตพื้นที่การศึกษาได้พัฒนาขึ้น 4. มีการจัดทำสมุดเพื่อบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล 5. วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามระบบบริหารและสารสนเทศ	1. สถานศึกษามีการจัดเก็บแฟ้มหลักฐานข้อมูลที่เป็นระบบมากขึ้น 2. มีการพัฒนาเรื่องการจัดเก็บฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ 3. มีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเพื่อป้องกันข้อมูลไม่ตรงตามสภาพปัจจุบัน
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. ผู้บริหารประชุมคณะครูเพื่อวางแผนและติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานตามความถนัดและงานที่รับผิดชอบอยู่เดิม 3. การจัดประชุมหลังจากสิ้นสุดโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำเล่มสรุปผลการดำเนินโครงการทุกครั้ง 5. วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. สถานศึกษามีคำสั่งการมอบหมายหน้าที่การทำงาน 2. คณะทำงานจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการ 3. มีตารางการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหลังจากสิ้นสุดโครงการและสิ้นสุดในแต่ละปีการศึกษา

ตารางที่ 34 (ต่อ)

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	1. หัวหน้าฝ่ายวิชาการประชุมครูเพื่อกำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2. คณะทำงานร่วมกันจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา 3. แต่งตั้งคณะทำงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 4. จัดเตรียมข้อมูล เนื้อหาของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงาน 6. การตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผน 7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างอย่างต่อเนื่อง	1. มีแผนการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพงาน 3. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 4. คณะทำงานมีการติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงาน 5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง
การประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษา	1. หัวหน้าฝ่ายวิชาการประชุมครูเพื่อกำหนดแผนการการประเมินคุณภาพภายใน 2. คณะทำงานร่วมกันจัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายใน 3. แต่งตั้งคณะทำงานประเมินคุณภาพภายใน 4. จัดทำเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพภายใน 5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงาน 6. การตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผน 7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างอย่างต่อเนื่อง	1. ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการประเมินคุณภาพภายใน 2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินคุณภาพภายใน 3. มีกรอบการประเมินและเครื่องมือเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายใน 4. มีแผนการติดตามการประเมินคุณภาพภายในตามกรอบการประเมิน 5. คณะทำงานมีการประเมินการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยพิจารณาตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และหลักฐานต่างๆ

ตารางที่ 34 (ต่อ)

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
การรายงานการประเมิน คุณภาพภายใน	1. คณะทำงานวางแผนการจัดทำรายงาน การประเมินคุณภาพภายใน 2. การระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่ง เผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน 3. มีการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ของรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	1. การมอบหมายหน้าที่ ผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงาน การประเมินคุณภาพภายใน อย่างชัดเจน 2. มีการระบุแหล่งเผยแพร่ รายงานประเมินคุณภาพภายใน 3. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของรายงาน การประเมินคุณภาพภายใน 4. สถานศึกษามีแนวทางการ เขียนรายงานการประเมิน คุณภาพภายใน
การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1. การวางแผนร่วมกันขับเคลื่อนการ ดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็น ระบบ 2. การจัดทำแผนการตรวจสอบการ ทำงานตามระบบการติดตามงาน 3. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามอย่าง อย่างต่อเนื่อง	1. มีแผนการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาบุคลากรในปีการศึกษา ต่อไป 2. มีการจัดประชุมเพื่อทบทวน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 3. มีแผนการนิเทศติดตามงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษา 4. สถานศึกษาส่งบุคลากรไป อบรมและจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างคณะครู

จากตารางที่ 34 พบว่า ในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กผู้บริหารและคณะครูได้มีการดำเนินงานตามรายละเอียดของรูปแบบตามลำดับขั้นตอนทั้ง 8 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่มีความชัดเจนขึ้นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งบางองค์ประกอบจะพบว่าเป็นเพียงแนวทางการปฏิบัติงานแต่จะยังไม่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากการทดลองใช้รูปแบบเริ่มขึ้นในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งในบางองค์ประกอบสถานศึกษาได้ดำเนินงานไปแล้ว เช่น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาก็จะมีความเข้าใจและได้แนวทางในการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งผลการทดลองใช้ในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

แต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

ชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

วิเคราะห์บริบทและความต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

ระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะทำงานในสถานศึกษาจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำการสังเคราะห์และพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งการประชุมทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงการทำงาน

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นโดยมีผู้นำท้องถิ่น/ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นวิทยากรให้ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการ

ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่นให้กับผู้เรียน โดยมีคนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป การมีตัวแทนครูในสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการของคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อช่วยคิดโครงการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมประชุม และวางแผนในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือ และการเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

พิจารณาความเป็นไปได้และความถูกต้อง คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

พิจารณาความชัดเจนเป็นรูปธรรม คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นจะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ และคณะครูมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการนำไปใช้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการทบทวนความเป็นปัจจุบันของมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่าต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

2.1.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาได้มีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีคำสั่งแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ โดยใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยพิจารณาตามหลักฐานคำสั่งดังกล่าว โดยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชี้แจงเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีการจัดประชุมชี้แจงในการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาและมีการบันทึกการประชุมอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่

ขาดในส่วนของการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาจะยึดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก ซึ่งผลการทดลองใช้รูปแบบสถานศึกษามีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาชาติ ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษามากขึ้น ดังคำกล่าวของผู้บริหารที่ว่า “โดยปกติแล้วโรงเรียนจะใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นตัวกำหนดเลย เพราะโรงเรียนไม่ค่อยมีเวลาและก้ำกัยต่อการประเมินด้วย แต่หลังจากที่ได้แนวคิดของการนำจุดเน้นของโรงเรียน หรือบริบทของชุมชนเข้ามาทำให้เห็นแนวทางที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ตรงจุดมากขึ้น” โดยมีการจัดทำเป็นแผนการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษาถัดไป ว่าจะต้องประกอบไปด้วยเอกสารใดบ้างที่จะใช้ในการประกอบการพิจารณา นอกจากนี้บุคลากรในสถานศึกษายังตระหนักถึงการจדרะบบการตรวจสอบการตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้องของมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา และมีการกำกับติดตามผลการใช้มาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “การตรวจสอบเราก็จะทำกันเอง ดูกันเองในเวลาประชุมแต่หลังจากนี้คงจะจัดให้เป็นระบบมากขึ้น เพื่อให้มีหลักฐานอ้างอิง” แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่ยังไม่สามารถดำเนินงานได้สำหรับสถานศึกษา คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในชุมชนที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่หาเช้ากินค่ำ ดังนั้นบทบาทของชุมชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีงานเยอะ แต่ทางโรงเรียนก็จะเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่แล้วเพื่อให้มีการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง” ซึ่งในภาพรวมของการดำเนินงานในองค์ประกอบของการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและคณะครูสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางที่รูปแบบกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “ตามรูปแบบที่กำหนดก็ดีนะ โรงเรียนจะได้มีแนวทาง ขั้นตอนในการดำเนินงาน อย่างน้อยก็รู้ว่าต้องทำอะไรยังงี้บ้าง เป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียน” นอกจากนี้สถานศึกษายังเห็นความสำคัญของการนำเอกสารต่างๆ มาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นเอกสารมาตรฐานของสถานศึกษาต่อไป โดยในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความต้องการ และบริบทของสถานศึกษา

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.2.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

การชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะ

เป็นแผนระยะยาว 3 ปี แผน 4 ปี หรือ แผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา (2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี ที่แตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ

วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์เขตพื้นที่ การศึกษา ยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษา ของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปี ของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ของสถานศึกษา (2) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม (2) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ

กำหนดแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือ จากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่ เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียน การจัดทำชุดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ประสบ ความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจาก จำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัด และความสนใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผน ยุทธศาสตร์ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา (2) คณะทำงานในสถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์การ ดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหาร บุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป (3) ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย หน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

จะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน (4) คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลักกลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงาน ระดับโครงการ และเป้าหมายความสำเร็จรายปี

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (1) คณะครูที่รับผิดชอบในแต่ละงานจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงานทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ (2) แผนปฏิบัติการประจำปีที่จัดทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ตั้งชื่อโครงการให้มีความสอดคล้องหรือตรงกับมาตรฐานแต่ละด้าน และตั้งชื่อกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละมาตรฐาน ตามตัวชี้วัดที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นต้น (3) คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน งาน โครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงาน (4) ขออนุมัติความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาได้ตามความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น

พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็น มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาพบว่า ผู้บริหารได้มีการจัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมในการนำไปปฏิบัติจริง โดยมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์ของเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อเป็นทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการกำหนดแหล่งงบประมาณและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย มีคำสั่งมอบหมายงานชัดเจนในรูปแบบของรายงานการประชุม โดยแนวทางการดำเนินงานในสถานศึกษาผู้บริหารและเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร แต่ในส่วนของการวางแผนการดำเนินงาน สถานศึกษายังขาดในส่วนของการนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกัน ซึ่งจากสภาพดังกล่าว คณะทำงานได้ร่วมกันนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นความสอดคล้องในแนวทางการปฏิบัติงานจริง ซึ่งคณะทำงานก็เห็นด้วยที่จะต้องนำมาตราฐานการศึกษาวิเคราะห์ร่วมด้วย ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “แผนปฏิบัติการประจำปีที่เราทำมา ส่วนใหญ่ก็จะเป็นโครงการเดิมที่เคยทำเมื่อปีที่แล้ว อาจจะมีใหม่บ้างก็ตามนโยบายเขต แต่เมื่อเราเอาผลการประเมินและการวิเคราะห์บริบทเข้ามาทำให้เรามีแนวทางการปฏิบัติที่ตรงจุดการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น”

ในส่วนของการตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้องของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คณะทำงานได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ในส่วนของการพิจารณาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่ได้ดำเนินการ ซึ่งในระหว่างการทดลองใช้ได้มีการนำเสนอให้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแทนเพื่อเป็นการถ่วงดุลแผนการดำเนินงานดังกล่าว ทั้งในด้านของความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง แต่ส่วนที่เพิ่มขึ้นมาคือการตรวจสอบความสอดคล้องให้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา และต้องสอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่ว่า “ตารางความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนาปฏิบัติราชการประจำปีกับมาตรฐานการศึกษาและ ตัวบ่งชี้ดีมาก ๆ เลย เพราะเวลาที่เค้ามาตรวจประเมินจะได้อ้างอิงได้”

ในรูปแบบของตารางซึ่งบทบาทของการกำกับติดตามการดำเนินการจัดทำแผนผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบหลักในส่วนนี้ ในภาพรวมของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา-สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการวิเคราะห์

ผลการประเมินในปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ความต้องการและบริบทของสถานศึกษาและมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.3.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

ชี้แจงระบบการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงการวางระบบการบริหารงานของสถานศึกษา โดยจะยึดตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม

ระบุสารสนเทศที่ต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลที่ประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการโครงสร้างตามภารกิจทิศทางการดำเนินงาน สภาพทั่วไป สภาพของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ ข้อมูลธุรการ งานบริการงานบุคคล แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ 5) ข้อมูลเพื่อการรายงาน เป็นข้อมูลที่น่าเสนอต่อต้นสังกัดของสถานศึกษา

กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้ที่รับผิดชอบจะร่วมกันพัฒนาแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีหน่วยงานกลางคือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประมวลผลในขั้นตอนสุดท้าย

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

จัดทำระบบฐานข้อมูล คณะทำงานออกแบบระบบจัดเก็บฐานข้อมูลสถานศึกษาจะต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพพระดับตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษาถึงระดับครูผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่มากนัก ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บเป็นระบบแฟ้มเอกสารหรือการจัดจ้างเจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรงในการจัดเก็บฐานข้อมูลโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการจัดจ้างเป็นกรณีพิเศษ

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และให้ชุมชนมารับรู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อจะได้ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

พิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลที่ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ในสารสนเทศที่ต้องการ และฐานข้อมูลดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการนำไปใช้งานได้ อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ

พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ผู้ที่รับผิดชอบข้อมูลจะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อให้สะดวกในการอ้างอิงผู้รับผิดชอบ และมีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานในสถานศึกษาว่ามีจุดดี หรือจุดที่ควรพัฒนาในประเด็นใดเพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ส่วนประเด็นด้านสารสนเทศจะทบทวนในด้านความสมบูรณ์ ความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความทันสมัยของข้อมูล หากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.3.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารได้มีการชี้แจงระบบการบริหารที่ยึดตามโครงการของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ซึ่งในส่วนที่สถานศึกษาได้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนในด้านการกำหนดสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในงานการประกันคุณภาพการศึกษา คณะทำงานรู้ว่าต้องมีข้อมูลใดที่ต้องจัดเก็บ แต่ยังคงขาดในส่วนของการจัดเก็บให้มีความเป็นระบบและทันต่อความต้องการ ซึ่งในระหว่างการทำงานตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นคณะทำงานได้มาทำความเข้าใจกับฐานข้อมูลที่เขตพื้นที่การศึกษาได้พัฒนาขึ้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลจัดเก็บข้อมูลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานสถานศึกษายังต้องอิงการจัดเก็บเป็นระบบเอกสารมากกว่า เนื่องจาก

ภาระหน้าที่ของครูที่หลักคือการสอน และครูส่วนใหญ่เป็นครูที่อาวุโส ดังนั้นการใช้โปรแกรมข้อมูลคอมพิวเตอร์จะมีปัญหาพอสมควร แต่ภาพที่ชัดเจนหลังจากทดลองใช้รูปแบบ คือ สถานศึกษามีการจัดเก็บเอกสารเป็นมาตรฐาน และจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน มีการจัดทำตารางอ้างอิงหลักฐานประกอบในแต่ละมาตรฐานเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจประเมินคุณภาพ สอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 4 ที่ว่า “การจัดเก็บสารสนเทศของโรงเรียนตอนนี้ก็แบ่งตามหมวดงานบริหารงานอยู่แล้ว โดยส่วนใหญ่ก็จัดเก็บเป็นแฟ้ม แต่เมื่อมาจัดเก็บเชื่อมโยงกับมาตรฐานก็ทำให้ง่ายในการตรวจหลักฐานเวลาประเมิน ปัญหาคือคนเราน้อย ครูก็มีหน้าที่สอนเป็นหลัก แต่ถ้าจากนี้มันเป็นระบบแล้วก็น่าจะดีขึ้นในปีต่อไป” และคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “ตอนนี้โรงเรียนก็มีเครื่องมือในการจัดเก็บแต่ละมาตรฐานมากขึ้น ก็จะค่อยๆ ทำไปให้ครบในทุกมาตรฐาน” ในส่วนของบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลครูทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบตามภาระงานในปัจจุบัน ส่วนในเรื่องการตรวจสอบความสมบูรณ์และความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลครูฝ่ายวิชาการจะเป็นผู้รับผิดชอบหลัก การกำกับติดตามผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลผู้บริหารจะมีหน้าที่หลักในส่วนนี้ ซึ่งระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลทั้งระบบคอมพิวเตอร์และการจัดเก็บเป็นแฟ้มตามรายมาตรฐานทำให้สถานศึกษาความสะดวกในการนำมาใช้ได้ตามความต้องการ ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “ระบบฐานข้อมูลของเขตก็ช่วยได้เยอะนะ ก่อนหน้านี้เขตก็ให้รายงานผล แต่บางทีครูก็ไม่ค่อยถนัดเรื่องคอมพิวเตอร์และเราก็ไม่มีธุรการที่จะมาช่วย แต่ตอนนี้ก็พอจะเข้าใจมากขึ้นก็คิดว่าน่าจะทำได้”

2.4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา

2.4.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

ศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่จะพัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์/นโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

ประชุมมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

ดำเนินงานตามแผน บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม

สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานสรุปผลโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชุมติดตามการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือน หรือมากกว่านั้นในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ

นิเทศให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำครู ระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรม กำหนดไว้

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามงานเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.4.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า ก่อนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาคณะทำงานมีการศึกษา รายละเอียดของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนดังกล่าว ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละภาคการศึกษา โดยมีเอกสารหลักฐานเป็นรายงานการประชุมก่อนเปิดภาคการศึกษา เพื่อบอกหมายหน้าที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการสัมภาษณ์ของผู้บริหารและครูในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนและการสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า หลังจากสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมแต่ละครั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายในแต่ละกิจกรรมจะมีการจัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม และสอดคล้องกับเอกสารเล่มรายงานผลการดำเนินกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดทำไว้แล้ว เช่น กิจกรรมวันแม่ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่

ดำเนินการระหว่างผู้วิจัยเก็บข้อมูล เมื่อพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวกับการประชุมติดตามการดำเนินงานนิเทศให้ความช่วยเหลือและพิจารณาความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด พบว่า คณะทำงานมีรายงานการประชุมปรากฏเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินงาน แต่จะไม่ได้เฉพาะเจาะจงเพื่อพิจารณาในกิจกรรมนั้นๆ ว่ามีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เนื่องจาก คณะทำงานได้แสดงความคิดเห็นว่าอย่างไรก็ตามงานที่ได้ดำเนินงานไปจะต้องมีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อยู่แล้ว แต่จะพิจารณาในส่วนของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ซึ่งหลังจากการนำรูปแบบไปใช้พบว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีการตรวจสอบตามเป้าหมายที่กำหนดตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “การดำเนินงานตามแผน โรงเรียนก็ดำเนินงานไปตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่อาจจะขาดในส่วนของการประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งต่อไปนี้หลังจากที่มีการประชุมติดตามผล การพิจารณาความสำเร็จตามเป้าหมายเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาแผนในปีต่อไปและการจัดทำรายงานประจำปี” โดยการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาพิจารณาผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครูมีความสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารจะมีหน้าที่หลักในการกำกับติดตามการดำเนินงานดังกล่าว แต่รูปแบบของการติดตามจะเป็นรูปแบบของการประชุมเพียงอย่างเดียว ซึ่งหลังจากที่สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามรูปแบบ คณะทำงานได้ร่วมกันพัฒนาแผนการติดตามการดำเนินงานในรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อจะช่วยให้การพิจารณาผลการดำเนินกิจกรรมให้มีความเป็นระบบและสะดวกต่อการติดตามและตรวจสอบมากยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาในประเด็นของกิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษากับความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ทั้งผู้บริหารและคณะครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะยึดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก โดยคณะทำงานทุกคนต้องช่วยกันพัฒนางานให้เป็นระบบ ดังคำกล่าวของผู้บริหารที่ว่า “จริงๆ แล้วการประกันคุณภาพภายในถ้าเริ่มต้นที่ครูแล้ว ได้ทำเป็นขั้นเป็นตอนตามแผนที่กำหนด มันดีมากเลย เป็นการตรวจสอบคุณภาพในทุกด้าน ทั้งด้านนักเรียน ครู และการบริหารโรงเรียน” ในการดำเนินงานผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศติดตามงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหลังจากสิ้นสุดโครงการและสิ้นสุดในแต่ละปีการศึกษา

2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.5.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้
 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชน

กำหนดแผนการติดตาม กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

ดำเนินงานตามแผนการติดตาม คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและ หลักฐานการทำงานในด้านต่างๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจาก ชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียนสรุปผล การดำเนินงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการ การศึกษา

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงานการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงาน คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนการ ติดตามได้กำหนดไว้

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการ ตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.5.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์กรประกอบของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพบว่า สถานศึกษาได้มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยมีหลักฐานเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แต่เมื่อพิจารณาแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษายังไม่มีแผนในการติดตามตรวจสอบอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครูพบว่าการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโรงเรียนยังไม่มีแผนการดำเนินงานติดตาม แต่การติดตามส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานต่างๆ ไป ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบงานคือผู้บริหารสถานศึกษา โดยผลการติดตามตรวจสอบก็จะปรากฏอยู่ในรูปแบบของรายงานการประชุมในแต่ละครั้ง เมื่อพิจารณาในประเด็นของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติจริงจะพบว่าส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาคือบุคลากรในสถานศึกษา และในประเด็นของการประชุมพิจารณาผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด พบว่า สถานศึกษายังไม่มีการดำเนินการในส่วนนี้ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาถึงความจำเป็นของการพิจารณาผลการติดตามเพื่อนำผลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้ ทำให้คณะทำงานเห็นถึงความจำเป็นที่จะพิจารณาผลการติดตามตรวจสอบมากขึ้น เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาต่อไป โดยมอบหมายหน้าที่หลักให้ผู้บริหารทำหน้าที่ในการกำกับติดตามในภาพรวมของการดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยมีคำกล่าวของผู้บริหารที่ว่า “ส่วนใหญ่การติดตามผลการดำเนินงานก็จะติดตามในการประชุมครั้งถัดไป ว่าโครงการที่ทำไปแล้วมีปัญหาอะไรหรือไม่ เช่น ผู้ปกครองเขาบอกว่าดี หรืออาหารไม่พอ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการติดตามเป็นครั้งๆ ไปไม่ต่อเนื่อง แต่หลังจากนี้เรามีแผนการติดตามงานแล้วที่มีผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการ ก็คิดว่าน่าจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ มีการติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น” ในภาพรวมของติดตามตรวจสอบคุณภาพ คณะทำงานดำเนินการติดตามงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง

2.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

2.6.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

แต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเป็นทีมเดียวกับคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรจำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

กำหนดแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้งทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน

กำหนดวิธีการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงานการประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

ดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในจะดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาหลักฐาน และข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพภายในเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในการเขียนสรุปผลการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตรวจสอบผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแผนการประเมินที่ได้กำหนดไว้

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.6.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการประเมินคุณภาพภายใน พบว่าสถานศึกษาได้มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการประเมินคุณภาพภายใน โดยมีหลักฐานเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน แต่เมื่อพิจารณาการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่มีแผนในการติดตามตรวจสอบอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครูพบว่า การประเมินคุณภาพภายใน โรงเรียนยังไม่มีแผนการดำเนินงานติดตามแต่การติดตามส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่มีหน้าที่ประเมินคือผู้บริหารสถานศึกษา โดยผลการประเมินก็จะปรากฏอยู่ในรูปแบบของรายงานการประชุมในแต่ละครั้ง เพื่อพิจารณาในประเด็นของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติจริงจะพบว่าส่วนใหญ่ผู้ที่มีหน้าที่การประเมินคุณภาพภายใน คือบุคลากรในสถานศึกษา และในประเด็นของการประชุมพิจารณาผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด พบว่า สถานศึกษายังไม่มีการดำเนินการในส่วนนี้ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาถึงความจำเป็นของการพิจารณาผลการประเมินเพื่อนำผลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้ ทำให้คณะทำงานเห็นถึงความจำเป็นที่จะพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในมากขึ้น เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาต่อไป ในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในคณะทำงานมีแผนการติดตามการประเมินคุณภาพภายในตามกรอบการประเมินและมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยพิจารณาตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และหลักฐานต่างๆ โดยผู้บริหารมีหน้าที่หลักในการนิเทศติดตามงานการประเมินคุณภาพภายใน

2.7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน

2.7.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

สังเคราะห์ผลการประเมิน สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อจัดทำเป็นผลงานรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นรูปแบบของรายงานประจำปี (Annual Report)

ระบุแหล่งที่จะนำรายงานไปเผยแพร่ บุคลากรในสถานศึกษาระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา เป็นต้น

กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การดำเนินงานเก็บข้อมูลแต่ละส่วนของรายงานประเมินคุณภาพภายในตามความถนัดของครูและตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คณะทำงานในสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ผู้เรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศ ชื่อเสียง และ จุดเด่นของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

พิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน คณะทำงานตรวจสอบข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในว่าถูกต้องและมีความเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่รายงานในเล่มมีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบได้

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนผลการดำเนินงานเป็นแนวทางในการพัฒนา คณะทำงานในสถานศึกษานำข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในมาทบทวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

2.7.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการรายงานประเมินคุณภาพภายในพบว่า สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในโดยการนำผลประเมินคุณภาพภายในมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบของรายงาน โดยมีข้อมูลปรากฏตามผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะครูและรายงานประเมินคุณภาพภายในปีที่ผ่านมา โดยสถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการดำเนินงานโดยพิจารณาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการจัดเก็บมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น โดยมีฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาเป็นผู้รวบรวมเล่มเอกสารการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าว โดยในประเด็นของการตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูลในการเขียนรายงาน พบว่า สถานศึกษาได้มีการมอบหมายบุคลากรในการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูล แต่ในประเด็นของความเป็นปัจจุบันของข้อมูลจะพบว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในส่วนใดจะมีการบันทึกผลเท่าที่ควร ในประเด็นของการกำกับติดตามการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครู พบว่า สถานศึกษาได้มีการมอบหมายให้ผู้บริหารทำหน้าที่ในการกำกับติดตามการดำเนินงานดังกล่าว แต่ยังคงขาดในส่วนของการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเนื้อหาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในระหว่างกระบวนการทดลองใช้รูปแบบคณะทำงานได้จัดทำแบบตรวจสอบรายการเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหา ก่อนการจัดทำเป็นเล่มสมบูรณ์ต่อไป แต่อย่างไรก็ตามในองค์ประกอบของการรายงานคุณภาพภายใน ส่วนที่สถานศึกษาต้องมีการเพิ่มเติม คือ การระบุแหล่งเผยแพร่รายงานการประเมินคุณภาพภายในให้ชัดเจน เนื่องจากรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อการตรวจสอบการประเมินแต่การประชาสัมพันธ์ในบุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนยังมีน้อยหรือการประชาสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจากการดำเนินงานในส่วนนี้คณะทำงานได้มีการระบุแหล่งเผยแพร่เล่มรายงานประเมินคุณภาพภายใน คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา เช่น วัด องค์การบริหารส่วนตำบล โดยการจัดทำเป็นจดหมายข่าว ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่ว่า “เมื่อมีการระบุแหล่งเผยแพร่รายงานประจำปีแล้วก็ดีนะ เพราะเมื่อก่อนเราก็จะเตรียมเพื่อรองรับการประเมิน แต่ไม่ได้นำไปประชาสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่น จะมีแต่การจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองช่วงสิ้นปีการศึกษาภาคเรียนที่ 2 ซึ่งอาจจะยังไม่ทั่วถึง” โดยสถานศึกษามีแนวทางการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.8.1 แนวปฏิบัติตามรูปแบบ

การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน

วางแผนการพัฒนางานองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนางานองค์ความรู้โดยการนำรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายงานประเมินคุณภาพภายนอก รายงานผลการประเมินตนเอง รายงานประจำปีของสถานศึกษา ผลการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รายการสรุปโครงการ รายงานประเมินโครงการ ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน มาวิเคราะห์หาประเด็นที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโดยการวางแผนส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนาต่างๆ

การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา คณะทำงานร่วมกันนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา มาพิจารณาและใช้เป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาในปีต่อไป

สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมร่วมกัน

ให้ความสำคัญกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อช่วยในการสนับสนุนการจัดการศึกษา กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา

การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษา ตามระบบติดตามการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยมีกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผน ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และนำมาหารือร่วมกันในชุดคณะทำงานของสถานศึกษา และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.8.2 ผลการทดลองใช้

ผลการทดลองใช้ในองค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน มีการจัดสรรงบประมาณส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมตามหัวข้อที่สนใจภายใต้โครงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งการส่งครูเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพที่เขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษา โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในสถานศึกษา ส่วนในประเด็นของการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับชุมชน จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครู พบว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมวันแม่ การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมวันเด็ก เป็นต้น จะมีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ทางสถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ การที่มีครูภูมิปัญญาในท้องถิ่นสอนนักเรียนร้องเพลงขอทาน ซึ่งได้มีการนำไปแสดงในระดับจังหวัดและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น หรือการจัดสอนวงโยธวาทิตของสถานศึกษาที่ได้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ในประเด็นของการขับเคลื่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในพบว่า คณะทำงานได้มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการวางแผนการจัดการศึกษาในปีการศึกษาถัดไป โดยมีครูทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนอย่างเต็มที่ แต่ในส่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาคือการวางระบบของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร เช่น เครื่องมือสำหรับการจัดเก็บตัวชี้วัด การจัดเอกสารหลักฐานอย่างเป็นหมวดหมู่ ซึ่งหลังจากได้นำรูปแบบไปทดลองใช้แล้ว พบว่า สถานศึกษามีแนวทางการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น โดยมีแบบบันทึกรายการการเก็บตัวชี้วัด มีแบบตรวจสอบเอกสารหลักฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน มีฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้สถานศึกษามีการส่งบุคลากรไปอบรมและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณะครู โดยมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

โดยในภาพรวมของการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จะเห็นรูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงใน

สถานศึกษา ดังคำกล่าวของครูคนที่ 4 ที่ว่า “รูปแบบที่เอามาใช้สามารถเอามาใช้ได้จริง ในทุกๆ ข้อที่กำหนดไว้ในเล่มคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพ” ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่ว่า “ถ้างานเป็นระบบแล้วเราก็จะทำงานอย่างมีระบบ มีหัวหน้างานเสนอเข้ามามันก็จะสามารถขับเคลื่อนได้ มันเหมือนกับเป็นจักรที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งรูปแบบที่เอามาใช้ทำให้โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี” และดังคำกล่าวของผู้บริหารที่ว่า “ระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ซึ่งงานประกันคุณภาพเป็นงานที่ครอบคลุมการดำเนินงานของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน ต้องขอขอบคุณที่ช่วยมากระตุ้นโรงเรียน” ซึ่งจากภาพรวมของผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นว่าสถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่มีความชัดเจนมากขึ้น มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ และรูปแบบการดำเนินงานเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	-ผู้บริหารและคณะครูจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยยึดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก โดยไม่มีการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา เช่น มาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษาร่วมด้วย	-ผู้บริหารและคณะครูจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา เช่น มาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษาร่วมด้วย
	-การตรวจสอบผลการใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาใช้รูปแบบของการประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	-การตรวจสอบผลการใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาใช้รูปแบบการประชุมและมีแผนการกำกับติดตามการใช้มาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร
		-ผู้บริหารและคณะครูมีแนวทางและมีความเข้าใจในการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษามากขึ้น

ตารางที่ 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)		- คณะทำงานมีแผนการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา-
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	-การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาใช้แนวทางการดำเนินงานตามแผนปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยจะมีการปรับตามนโยบายทางการศึกษาในปีนั้นๆ -การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา -การตรวจสอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาใช้รูปแบบของการประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	- สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการวิเคราะห์ผลการประเมินในปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ความต้องการและบริบทของสถานศึกษาและมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละงานตามที่ได้รับมอบหมาย - การตรวจสอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาใช้รูปแบบของการประชุมและมีการตรวจสอบความสอดคล้องของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา/ท้องถิ่น - ผู้บริหารและคณะครูมีแนวทางและมีความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น - มีการจัดทำตารางความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและตัวบ่งชี้ต่างๆ - จัดทำแผนงานการกำกับติดตามการใช้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	- ข้อมูลมีการจัดเก็บเป็นแฟ้มจำแนกตามระบบการบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษา แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษา -การปรับปรุงข้อมูลไม่มีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงให้เป็นปัจจุบัน	- มีการจัดเก็บแฟ้มหลักฐานข้อมูลที่เป็นระบบมากขึ้น โดยมีการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ชัดเจน -มีการตรวจสอบความสมบูรณ์และความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลโดยครูฝ่ายวิชาการ

ตารางที่ 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ (ต่อ)		-มีการจัดทำตารางอ้างอิงหลักฐานประกอบในแต่ละมาตรฐานเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจประเมินคุณภาพ -มีการพัฒนาเรื่องการจัดเก็บฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์
การดำเนินงานตาม แผนการพัฒนาการจัด การศึกษา	-มีการศึกษารายละเอียดของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีก่อนการดำเนินงานตามแผน -มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ -มีการติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบการประชุม -มีคำสั่งการมอบหมายงานประกันคุณภาพในภาพรวมแต่ไม่มีการมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	-มีการศึกษารายละเอียดของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีก่อนการดำเนินงานตามแผน โดยจัดทำเป็นตารางการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา -มีการจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการนั้นๆ - มีการติดตามการดำเนินงานโดยการประชุมและนิเทศติดตามงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหลังจากสิ้นสุดโครงการและสิ้นสุดในแต่ละปีการศึกษาโดยผู้บริหาร -มีคำสั่งการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน
การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	-มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา -การติดตามผลการดำเนินงานส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการประชุม ซึ่งสถานศึกษายังไม่มีแผนการดำเนินงานติดตามที่เป็นระบบ	-มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน - มีแผนการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยมีคณะทำงานติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงาน -ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบ คุณภาพงานมากขึ้น - ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบและนิเทศระหว่างการทำงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	-มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการประเมินคุณภาพภายใน -การตรวจสอบการประเมินคุณภาพส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการประชุม ซึ่งสถานศึกษายังไม่มีแผนการดำเนินงานตรวจสอบประเมินคุณภาพภายในที่เป็นระบบ	-มีการกำหนดหน้าที่บุคลากร ในการประเมินคุณภาพภายใน โดยมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน - มีแผนการติดตามการประเมินคุณภาพภายในตามกรอบการประเมิน โดยมีคณะทำงานประเมินการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยพิจารณาตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และหลักฐานต่างๆ -ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่การประเมินคุณภาพภายในมากขึ้น -มีแผนการติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในอย่างชัดเจน -มีการจัดทำกรอบการประเมินและเครื่องมือตามมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษา -มีแผนการนิเทศติดตามงานอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร
การรายงานประเมินคุณภาพภายใน	-มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรในการดำเนินงานในภาพรวม -เนื้อหาในรายงานประเมินคุณภาพ ยังขาดการตรวจสอบความครบถ้วน และถูกต้อง -รายงานประเมินคุณภาพภายในจัดทำเพื่อเสนอเขตพื้นที่การศึกษาและการตรวจประเมินคุณภาพ	-การมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในในแต่ละส่วนอย่างชัดเจน -มีคณะทำงานตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเนื้อหา โดยจัดทำเป็นแบบตรวจสอบรายการ -มีการระบุแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายในและมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับชุมชน -สถานศึกษามีแนวทางการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายใน -ผู้บริหารทำหน้าที่กำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	-มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม แต่ไม่มีกระบวนการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังการอบรม -การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษาและมีการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับชุมชน	-สถานศึกษาส่งบุคลากรไปอบรมและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณะครู -มีการจัดประชุมเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ต่อ)	-ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงาน หลังสิ้นสุดโครงการ แต่ไม่มีการนิเทศ ระหว่างการดำเนินงาน	-ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามระหว่างการทำงาน ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง -สถานศึกษามีแนวทางการในการ ดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษามากขึ้น มีแบบบันทึกรายการ การเก็บตัวชี้วัด มีแบบตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการประกันคุณภาพการศึกษา การมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน มีฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 3.2 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวจากข้อมูลในส่วนของการ
ความคิดเห็นของผู้ใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีและข้อมูล
ในส่วนของการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องของ
รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

1. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี
ในด้านความเหมาะสม พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีแนวทางการ
ดำเนินงานและวิธีการดำเนินงานสอดคล้องแนวคิดด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่กระทรวง
กำหนด คือ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 องค์ประกอบซึ่งเป็นแนวทางที่
สถานศึกษาจะต้องดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพคือ การวางแผน การดำเนินงาน การ
ตรวจสอบ และการกำกับติดตามที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตามใน
ประเด็นเรื่องของจำนวนบุคลากรเนื่องจากสถานศึกษาเป็นขนาดเล็กการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน
อาจจะมีการปรับเปลี่ยนบ้าง แต่ก็ยังครบตามขั้นตอนที่รูปแบบกำหนดขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลที่ได้จาก
การประเมินรูปแบบในด้านความเหมาะสม ปรากฏดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความเหมาะสม

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี วิธีการดำเนินงานมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับแนวคิดด้านการประกันคุณภาพ	5 (100.00)	-	-	-	-
2. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี วิธีการดำเนินงานมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับนโยบายของสถานศึกษา	5 (100.00)	-	-	-	-
3. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีความ เหมาะสมกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา	3 (60.00)	2 (40.00)	-	-	-
4. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี ความเหมาะสมกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา	4 (80.00)	1 (20.00)	-	-	-
5. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการ ดำเนินงานอย่างเหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
6. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามี รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงาน อย่างเหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
7. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศมี รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง เหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
8. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการ ดำเนินงานอย่างเหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
9. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามี รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง เหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
10. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการ ดำเนินงานอย่างเหมาะสม	4 (80.00)	1 (20.00)	-	-	-

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. การรายงานประเมินคุณภาพภายในมี รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง เหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
12. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง เหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-
13. ภาพรวมของคู่มือและสาระสำคัญของ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในมี รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง เหมาะสม	5 (100.00)	-	-	-	-

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนประเมินให้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม โดยมีแนวทางขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบที่สอดคล้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

2. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีในด้านความเป็นไปได้ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสามารถปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา โดยในแต่ละขั้นตอนมีคำอธิบายรายละเอียดที่ชัดเจนเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพได้เป็นอย่างดี ส่วนในเรื่องความคุ้มค่าในเรื่องของเวลา พบว่า สามารถดำเนินการได้เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบบางครั้งสามารถนำมาประยุกต์ขั้นตอนในการนำไปใช้จริงได้ เช่น ในขั้นตอนของการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อเป็นคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจะมีการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เป็นต้น ในส่วนของงบประมาณที่ใช้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นและเมื่อพิจารณาของด้านการประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ พบว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เนื่องจากแต่ละสถานศึกษาต้องยึดแนวปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงซึ่งก็มีความสอดคล้องกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นที่ยึดตามหลักการของระบบการประกันคุณภาพภายในเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีผลที่ได้จากการประเมินรูปแบบในด้านความเป็นไปได้ ปรากฏดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นไปได้

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี แนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับ ผู้ปฏิบัติงาน	5 (100.00)	-	-	-	-
2. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี ขั้นตอนการดำเนินงานที่สามารถเข้าใจได้ง่าย	5 (100.00)	-	-	-	-
3. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-
4. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสามารถ นำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-
5. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ จัดระบบบริหารและสารสนเทศสามารถนำไป ปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	4 (80.00)	1 (20.00)	-	-	-
6. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-
7. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถ นำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	4 (80.00)	1 (20.00)	-	-	-
8. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-
9. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ รายงานประเมินคุณภาพภายในสามารถนำไป ปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-
10. แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องสามารถ นำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง	5 (100.00)	-	-	-	-

ตารางที่ 37 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี ความคุ้มค่าในระยะเวลาและงบประมาณในการ นำรูปแบบไปใช้	5 (100.00)	-	-	-	-
12. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มี ลักษณะใกล้เคียงกันได้	5 (100.00)	-	-	-	-

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนประเมินให้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่พัฒนาขึ้นมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานที่สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง

3. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีในด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ที่ปฏิบัติการประกันคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง และทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบเป็นเหมือนแนวทางการปฏิบัติที่ละเอียดดี ช่วยเอื้อต่อการทำความเข้าใจและการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนในประเด็นของการมีส่วนร่วมจะเห็นว่าขั้นตอนในรูปแบบจะเน้นการมีส่วนร่วมทั้งของบุคลากรในสถานศึกษาเองและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในบางขั้นตอนอาจจะเป็นไปได้ยากที่จะให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง เช่น การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาเองก็นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังมีผลที่ได้จากการประเมินรูปแบบในด้านความเป็นประโยชน์ ปรากฏดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นประโยชน์

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ ตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพ	5 (100.00)	-	-	-	-
2. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ ตอบสนองและตรงตามความต้องการของ บุคลากรในสถานศึกษา	5 (100.00)	-	-	-	-
3. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มี แนวทาง/วิธีการปฏิบัติงานที่ช่วยส่งเสริมการ ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	5 (100.00)	-	-	-	-
4. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีวิธีการ ดำเนินงานที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวกและ รวดเร็ว	4 (80.00)	1 (20.00)	-	-	-
5. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา	5 (100.00)	-	-	-	-

จากตารางที่ 38 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนประเมินให้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ตรงตามความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา วิธีการปฏิบัติงานที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็วและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา

4. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีในด้านความถูกต้อง พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีแนวทางการดำเนินงานที่มีความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานตามขั้นตอนของรูปแบบยึดตามวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ และมีการตอบสนองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม

โดยเฉพาะในด้านของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อตอบสนองต่อมาตรฐานมีความเป็นระบบมากขึ้น มีฐานข้อมูล มีเอกสารเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและกิจกรรมการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้มีความถูกต้อง สะดวกต่อการนำไปใช้ และ มีความเป็นปัจจุบันของข้อมูล และเมื่อพิจารณาผลการประเมินจากเขตพื้นที่การศึกษาหลังจากที่มีการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า สถานศึกษาได้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารมีความ ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดทำผังการบริหารงาน มีผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำระบบเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศของแต่ละงานตามความรับผิดชอบ การดำเนินงานมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนให้มีส่วนร่วมและกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา โดยมี คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีการจัดประชุมจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดตั้งกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประสานงานการกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและชุมชน เมื่อพิจารณาการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน พบว่า คณะครูได้มีการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ครูทุกระดับชั้นจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คณะครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนและมีการจัดทำ บันทึกล้างสอนครูมีการจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความ หลากหลาย ผู้บริหารมีการส่งเสริมการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง โดยมีการ จัดทำคู่มือการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน บันทึกการนิเทศติดตามงานอย่าง ต่อเนื่อง

ตอนที่ 4 ผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีได้ดำเนินการหลังจากที่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กไปทดลองใช้ที่โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยในระหว่าง การทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวผู้บริหารและคณะครูได้ดำเนินการตามรูปแบบทั้ง 8 องค์ประกอบ โดยมี ผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาตลอดช่วงระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบอย่างใกล้ชิด ซึ่งหลังจากได้มีการ ทดลองใช้ครบระยะเวลาที่กำหนด ได้มีการดำเนินการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานระหว่าง การทดลองใช้ในภาพรวม ซึ่งผลจากการประชุมพบว่าคณะทำงานทุกคนเห็นด้วยกับรูปแบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีการดำเนินงานใน แต่ละขั้นตอนตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามประกาศของกฎกระทรวง โดยมี การนำแนวคิดของวงจรคุณภาพเข้ามาแบ่งเป็นช่วงของขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการกำกับติดตาม ทำให้เห็นกระบวนการทำงานว่าในแต่ละขั้นตอน อยู่ในวงจรใดของ PDCA โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่าในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ที่ชัดเจน สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามได้ แต่ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะว่าในการนำไปปฏิบัติจริง อาจจะมีการข้ามขั้นตอนหรือรวบในแต่ละขั้นตอนได้ ในลักษณะงานที่มีความคล้ายกัน เช่น การ

ตรวจสอบการดำเนินงานและการกำกับติดตามการดำเนินงาน สถานศึกษาจะเข้าไปในแนวทางเดียวกันเลย แต่ก็ยังให้คงไว้ในขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้ครบองค์ประกอบของวงจรคุณภาพ และในส่วนของจำนวนบุคลากรและงบประมาณ เมื่อพิจารณาตามเนื้องานที่ต้องปฏิบัติทั้งงานด้านการเรียนการสอน งานด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาตรงส่วนนี้อยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาสามารถที่จะบริหารจัดการได้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว เนื่องจากครุมีความสามัคคีช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน โดยในภาพรวมคณะทำงานมีความคิดเห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีรายละเอียดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีความเหมาะสมสำหรับสถานศึกษาทำให้มีแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป ซึ่งหลังจากการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้มีการปรับรายละเอียดของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีในบางประเด็นตามผลการทดลองใช้ โดยนำเสนอเป็นผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีก่อนและหลังการทดลองใช้ ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีก่อนและหลังการทดลองใช้

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		
การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	- วิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา - ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา - วิเคราะห์บริบทและความต้องการ - ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษา โดยใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เอกลักษณะของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ	- แก้ไขโดยการรวมขั้นตอนของการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษาและวิเคราะห์บริบทและความต้องการ - เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานคือการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่น - ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษาโดยใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ

ตารางที่ 39 (ต่อ)

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
	O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น	เป้าประสงค์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา		
การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	- กำหนดแหล่งงบประมาณ การกำหนดและจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษา จะอาศัยความร่วมมือจากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้น งบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น - กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง	แก้ไขโดยการรวมขั้นตอนของการกำหนดแหล่งงบประมาณและกำหนดบทบาทหน้าที่ เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานเป็นการกำหนดปัจจัยนำเข้าเหมือนกัน - กำหนดบทบาทหน้าที่และงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือจากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 39 (ต่อ)

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา		
การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	- ประชุมมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน - กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถ และสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย	แก้ไขโดยการรวมขั้นตอนของการประชุม มอบหมายหน้าที่และกำหนดหน้าที่ บุคลากรเนื่องจากลักษณะการดำเนินงานเกี่ยวกับมอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน - ประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา พร้อมทั้งการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน
องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา		
การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	- กำหนดแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้งทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน - กำหนดวิธีการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน การประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา	แก้ไขโดยการรวมขั้นตอนของการกำหนดแผนการประเมินและกำหนดวิธีการประเมิน เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน - กำหนดแผนและวิธีการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้งทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน พร้อมทั้งการกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงานการประเมินโดยการ

ตารางที่ 39 (ต่อ)

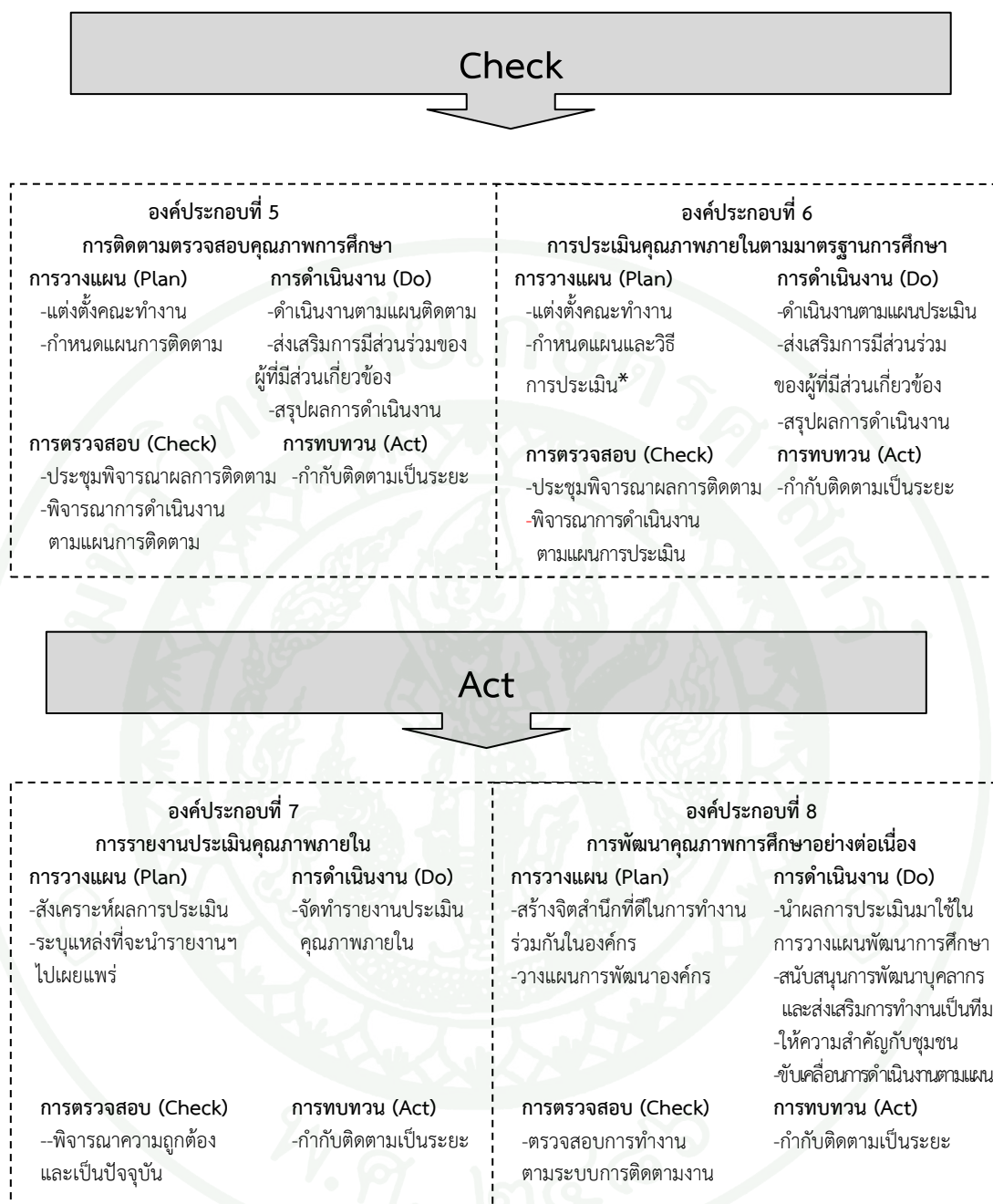
รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
		สัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสาร และร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา
องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน		
การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)	- กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบการดำเนินงานเก็บข้อมูล แต่ละส่วนของรายงานประเมินคุณภาพ ภายในตามความถนัดของครูและตรงกับ หน้าที่ที่รับผิดชอบ	แก้ไขโดยการตัดทิ้ง เนื่องจากการกำหนด หน้าบุคลากรในการรายงานประเมิน คุณภาพภายใน ได้มอบหมายไว้ใน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาแล้ว

จากตารางที่ 39 พบว่า หลังจากได้นำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในไปทดลองใช้ตามกระบวนการวิจัย ได้มีพัฒนาปรับปรุงตามประเด็นที่ได้นำเสนอเพื่อให้รูปแบบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี หลังการทดลองใช้มีโครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบเช่นเดียวกับร่างรูปแบบ คือมีโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ จำแนกองค์ประกอบตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4 การทบทวน ประกอบด้วย การทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังภาพที่ 20

* หมายถึง ขั้นตอนที่มีการแก้ไขหลังจากทดลองใช้รูปแบบฯ

ภาพที่ 20 รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรีหลังการทดลองใช้

* หมายถึง ขั้นตอนที่มีการแก้ไขหลังจากทดลองใช้รูปแบบฯ

ภาพที่ 20 (ต่อ)

ข้อวิจารณ์

การวิจารณ์ผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอข้อวิจารณ์ในประเด็นที่สำคัญตามลำดับของผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ บุคลากรขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ บุคลากรขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา คือ บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คือ ข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน และข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานไม่มีความครบถ้วน และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา คือ บุคลากรขาดจิตสำนึกในการพัฒนาการดำเนินงานที่เอื้อต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) เกี่ยวกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ดังนั้นภายใต้ข้อจำกัดของสถานศึกษาขนาดเล็ก และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จึงปรากฏดังผลการประเมินสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2551 พบว่า มีสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 3,528 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.97 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จากสภาพปัญหาและผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาขนาดเล็กควรได้รับการส่งเสริมการดำเนินงาน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

2. ผลการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า แนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการใช้หลักการทำงานร่วมกัน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบทั้งผู้เรียนและสถานศึกษา สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) คือ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือผู้ที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนช่วยในการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังพบว่า การดำเนินงานทุกอย่างต้องทำงานแบบพี่น้อง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ช่วยกันแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยยึดการทำงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ และทบทวนการทำงานในทุกงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเป็นการทำงานที่ทุกคนจะต้องทำเพื่อช่วยกันในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป หากสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานก็จะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นระบบ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในตอนนี้ คือ มาตรฐานและตัวบ่งชี้มีค่อนข้างมากจึงทำให้บางครั้งในสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูจำนวนน้อยทำให้มีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นพอสมควร เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในประเด็นปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบเป็นที่ปรึกษาให้ครูได้ ส่วนครูในสถานศึกษาก็ต้องมีใจในการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือร่วมมือกันทำงานดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการเพื่อให้สามารถเข้าในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้ประสบผลสำเร็จของ (ชาคริต ชมชื่น, 2546; กิตติยา สืออ่อน, 2547; สุพัตรา ทรัพย์เสถียร, 2547; รุ่งวิจักขณ์ หวังมวนกลาง, 2548; จิรนนท์ อารีรอบ, 2549; มานะ พงนะแก้ว, 2549) ที่พบว่า ปัจจัยที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะพบว่าปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นโยบายการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพองค์กร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติในการทำงาน

3. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ โดยที่การพัฒนาคุณภาพ เป็นการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีระบบ การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการทำงานการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีการส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการทำงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแนวคิดของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543); Murgatroyd&Morgan

(1994) ที่กำหนดหลักสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยยึดหลักว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่การประกันคุณภาพต้องประกอบไปด้วยการตรวจสอบและการทบทวน ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดดังกล่าวมา ผสมกับแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยการดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ซึ่งผู้วิจัยได้ จัดกลุ่มกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA และองค์ประกอบของระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยในกระบวนการดำเนินงานดังกล่าวจะเน้นหลักกระบวนการ มีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา โดยเฉพาะ สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรจำนวนน้อย ซึ่งการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายจะทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน การร่วมกันคิด การตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาร่วมกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นำมาใช้พัฒนาการดำเนินงานให้เป็นระบบ เพื่อให้ ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Newby (1998); Rampa (2004) ที่ได้ใช้แนวคิดของการ จัดการคุณภาพโดยรวมและการจัดการความรู้มาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาการ ดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

4. การตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

กระบวนการในการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม การยืนยัน ฉันทามติ และการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบฯ ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับประเด็นที่กำหนดไว้ในรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีและผลการศึกษาผลฉันทามติพบว่าผู้ที่ทำหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเห็นด้วยตามประเด็นของรูปแบบในทุกประเด็น แสดงให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้พัฒนามีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ได้ จริงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผลการยืนยันฉันทามติในการพิจารณาความเหมาะสมใน การนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โมเดลรูปแบบ การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั้นแสดงว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้าง กับแนวคิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวงที่ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2553 ที่ประกอบด้วยการดำเนินงาน 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนด

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการศึกษาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระหว่างก่อนการใช้รูปแบบและหลังทดลองใช้รูปแบบ พบว่า บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น สถานศึกษามีแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรงตามความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอนในรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของวงจรคุณภาพ การพัฒนาองค์กร และการจัดการความรู้ ที่การดำเนินงานมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมตามรูปแบบที่กำหนดขึ้น พบว่า คณะทำงานได้มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบมากขึ้น เช่น มีแผนการพัฒนาการดำเนินงานติดตามการดำเนินงาน มีเครื่องมือสำหรับการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐาน ซึ่งการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวเป็นการตรวจสอบว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเมื่อนำมาใช้จริงเพื่อศึกษาผลการนำไปใช้จริง ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนารูปแบบเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Meason and Khedourri (1985 อ้างใน สุธีรา ตั้งสวานิช (2547)) ที่ว่าวิธีการพัฒนารูปแบบเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) การทดสอบรูปแบบ (Testing The Model) จำแนกเป็นตรวจสอบความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid) และการนำไปทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ การทำให้สำเร็จ (Implementation) และการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบให้ทันสมัย (Model Updating) และสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ที่ว่าการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบและอิทธิพลหรือความสำคัญของกลุ่มองค์ประกอบหรือกลุ่มตัวแปรในรูปแบบ และสามารถปรับปรุงแบบใหม่โดยตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่ามีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งผลจากการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ผู้วิจัยได้มีการประเมินรูปแบบในประเด็นของความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องของรูปแบบ ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม เนื่องจากแนวทางการดำเนินงานและวิธีการดำเนินงานสอดคล้องแนวคิดด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงกำหนด คือ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 องค์ประกอบซึ่งเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินงาน แต่ในประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสมกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา พบว่า มีจำนวนผู้ที่ตอบว่ามีความเหมาะสมระดับมากถึง

มากที่สุดร้อยละ 100 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนผู้ตอบที่ระบุว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดมีเพียงร้อยละ 60 ซึ่งน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในด้านความเหมาะสมของรูปแบบ แสดงให้เห็นว่าปัญหาเรื่องของจำนวนบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีรายละเอียดที่ต้องดำเนินงานจึงอาจเป็นภาระสำหรับครูที่มีจำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 4-7) ที่พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะอยู่ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้นและครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีการกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนสอนที่ต้องปฏิบัติด้วย และสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่พบว่าปัญหาเรื่องบุคลากรเป็นปัญหาในทุกด้าน จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผลการประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสมกับจำนวนบุคลากรระดับมากที่สุดมีเพียงร้อยละ 60 เท่านั้น ส่วนในประเด็นที่ว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้ เนื่องจากแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสามารถปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา โดยในแต่ละขั้นตอนมีคำอธิบายรายละเอียดที่ชัดเจนเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพได้เป็นอย่างดี รูปแบบมีประโยชน์ เนื่องจากมีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ที่ปฏิบัติการประกันคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง และทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพมากยิ่งขึ้น และรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องตามแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานตามขั้นตอนของรูปแบบยึดตามวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ นอกจากนี้รูปแบบยังตอบสนองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม โดยที่กระบวนการดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร (document research) ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการคุณภาพโดยรวม และการจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ศึกษาปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ (Survey Research) ของโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 74 แห่ง
3. ศึกษาข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Case study) เพื่อหาข้อมูลเชิงประจักษ์
4. สังเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1 - 3 เป็นแนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนนี้ คือ แนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1. นำแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างเป็นรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ
2. การสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาร่างรูปแบบฯ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารในข้อที่ 1.

3. ศึกษาการยืนยันฉันทามติและการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบฯ

โดยผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนนี้ คือ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผ่านการเห็นชอบในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1. เลือกสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ
2. จัดประชุมชี้แจงขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก
3. ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
4. ประเมินรูปแบบในประเด็นของด้านความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ

โดยผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนนี้ คือ ผลของการนำรูปแบบไปใช้จริงและผลการประเมินรูปแบบเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาในประเด็นที่ยังบกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

การปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะจากกระบวนการ ดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3 โดยผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนนี้ คือ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

ผลการศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาองค์กรศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก และศึกษา

ข้อมูลสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน ผลการวิจัย พบว่า หลักการของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ ใช้หลักการ ทำงานร่วมกัน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบทั้งผู้เรียนและสถานศึกษา โดยยึดการทำงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ และทบทวนการทำงาน ในทุกงานที่ได้รับมอบหมาย ในส่วนของสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ด้าน ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ร้อยละ 96.30 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 92.59 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 98.15 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 83.33 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีปัญหาด้านกรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาร้อยละ 92.59 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามีปัญหาด้านผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ร้อยละ 85.19 การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในมีปัญหาด้านข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบันและด้านข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน มีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 75.93 และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษาขาดจิตสำนึกในการพัฒนาการดำเนินงานที่เอื้อต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 70.37 และข้อมูลสภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในงานด้านการประกันคุณภาพภายในพบว่า ผู้บริหารเป็นหลักในการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพ เน้นการทำงานเป็นทีม โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการมอบหมายหน้าที่ในการทำงานชัดเจน มีผู้รับผิดชอบหลักในการทำงาน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบเป็นที่ปรึกษาให้ครูได้ ส่วนครูในสถานศึกษาก็ต้องมีใจในการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือร่วมมือกันทำงานดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการเพื่อให้สามารถเข้าในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยยึดตามแนวทางระบบการประกันคุณภาพภายในที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เนื่องจากเป็นแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง โดยผนวกกับแนวคิดของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ จำแนกองค์ประกอบตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4 การทบทวน ประกอบด้วย การทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องหลังจากการพัฒนารูปแบบแล้วได้มีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม การยืนยันฉันทามติของรูปแบบ และการศึกษาการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบ พบว่า ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับประเด็นที่กำหนดไว้ในรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาผลฉันทามติ พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเห็นด้วยตามประเด็นของรูปแบบในทุกประเด็น และผลการศึกษาการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โมเดลรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างตามแนวคิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวงกำหนด

3. ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารและคณะครูมีแนวทางและมีความเข้าใจในการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษามากขึ้น มีแผนการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำมาตรฐานการศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐาน

การจัดการศึกษา เช่น มาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษาร่วมด้วย ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่าผู้บริหารและคณะครูมีแนวทางและมีความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์ร่วมกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนโยบายทางการศึกษา โดยจัดทำตารางความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ มีแผนการดำเนินงานการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบมากขึ้น รวมทั้งมีการตรวจสอบความสอดคล้องของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา/ท้องถิ่น ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คณะทำงานมีการจัดเก็บแฟ้มหลักฐานข้อมูลที่เป็นระบบมากขึ้น โดยมีการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน มีการจัดทำตารางอ้างอิงหลักฐานประกอบในแต่ละมาตรฐานเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจสอบประเมินคุณภาพ มีการพัฒนาเรื่องการจัดเก็บฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ มีการตรวจสอบความสมบูรณ์และความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลโดยครูฝ่ายวิชาการ ด้านการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีคำสั่งการมอบหมายหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน มีการจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการนั้นๆ และจัดทำตารางการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพงานมากขึ้น มีแผนการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการนิเทศติดตามงานโดยผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน พบว่า ผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การประเมินคุณภาพภายในมากขึ้นมีแผนการติดตามตรวจสอบ การประเมินคุณภาพภายในอย่างชัดเจน มีการจัดทำกรอบการประเมินและเครื่องมือตามมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานประเมินคุณภาพภายใน พบว่า ผู้บริหารมีการมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในในแต่ละส่วนอย่างชัดเจน มีการระบุแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายในและมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับชุมชนมีคณะทำงานตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเนื้อหาการรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คณะทำงานมีการจัดประชุมเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มีแนวทางการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพศึกษามากขึ้น มีแบบบันทึกรายการการเก็บตัวชี้วัด มีแบบตรวจสอบเอกสารหลักฐานการประกันคุณภาพการศึกษา การมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน โดยในแต่ละกระบวนการดำเนินงานจะมีการนิเทศติดตามงานอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร ในภาพรวมของการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ใช้รูปแบบระบุว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแต่ละองค์ประกอบที่มีความชัดเจนมากขึ้น และมีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นระบบมากขึ้น

3.2 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านความเหมาะสมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบมีความ

เหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ มีแนวทางการดำเนินงานและวิธีการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวคิดด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงกำหนด คือ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 องค์ประกอบซึ่งเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพคือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการกำกับติดตามที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ด้านความเป็นไปได้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ มีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่สามารถปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา โดยในแต่ละขั้นตอนมีคำอธิบายรายละเอียดที่ชัดเจนเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน สามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพได้เป็นอย่างดี รูปแบบสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ ได้เนื่องจากแต่ละสถานศึกษาต้องยึดแนวปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งก็มีความสอดคล้องกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นที่ยึดตามหลักการของระบบการประกันคุณภาพภายในเช่นเดียวกัน ด้านความเป็นประโยชน์ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ที่ปฏิบัติการประกันคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง และทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมทั้งของบุคลากรในสถานศึกษาเองและการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านความถูกต้อง ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบมีแนวทางการดำเนินงานที่มีความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานตามขั้นตอนของรูปแบบยึดตามวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ และกระบวนการดำเนินงานตอบสนองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม

4. ผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีหลังการทดลองใช้ พบว่า มีโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพจำแนกองค์ประกอบตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเหมือนฉบับร่างรูปแบบฯ เมื่อพิจารณาการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดการปรับแก้ดังนี้

4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับปรุงโดยการรวมขั้นตอนของการวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษาและการวิเคราะห์บริบทและความต้องการ แก้ไขเป็นวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่น ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะทำงาน การชี้แจงทำความเข้าใจ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบทและความต้องการท้องถิ่น ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน สถานศึกษาควรมีการระดมความคิดเห็น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน คณะทำงานต้องมีการพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงโดยการรวมขั้นตอนของการกำหนดแหล่งงบประมาณและกำหนดบทบาทหน้าที่ แก้ไขเป็น กำหนดบทบาทหน้าที่และงบประมาณ ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ การกำหนดบทบาทหน้าที่และงบประมาณ ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน คณะทำงานต้องมีการพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ไม่มีการปรับปรุง ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องมีการชี้แจงระบบการบริหารงาน การระบุสารสนเทศที่ต้องการ และกำหนดหน้าที่บุคลากร ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานต้องจัดทำระบบฐานข้อมูล รวมทั้งผู้บริหารต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน คณะทำงานต้องพิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงโดยการรวมขั้นตอนของการประชุมมอบหมายหน้าที่และกำหนดหน้าที่บุคลากร แก้ไขเป็น ประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคลากร ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน คณะทำงานต้องศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงาน มีการประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคลากร ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานต้องดำเนินงานตามแผนที่กำหนดรวมทั้งการสรุปผลการดำเนินงาน ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการประชุมติดตามการดำเนินงาน การนิเทศให้ความช่วยเหลือ และคณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ไม่มีการปรับปรุง ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน ผู้บริหารแต่งตั้ง

คณะกรรมการ คณะทำงานกำหนดแผนการติดตาม ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานดำเนินงานตามแผนติดตามที่กำหนด รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการสรุปผลการดำเนินงาน ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการประชุมพิจารณาผลการติดตามการดำเนินงานตามแผนและขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีการปรับปรุงโดยการรวมขั้นตอนของการกำหนดแผนการประเมินและกำหนดวิธีการประเมิน แก้ไขเป็น กำหนดแผนและวิธีการประเมิน ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายใน คณะทำงานร่วมกันกำหนดแผนและวิธีการประเมิน ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานดำเนินงานตามแผนการประเมินที่กำหนด รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสรุปผลการประเมินคุณภาพภายใน ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน ผู้บริหารประชุมพิจารณาผลการติดตามและพิจารณาการดำเนินงานตามแผน และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีการปรับปรุงโดยการตัดขั้นตอนของการกำหนดหน้าที่บุคลากร เนื่องจากได้มีการกำหนดหน้าที่บุคลากรแล้วในส่วนของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งมีหน้าที่สืบเนื่องกัน ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้การรายงานประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน คณะทำงานร่วมกันสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งการระบุแหล่งที่จะนำรายงานประเมินคุณภาพภายในไปเผยแพร่ ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน คณะทำงานพิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของข้อมูล และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

4.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการปรับปรุง ซึ่งภาพรวมขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ขั้นการวางแผนการดำเนินงาน ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กรและมีการวางแผนการพัฒนางานองค์กร ขั้นการดำเนินงานตามแผน คณะทำงานนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา การสนับสนุนพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม รวมทั้งการให้ความสำคัญกับชุมชน และร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน คณะทำงานร่วมกันตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน และขั้นการทบทวนการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

โดยแนวคิดของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี จะเน้นการทำงานเป็นทีม บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการปฏิบัติงานและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ตั้งแต่ขั้นของการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การติดตามตรวจสอบผลการ

ดำเนินงาน และการกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการดำเนินงาน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในมีองค์ประกอบที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ องค์ประกอบที่ 1 ถึง องค์ประกอบที่ 8 ดังนั้นการดำเนินงานจะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงผลการดำเนินงานในขั้นต่อไป

1.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ในประเด็นของการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากความพร้อมของจำนวนบุคลากรและเครื่องมือต่างๆ เพื่อรองรับการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัด เช่น เขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาองค์ความรู้หรือการพัฒนากระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 การดำเนินตามขั้นตอนภายใต้รูปแบบที่กำหนดมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกันในทุกภาคส่วน ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม โดยที่บุคลากรในสถานศึกษาต้องร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานให้แต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง

1.4 การนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีไปใช้ ผู้บริหารและคณะครูควรมีการศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบให้มีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน โดยสามารถปรับลดหรือขยายขั้นตอนในแต่ละองค์ประกอบ ได้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อให้ประสิทธิผลต่อการประกันคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการดำเนินการสมบูรณ์ครบตามองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายใน จึงควรมีการศึกษาวิจัยในระยะยาว เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงานและพัฒนาการของผลที่เกิดขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการติดตามตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพและกระบวนการประเมินภายในตามมาตรฐานการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เป็นปัญหาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมการปกครอง. 2552. **การจัดการความรู้** (Online). www.dopa.go.th/iad/km/km_des.html, 12 ธันวาคม 2552.

กรมวิชาการ. 2544. **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรมวิชาการ. 2546. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. 16 กุมภาพันธ์ 2554.

กฤติยา วงศ์ก้อม. 2547. **รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินการเรียนรู้ตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัตติกา ศรีมหาวโร. 2550. **การปฏิรูปสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4**. นครศรีธรรมราช.

กิตติยา สืออ่อน. 2547. **โมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสำหรับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรนนท์ อารีรอบ. 2549. **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนม์ชกรณ วรอินทร์. 2549. **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประเมินแบบเสริมพลัง**. ปรินญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ชาคริต ชมชื่น. 2546. การวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. แบบสรุปผลงานวิจัย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- ณัฏฐพันธ์ เขจรนนท์ และคณะ. 2546. TQM กลยุทธ์การสร้างองค์กรคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- ทิภาวรรณ เลขวัฒน์. 2551. การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิตนา แคมมณี. 2545. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542. โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ (Online). www.kroobannok.com/news_file/p61238851032.pdf, 4 มีนาคม 2553.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2543. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: หจก. พี.เอ็น. การพิมพ์.
- บุญลือ มูลสวัสดิ์. 2546. กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ประพนธ์ ผาสุกยัต. 2552. การจัดการความรู้สู่นาคคตที่ไผ่ผืน (Online). www.kmi.or.th/kmi-articles/dr-prapon/69-003-km2future.html, 12 ตุลาคม 2552.
- ปติชาย ตันปิติ. 2547. การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มานะ พจนะแก้ว. 2549. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- รุ่งวิจักขณ์ หวังมวนกลาง. 2548. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. 2545. **การจัดการคุณภาพ จาก TQC ถึง TQM , ISO 9000 และการประกันคุณภาพ.** กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- วาสนา แสงงาม. 2542. **รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิจารณ์ พานิช. 2552. **การจัดการความรู้ นิยามเพื่อปฏิบัติการ (Online).** www.kmi.or.th/kmi-articles/others-articles/94-z00002-about-km.html, 12 ตุลาคม 2552.
- วิจิตร ศรีสอาน. 2551. **เสวนาวิชาการเรื่อง “ผลิดอก ออกผล.9 ปี แห่งการปฏิรูปการศึกษา.** 19 สิงหาคม 2551.
- สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. 2552. **การจัดการความรู้ นิยามเพื่อปฏิบัติการ (Online).** <http://www.kmi.or.th/kmi-articles/prof-vicharn-panich.html>, 9 กันยายน 2552.
- สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2543. **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- สมชาติ อธิกิจรุ่งเรือง. 2548. **การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สมโภชน์ หลักฐาน. 2549. **การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม.** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. 2553. เอกสารรายงานข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. (เอกสารอัดสำเนา).

_____. 2553. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551ก. แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. 2551ข. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2552. คู่มือการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555(แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 : 2553-2555). กระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 . กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์ดี จำกัด.

_____. 2552. ฐานข้อมูลผลการประเมินภายนอกรอบสอง. 13 มกราคม 2552.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2551. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

- _____. 2550. การศึกษารูปแบบ แนวทาง และกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธีรา ตั้งสวานิช. 2547. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างสถาบันการเงินภาคธนาคารกับวิทยาลัยของรัฐในการจัดหลักสูตรการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาพนักงาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา ทรัพย์เสถียร. 2547. การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ. แบบสรุปผลงานวิจัย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุภมาส อังศุโชติ และคณะ. 2551. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพมหานคร: บริษัท มิสชั่น มีเดีย จำกัด.
- สุภาวดี ตรีรัตน์. 2552. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา(Online). http://btiktik.multiply.com/journal/item/55?&show_interstitial=1&u=%2Fjournal%2Fitem, 25 ธันวาคม 2552
- สุวิมล ว่องวานิช. 2543. รายงานการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. 2546. แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี ชัดเข้ม. 2547. “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis)”. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. 2 (1): 10-15.
- _____. 2553. โมเดลและการสร้างโมเดล (Online). <http://erm.buu.ac.th/acdm/model%20and%20a%20development%20of%20model.pdf>, 4 มีนาคม 2553.
- อัสมะ หะยีมะฮะมะสอและ. 2552. การวิเคราะห์องค์ประกอบ(Factor Analysis) (Online). www.kmi.or.th/kmi-articles/others-articles/94-z00002-about-km.html, 12 ตุลาคม 2552.
- Atria, J. P. 1999. The effect of the Illinois quality assurance and improvement planning process on Chicago Public School teacher attitudes toward school improvement. Northern Illinois University.

Bardo J. W. and J. J. Hardman. 1982. **Urban Sociology :A systematic introduction.**
New York: F.E. Peacock Publishers, Inc.

Dannals, E. P. 2008. **Report of the Quality Assurance Review Team for Duval
County Public Schools.** Advancing Excellence in Education.

Flood, R. L. 1993. **Beyond TQM.** New York : John Wiley and sons.

Harper, J. R. 1999. **The role of teams in quality assurance and improvement
planning in two illinois middle school.** Doctoral Dissertation Illinois
State University.

Hopkins, D. 1994. **Evaluation for School Development.** Great Britain: Biddles Ltd.

Hradesky, J. L. 1995. **Total quality management handbook.** New York : McGraw-Hill.

Keeves, J. P. 1997. **Educational research, methodology and measurement:
an international handbook .** 2nd ed . New York: Pergamon.

Longman. 2010. **Contemporary English** (Online). [http://www.ldoceonline.com
/dictionary/model_2](http://www.ldoceonline.com/dictionary/model_2), May 19, 2010.

Madaus, G. F; M. S. Scriven; and D. L. Stufflebeam. 1983. **Evaluation models :
viewpoints on educational and human services evaluation.** Boston :
Kluwer-Nijhoff.

Murgatroyd, S. and C. Morgan. 1994. **Total Quality Management and the School.**
Buckingham: Open University Press.

Newby, E. F. 1998. **Total Quality Management and the Elementary School.**
Dissertation Abstracts International. 50(06): December .

Rampa, S.H. (2004). **The Relationship Between total Quality Management and
School Improvement.** University of Pretoria. (Online). [http://upetd.up.
ac.za/thesis/available/etd-03302005-115311/unrestricted/00front.pdf](http://upetd.up.ac.za/thesis/available/etd-03302005-115311/unrestricted/00front.pdf),
May 9, 2010.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร. ไพรวลย์ พิทักษ์สาลี   ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร. ชนะศึก นิชานนท์   ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. นายเชษฐ ฝิวล่อ   ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1
4. นางกัลยา พานิชวงษ์   ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2
5. นายสวัสดิ์ อินทรศักดิ์   ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเดิมบาง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

1. ดร. ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต   ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร. ชนะศึก นิชานนท์   ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ดร. สุชาดา โทผล   อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. นายเชษฐ ฝิวล่อ   ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1
5. นางกัลยา พานิชวงษ์   ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

- 1.ดร.วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปลาม้า
- 2.ผอ.สมบุญม์ ยิ่งบุญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิระเกษ
- 3.ผอ. อารีย์ บัญญัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามัคคีธรรม
- 4.ผอ. ทรวงุฒิ ศรีจันทร์งาม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดาว
- 5.อาจารย์ณมล ปิ่นศิริ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสุพรรณบุรี
- 6.อาจารย์พัชรา หงส์โต อาจารย์โรงเรียนวัดใหม่รัตนเจดีย์
- 7.ศน.เชษฐ์ ผิวล่อ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1
- 8.ศน. กัลยา พานิชวงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2

ภาคผนวก ข
คู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

คู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษานาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษานาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”

จัดทำโดย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการอธิบายการนำไปใช้ของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเนื้อหาในคู่มือประกอบไปด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ของคู่มือ เงื่อนไขและข้อจำกัดของการนำคู่มือไปใช้ นิยามศัพท์เฉพาะ วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ โครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบฯ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และคำอธิบายองค์ประกอบของรูปแบบฯ ซึ่งรายละเอียดของส่วนประกอบต่างๆ จะที่ช่วยให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่นำรูปแบบไปประยุกต์ใช้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางที่ดีสำหรับผู้บริหาร คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ศึกษาและทำความเข้าใจรูปแบบดังกล่าว เพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิผลและเพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทนำ	296
วัตถุประสงค์ของคู่มือ	298
ข้อเสนอแนะในการนำคู่มือไปใช้	298
นิยามศัพท์เฉพาะ	299
จุดมุ่งหมายของรูปแบบฯ	301
โครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบฯ	302
รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษานาเล็ก	303
จังหวัดสุพรรณบุรี	
คำอธิบายองค์ประกอบของรูปแบบฯ	305
ภาคผนวก	319

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพ สิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุกๆ ระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิต จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของบุคคลและสังคม โดยอาศัยระบบการประกันคุณภาพเป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จากความจำเป็นดังกล่าวในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ในหมวดที่ 6 โดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 2 ระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพและเป็นระบบ เพื่อมุ่งสู่การสร้างเชื่อมั่น (assure) ได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการโดยมีหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ประการคือ (1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน และสถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเองรับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด (2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา และ (3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกระบวนการของการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพที่มีความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการ

ทำงานอย่างต่อเนื่อง การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องอาศัยกระบวนการทั้ง 3 ส่วนข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามจากจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจะเริ่มตั้งแต่การพัฒนา การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นการรองรับในส่วนของการติดตามตรวจสอบของหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอกตามลำดับ เพื่อนำผลที่ได้จากสามส่วนไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งและเป็นระบบจะมุ่งสู่การพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ คุณภาพด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา และคุณภาพด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและผลักดันกระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดีและสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าผลผลิตทางการศึกษาที่ได้จากการบริหารจัดการที่ดีจะอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ การสร้างความมั่นใจในหลักของการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตั้งแต่ขั้นของการออกแบบและการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และการทบทวนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในทุกขั้นตอนของการผลิตเพื่อให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิผล นั่นคือ ผู้เรียนมีคุณภาพโดยบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษามีกรอบทิศทางในการพัฒนาตามขั้นตอนในรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กและเพื่อเป็นทางเลือกในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาให้เกิดคุณภาพ ซึ่งเน้นที่กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้โดยการถอดประสบการณ์จากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานภายในองค์กรที่เข้มแข็ง มีระบบการบริหารจัดการ มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผนและมีการประเมินตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอันนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา โดยรูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นจะนำไปสู่คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

เพื่ออธิบายกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ในการนำไปใช้พัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำคู่มือไปใช้

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษามีกรอบทิศทางการพัฒนาตามขั้นตอนในรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กและเพื่อเป็นทางเลือกในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาให้เกิดคุณภาพ ดังนั้นเพื่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะในการนำคู่มือไปใช้ ดังนี้

ก่อนการนำรูปแบบไปใช้

1. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียด จุดมุ่งหมาย หลักการ และกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบเพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้มากที่สุด
3. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เช่น มาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา

ระหว่างการใช้รูปแบบ

1. ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการกำกับติดตามผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้กระบวนการประชุม การนิเทศ เป็นส่วนช่วยในการติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งการนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

หลังการใช้รูปแบบ

1. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อ ทบทวนผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
2. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรนำผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาการประกันคุณภาพในสถานศึกษาต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัด สุพรรณบุรี หมายถึง แนวทางการดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านการประกันคุณภาพภายใน ตามภาระงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละองค์ประกอบจะแสดง ความสัมพันธ์ของกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่ ช่วยส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทและความ ต้องการของท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน และ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ด้านการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบและ วิธีการจัดองค์กร และการบริหารสถานศึกษา โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะ ช่วยกันกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารภายใน สถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินงานการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำกับติดตามและให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน ติดตาม และ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ของคณะทำงานประเมินภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้ภาระงานของ สถานศึกษา โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามตัวบ่งชี้และมาตรฐานของ สถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการนำผล การดำเนินงาน ผลการประเมินมาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษา ระดับสถานศึกษา แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ จุดเด่น จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การนำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาที่ผ่านมา พิจารณาทบทวนเพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ดีขึ้น และให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

การประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จตามเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากกระบวนการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีพัฒนาการและเป็นระบบมากขึ้น เพื่อให้ผลการ ดำเนินงานบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการ จัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการ ส่งเสริม

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไป ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสม เหตุผล มีความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ และสถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น โดยมุ่งเน้นในการจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

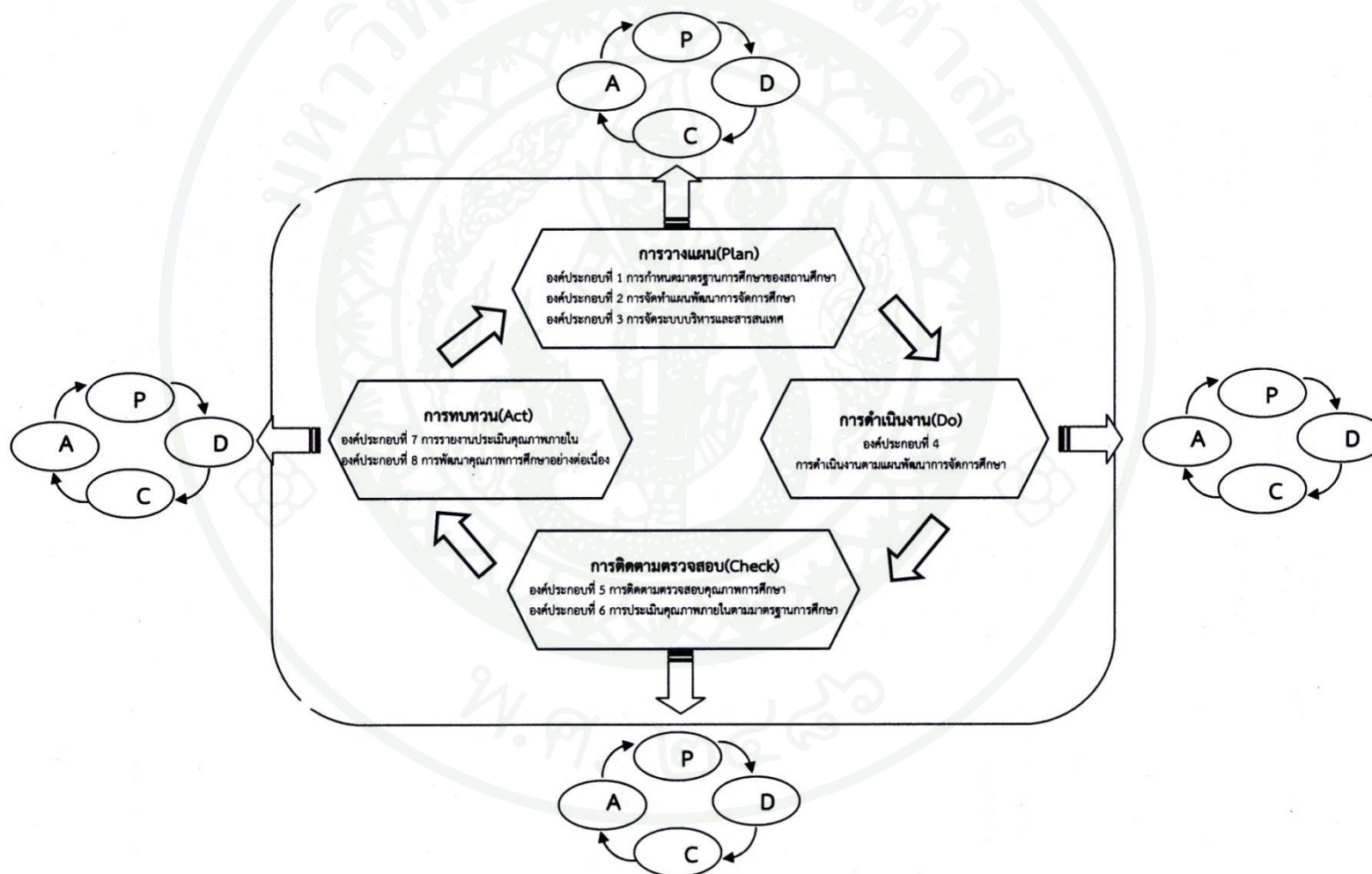
มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น โดยมุ่งเน้นในการจัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

จุดมุ่งหมายของรูปแบบฯ

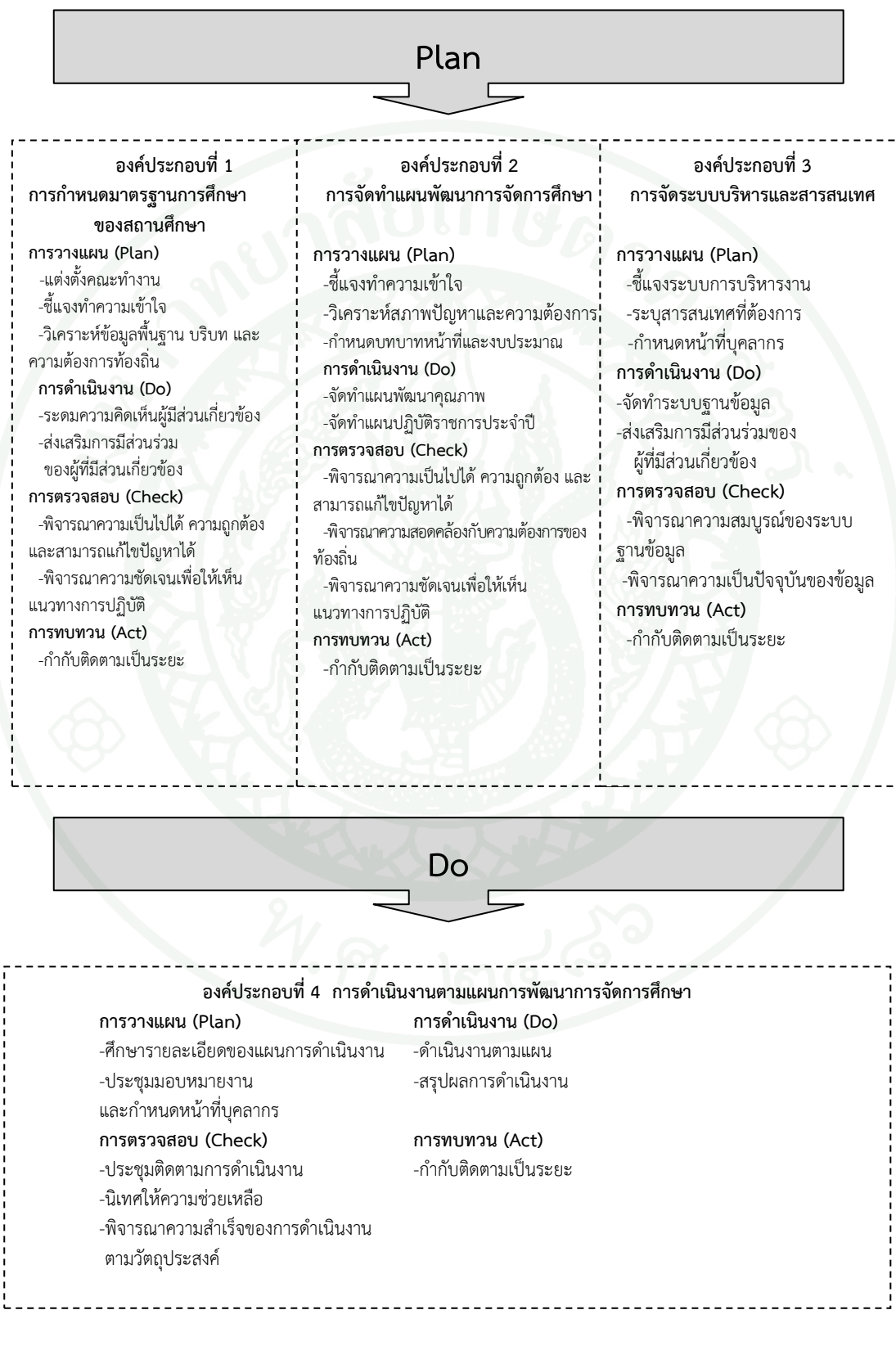
สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายใน และเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนดตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง

🚦 โครงสร้างการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

 รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

Check

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	
การวางแผน (Plan)	การดำเนินงาน (Do)	การวางแผน (Plan)	การดำเนินงาน (Do)
-แต่งตั้งคณะทำงาน	-ดำเนินงานตามแผนติดตาม	-แต่งตั้งคณะทำงาน	-ดำเนินงานตามแผนประเมิน
-กำหนดแผนการติดตาม	-ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	-กำหนดแผนและวิธีการประเมิน	-ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
	-สรุปผลการดำเนินงาน		-สรุปผลการดำเนินงาน
การตรวจสอบ (Check)	การทบทวน (Act)	การตรวจสอบ (Check)	การทบทวน (Act)
-ประชุมพิจารณาผลการติดตาม	-กำกับติดตามเป็นระยะ	-ประชุมพิจารณาผลการติดตาม	-กำกับติดตามเป็นระยะ
-พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตาม		-พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการประเมิน	

Act

องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน		องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	
การวางแผน (Plan)	การดำเนินงาน (Do)	การวางแผน (Plan)	การดำเนินงาน (Do)
-สังเคราะห์ผลการประเมิน	-จัดทำรายงานประเมินคุณภาพ	-สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร	-นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา
-ระบุแหล่งที่จะนำรายงานฯ ไปเผยแพร่		-วางแผนการพัฒนางานองค์กร	-การสนับสนุนพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
การตรวจสอบ (Check)	การทบทวน (Act)		-ให้ความสำคัญกับชุมชน
-พิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	-กำกับติดตามเป็นระยะ		-ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน
		การตรวจสอบ (Check)	การทบทวน (Act)
		-ตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน	-กำกับติดตามเป็นระยะ

คำอธิบายองค์ประกอบของรูปแบบฯ

คำอธิบายรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงในการส่งเสริม กำกับดูแล การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กระบวนการดำเนินงานในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

1.2 ชี้แจงทำความเข้าใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนจากชุมชน ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่น

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษาโดยใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET

(Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

คณะทำงานในสถานศึกษาจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เพื่อทำการสังเคราะห์และพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งการประชุมทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงการทำงาน

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นโดยมีผู้นำท้องถิ่น/ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นวิทยากรให้ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่นให้กับผู้เรียน โดยมีคนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป การมีตัวแทนครูในสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อช่วยคิดโครงการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมประชุม และวางแผนในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือ และการเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขได้

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

3.2 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นจะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้เพื่อให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ และคณะครูมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการนำไปใช้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการทบทวนความเป็นปัจจุบันของมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่าต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาชาติ และ

ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดองค์กร และการบริหารสถานศึกษา โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะช่วยกันกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินงานในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การชี้แจงทำความเข้าใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแผนระยะยาว 3 ปี แผน 4 ปี หรือ แผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี ที่แตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลาสถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ

1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์เขตพื้นที่การศึกษา ยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาที่มีความครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ

1.3 กำหนดบทบาทหน้าที่และงบประมาณ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือจากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา

2.1.2 คณะทำงานในสถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน

2.1.4 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลักกลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงาน ระดับโครงการ และเป้าหมายความสำเร็จรายปี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2.1 คณะครูที่รับผิดชอบในแต่ละงานจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงานทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ

2.2.2 แผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ตั้งชื่อโครงการให้มีความสอดคล้องหรือตรงกับ

มาตรฐานแต่ละด้าน และตั้งชื่อกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละมาตรฐาน ตามตัวชี้วัดที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นต้น

2.2.3 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน งาน โครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงาน

2.2.4 ขออนุมัติความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาได้

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาได้ตามความต้องการ โดยการจัดประชุม เพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น

3.2 พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น

3.3 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุก องค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็น มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู สถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการ ตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและ นำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารภายในสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน โดยมีคณะทำงานเพื่อกำกับติดตาม และให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดเก็บข้อมูลที่ เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการดำเนินงานในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ชี้แจงระบบการดำเนินงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงการวางระบบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยจะยึดตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม

1.2 ระบุสารสนเทศที่ต้องการ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการโครงสร้างตามภารกิจทิศทางการดำเนินงาน สภาพทั่วไป สภาพของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ ข้อมูลธุรการ งานบริการงานบุคคล แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ 5) ข้อมูลเพื่อการรายงาน เป็นข้อมูลที่น่าเสนอต่อต้นสังกัดของสถานศึกษา

1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้รับผิดชอบจะร่วมกันพัฒนาแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีหน่วยงานกลาง คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประมวลผลในขั้นตอนสุดท้าย

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 จัดทำระบบฐานข้อมูล

คณะทำงานออกแบบระบบจัดเก็บฐานข้อมูล สถานศึกษาจะต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพระดับตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษาถึงระดับครูผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่มากนักซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บเป็นระบบแฟ้มเอกสารหรือการจัดจ้างเจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรงในการจัดเก็บฐานข้อมูลโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการจัดจ้างเป็นกรณีพิเศษ

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และให้ชุมชนมารับรู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อจะได้ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล

ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลที่ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ในสารสนเทศที่ต้องการ และฐานข้อมูลดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการนำไปใช้งานได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ

3.2 พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

ผู้ที่รับผิดชอบข้อมูลจะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อให้สะดวกในการอ้างอิงผู้รับผิดชอบ และมีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้ง การพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานในสถานศึกษาว่ามีจุดดี หรือจุดที่ควรพัฒนา ในประเด็นใดเพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ส่วนประเด็นด้านสารสนเทศจะทบทวนในด้าน ความสมบูรณ์ ความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความทันสมัยของข้อมูล หากมีข้อที่ต้องปรับปรุง แก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการควบคุม กำกับ ติดตามและ นิเทศกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงาน

คณะทำงานศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรมการประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลา ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์/นโยบายการจัดการศึกษา ในปัจจุบัน

1.2 ประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา พร้อมทั้งการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผน

บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม

2.2 สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานสรุปผลโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมติดตามการดำเนินงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือนหรือมากกว่านั้นในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหากเกิดขึ้นจะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ

3.2 นิเทศให้ความช่วยเหลือ

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำครูระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

3.3 พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คืองานต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรม กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผน ติดตาม และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการดำเนินงานในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชน

1.2 กำหนดแผนการติดตาม

กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่างๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

2.3 สรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียนสรุปผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3.2 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงาน

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละ โครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนการติดตามได้กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้ง การทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะ นำเข้าที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของ คณะทำงานประเมินภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้ภาระงานของสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามตัวบ่งชี้และมาตรฐานของสถานศึกษาตาม เกณฑ์ที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาตามแนวการ บริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่ง อาจจะเป็นทีมเดียวกับคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากร จำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและตัวแทนจาก ชุมชน เป็นต้น

1.2 กำหนดแผนและวิธีการประเมิน

คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้งทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน พร้อมทั้งการกำหนด วิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงานการประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสาร และร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ดำเนินงานตามแผนการประเมิน

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในจะดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาหลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพภายในเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

2.3 สรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในการเขียนสรุปผลการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3.2 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการประเมิน

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตรวจสอบผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแผนการประเมินที่ได้กำหนดไว้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการนำผลการดำเนินงาน ผลการประเมินมาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

กระบวนการดำเนินงานในการรายงานประเมินคุณภาพภายในตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สังเคราะห์ผลการประเมิน

สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน ไว้ในรายงานประจำปี (Annual Report)

1.2 ระบุแหล่งที่จะนำรายงานไปเผยแพร่

บุคลากรในสถานศึกษาระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา เป็นต้น

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

คณะทำงานในสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา ข้อมูลผู้บริหาร นักเรียน ครูและบุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณ สภาพชุมชนโดยรวม โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลงานดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายในรอบปีที่ผ่านมาจำแนกตามรายมาตรฐานและตัวชี้วัด ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก และสรุปสภาพปัญหา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาในการจัดการศึกษา ส่วนที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา ส่วนที่ 4 ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และส่วนที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้ ประกอบด้วย สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา แนวทางการพัฒนาในอนาคต และความต้องการและการช่วยเหลือ

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

คณะทำงานตรวจสอบข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในว่าถูกต้องและมีความเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่รายงานในเล่มมีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบได้

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนผลการดำเนินงานเป็นแนวทางในการพัฒนา คณะทำงานในสถานศึกษานำข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในมาทบทวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา นำมาทบทวนเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

กระบวนการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน

1.2 วางแผนการพัฒนางานองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนาองค์กรความรู้ โดยการนำรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายงานประเมินคุณภาพภายนอก รายงานผลการประเมินตนเอง รายงานประจำปีของสถานศึกษา ผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รายการสรุปโครงการ รายงานประเมินโครงการ ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน มาวิเคราะห์หาประเด็นที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโดยการวางแผนส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนาต่างๆ

2. การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

คณะทำงานร่วมกันนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา มาพิจารณาและใช้เป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาในปีต่อไป

2.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมร่วมกัน

2.3 ให้ความสำคัญกับชุมชน

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อช่วยในการสนับสนุนการจัดการศึกษา กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน

2.4 ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน

ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษา ตามระบบติดตามการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4. การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผน ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพ การศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และนำมาหารือร่วมกันในชุดคณะทำงานของสถานศึกษา และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป

ตารางเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกับโครงการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา 2555

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้/โครงการ	ค.1	ค.2	ค.3	ค.4	ค.5	ค.6	ค.7	ค.8	ค.9	ค.10	ค.11	ค.12	ค.13	ค.14	ค.15	ค.16	ค.17	ค.18
มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน																		
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ																		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1												✓	✓	✓		✓		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	✓	✓										✓		✓		✓		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3	✓	✓											✓	✓		✓		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.4				✓									✓			✓		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.5				✓									✓			✓		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.6				✓	✓											✓		
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์																		
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	✓			✓	✓								✓					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2				✓	✓								✓					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3				✓	✓								✓					✓
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4		✓		✓	✓						✓		✓					✓
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง																		
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	✓	✓	✓	✓														
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2	✓	✓	✓	✓														
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3	✓	✓	✓	✓													✓	

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้/โครงการ	ค.1	ค.2	ค.3	ค.4	ค.5	ค.6	ค.7	ค.8	ค.9	ค.10	ค.11	ค.12	ค.13	ค.14	ค.15	ค.16	ค.17	ค.18
ตัวบ่งชี้ที่ 3.4		✓																
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คัดเลือกสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ																		
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1		✓	✓															
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2		✓	✓															
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3		✓	✓															
ตัวบ่งชี้ที่ 4.4		✓	✓															
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร																		
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1		✓																
ตัวบ่งชี้ที่ 5.2		✓																
ตัวบ่งชี้ที่ 5.3		✓	✓															
ตัวบ่งชี้ที่ 5.4		✓																
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต																		
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1		✓		✓														
ตัวบ่งชี้ที่ 6.2		✓		✓														
ตัวบ่งชี้ที่ 6.3		✓		✓									✓				✓	
ตัวบ่งชี้ที่ 6.4				✓									✓				✓	

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้/โครงการ	ค.1	ค.2	ค.3	ค.4	ค.5	ค.6	ค.7	ค.8	ค.9	ค.10	ค.11	ค.12	ค.13	ค.14	ค.15	ค.16	ค.17	ค.18
มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา																		
มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล																		
ตัวบ่งชี้ที่ 7.1						✓		✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 7.2						✓		✓							✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 7.3						✓		✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 7.4		✓						✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 7.5						✓		✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 7.6						✓		✓							✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 7.7								✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 7.8								✓							✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 7.9								✓										
มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล																		
ตัวบ่งชี้ที่ 8.1									✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 8.2									✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 8.3									✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 8.4									✓									

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้/โครงการ	ค.1	ค.2	ค.3	ค.4	ค.5	ค.6	ค.7	ค.8	ค.9	ค.10	ค.11	ค.12	ค.13	ค.14	ค.15	ค.16	ค.17	ค.18
ตัวบ่งชี้ที่ 8.5									✓						✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 8.6									✓									
มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล																		
ตัวบ่งชี้ที่ 9.1		✓											✓					
ตัวบ่งชี้ที่ 9.2		✓											✓					
ตัวบ่งชี้ที่ 9.3		✓											✓					
มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน																		
ตัวบ่งชี้ที่ 10.1		✓													✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 10.2		✓	✓															
ตัวบ่งชี้ที่ 10.3	✓	✓		✓											✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 10.4		✓		✓				✓										
ตัวบ่งชี้ที่ 10.5															✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 10.6															✓			
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ																		
ตัวบ่งชี้ที่ 11.1		✓		✓						✓	✓							
ตัวบ่งชี้ที่ 11.2										✓	✓							
ตัวบ่งชี้ที่ 11.3		✓		✓			✓			✓								

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้/โครงการ	ค.1	ค.2	ค.3	ค.4	ค.5	ค.6	ค.7	ค.8	ค.9	ค.10	ค.11	ค.12	ค.13	ค.14	ค.15	ค.16	ค.17	ค.18
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง																		
ตัวบ่งชี้ที่ 12.1								✓	✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 12.2								✓	✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 12.3								✓	✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 12.4								✓	✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 12.5								✓	✓									
ตัวบ่งชี้ที่ 12.6								✓	✓									
มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้																		
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้																		
ตัวบ่งชี้ที่ 13.1	✓	✓		✓						✓	✓							
ตัวบ่งชี้ที่ 13.2		✓													✓			
มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา																		
มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น																		
ตัวบ่งชี้ที่ 14.1		✓					✓						✓					
ตัวบ่งชี้ที่ 14.2		✓					✓						✓					
มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม																		
มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น																		
ตัวบ่งชี้ที่ 15.1							✓				✓		✓		✓			
ตัวบ่งชี้ที่ 15.2							✓				✓		✓		✓			

ข้อมูลประกอบอธิบายตารางตารางเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกับโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ

1. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มี 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ 2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ 3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ 4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ รวมมีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ประกอบด้วย 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

- 1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ
- 1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
- 1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามจินตนาการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

- 2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดต่อผู้มีพระคุณ
- 2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

- 3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว
- 3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
- 3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตาม ความคิดของตนเอง

4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง

4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ

4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์

5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง

6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

7.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

7.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

7.3 ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา

7.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของ ท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

7.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

7.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน

7.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

7.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

8.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

8.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

8.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

8.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

8.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

8.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

9.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

9.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

9.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

10.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น

10.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ

10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

10.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

10.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ

10.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาเต็มศักยภาพประกอบด้วยตัวบ่งชี้

11.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

11.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

11.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

12.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง พัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา คุณภาพสถานศึกษา

12.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา

12.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

12.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

13.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่ง เรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของ สถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

13.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

14.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

14.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

5) มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้

15.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา1

15.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

2. โครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 18 โครงการ

แผนงาน	ที่	ชื่อโครงการ
การบริหารวิชาการ	1	เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา
	2	เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษา
	3	รักการอ่าน
	4	สนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึง การศึกษาขั้นพื้นฐาน
	5	วันสำคัญ
	6	จัดการเรียนร่วม
การบริหาร งบประมาณ	7	บริหารการเงิน
บุคลากร	8	พัฒนาบุคลากร
	9	นิเทศภายใน
การบริหารทั่วไป	10	พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่
	11	โรงเรียนสวยด้วย5
	12	อาหารกลางวัน
	13	เยาวชนคนดีศรีสุพรรณ
	14	ส่งเสริมสุขภาพ
	15	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
กิจการนักเรียน	16	กีฬาสร้างสุข
	17	สหกรณ์โรงเรียน
	18	ทัศนศึกษาเรียนรู้สู่โลกกว้าง

**ตัวอย่างกรอบหลักฐานการประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 15 มาตรฐาน**

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน		
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้		
1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	-การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย -สถิติการใช้ห้องพยาบาล	-แบบบันทึกข้อมูล
1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	-การบันทึกข้อมูลสุขภาพ น้ำหนัก ส่วนสูงของผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล
1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	-บันทึกการศึกษาข้อมูลของชุมชน	-สัมภาษณ์ผู้เรียน -สัมภาษณ์ผู้ปกครอง
1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	-บันทึกการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน	-สัมภาษณ์ผู้เรียน -การสังเกต
1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	-บันทึกการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน	-การสังเกตผู้เรียน -สัมภาษณ์เพื่อนร่วมชั้นเรียน
1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	-เกียรติบัตร รางวัลต่างๆ -ผลงานผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์		
2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	-บันทึกการส่งงานของผู้เรียน -บันทึกการมาเรียน -แบบ ปพ.5	-แบบบันทึกข้อมูล
2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ	-สมุดบันทึกความดี	-แบบบันทึกข้อมูล -สัมภาษณ์ผู้เรียน
2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	-สมุดบันทึกความดี	-แบบบันทึกข้อมูล -สัมภาษณ์ผู้เรียน
2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	-บันทึกการทำเวรประจำวัน	-แบบบันทึกข้อมูล -สัมภาษณ์ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆรอบตัว	-สมุดแบบบันทึกการอ่าน -บันทึกการใช้ห้องสมุด	-แบบบันทึกข้อมูล
3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟังดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อยืนยันว่าหาความรู้เพิ่มเติม	-สมุดแบบบันทึกการอ่าน -บันทึกการใช้ห้องสมุด	-แบบบันทึกข้อมูล -การสังเกตผู้เรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	- สมุดแบบบันทึกการอ่าน - บันทึกการใช้ห้องสมุด	- การสังเกตผู้เรียน - สัมภาษณ์เพื่อนร่วมชั้นเรียน
3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอ ผลงาน	- บันทึกการใช้คอมพิวเตอร์	- แบบสังเกต - แบบบันทึกข้อมูล
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คัดเลือกใจ แก้ปัญหาได้อย่าง มีสติสมเหตุผล		
4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตาม ความคิดของตนเอง	- สมุดแบบบันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน
4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือ วิธีการของตนเอง	- สมุดบันทึกหลังสอน - สมุดแบบบันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน - การสังเกต
4.3 กำหนดเป้าหมาย คาคการณ์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	- สมุดบันทึกหลังสอน - สมุดแบบบันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน
4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยความภาคภูมิใจ	- สมุดบันทึกหลังสอน - สมุดแบบบันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร		
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ เป็นไปตามเกณฑ์	- บันทึกผลการเรียน	- แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์ผู้เรียน - การสังเกต
5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตาม หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	- สรุปผลการประเมินผู้เรียน	- แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์ผู้เรียน - การสังเกต
5.3 ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	- ปพ.5	- แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์ผู้เรียน - การสังเกต
5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตาม เกณฑ์	- ผลการสอบระดับชาติ	- แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์ผู้เรียน - การสังเกต
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต		
6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจน เสร็จสิ้น	- สรุปผลการดำเนินโครงการ	- แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน
6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง	- ผลการประเมินทักษะชีวิต	- แบบประเมินทักษะชีวิต - แบบบันทึกข้อมูล - การสัมภาษณ์ผู้เรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	-ผลงานผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสังเกต
มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา		
มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล		
7.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	-ผลการเรียนทุกรายวิชา	-แบบบันทึกข้อมูล
7.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	-งานวิจัยในชั้นเรียน -แผนการจัดการเรียนรู้	-แบบบันทึกข้อมูล
7.3 ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	-บันทึกการเข้าร่วมการอบรม/ สัมภาษณ์	-แบบบันทึกข้อมูล
7.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสานกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้	-สื่อการเรียนการสอน -สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	-แบบบันทึกข้อมูล
7.5 ครูมีการวัดผลประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	-บันทึกการประเมินตามสภาพจริง -แฟ้มผลงาน	-แบบบันทึกข้อมูล
7.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาคำแนะนำแก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค	-บันทึกในระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
7.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ	-งานวิจัยในชั้นเรียน	-แบบบันทึกข้อมูล
7.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา	-ผลงานรางวัลของครู	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน -การสังเกต
7.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาและเต็มความสามารถ	-บันทึกการสอน	-แบบบันทึกข้อมูล
มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล		
8.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน	-แผนการพัฒนาศึกษา -แผนกลยุทธ์	-แบบบันทึกข้อมูล
8.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ	-แผนการบริหารหลักสูตร	-แบบบันทึกข้อมูล

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
8.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการ การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ในแผนปฏิบัติการ	-บันทึกการนิเทศ -รายงานการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล
8.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ บุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ	-รายงานการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล
8.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจ ผลการบริหารการจัดการศึกษา	-สรุปผลการประเมินความ พึงพอใจ	-แบบบันทึกข้อมูล -แบบประเมินความพึงพอใจ -การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
8.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทาง วิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็ม ศักยภาพและเต็มเวลา	-บันทึกการนิเทศ	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ครู
มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล		
9.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติ หน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด	-รายงานการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล
9.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	-รายงานการประชุม	-แบบบันทึกข้อมูล
9.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาสถานศึกษา	-รายงานการประชุม -รายงานประเมินคุณภาพภายใน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน		
10.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและ สอดคล้องกับท้องถิ่น	-หลักสูตรสถานศึกษา	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน -การสัมภาษณ์คนในชุมชน
10.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ	-แผนพัฒนาหลักสูตร	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและ ตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	-แผนพัฒนาหลักสูตร -บันทึกการทำกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
10.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ ได้ด้วยตนเอง	-สรุปการจัดทำโครงการ	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
10.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	-บันทึกการนิเทศ	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
10.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี ประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน	-บันทึกระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ		
11.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน มั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ อยู่ในสภาพให้การได้ ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน	-บันทึกการใช้ห้องวิทยาศาสตร์ -บันทึกการทำเวร	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
11.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	-บันทึกข้อมูลสุขภาพผู้เรียน	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน
11.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	-บันทึกการใช้ห้องสมุด	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้เรียน -การสังเกต
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง		
12.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	-คำสั่งงานประกันคุณภาพ -เอกสารมาตรฐานของ สถานศึกษา	-แบบบันทึกข้อมูล
12.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนา คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	-คำสั่งงานประกันคุณภาพ -เอกสารแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	-แบบบันทึกข้อมูล -การสังเกต
12.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้ สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา คุณภาพสถานศึกษา	-ฐานข้อมูลการประกันคุณภาพ -รายงานการปฏิบัติงาน	-แบบบันทึกข้อมูล
12.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	-รายงานการติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ	-แบบบันทึกข้อมูล
12.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษอย่างต่อเนื่อง	-รายงานการปฏิบัติงาน	-แบบบันทึกข้อมูล
12.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน การประเมินคุณภาพภายใน	-รายงานการปฏิบัติงาน -รายงานการประเมินคุณภาพ	-แบบบันทึกข้อมูล
มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้		
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้		
13.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จาก	-บันทึกการใช้แหล่งการเรียนรู้	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้ง ผู้ที่เกี่ยวข้อง		เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
13.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง บุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กร ที่เกี่ยวข้อง	-บันทึกการใช้แหล่งการเรียนรู้	-แบบบันทึกข้อมูล -การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา		
มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น		
14.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	-รายงานการดำเนินโครงการของ สถานศึกษา	-แบบบันทึกข้อมูล
14.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียน บรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และ จุดเน้นของสถานศึกษา	-รายงานการดำเนินโครงการของ สถานศึกษา -สรุปผลการดำเนินโครงการ	-แบบบันทึกข้อมูล
มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม		
มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น		
15.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อ ตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา	-รายงานการดำเนินโครงการของ สถานศึกษา -สรุปผลการดำเนินโครงการ	-แบบบันทึกข้อมูล
15.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย	-รายงานการดำเนินโครงการของ สถานศึกษา -สรุปผลการดำเนินโครงการ -รายงานการประเมินคุณภาพ	-แบบบันทึกข้อมูล

แบบรายงานกิจกรรม/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา.....

ชื่อโครงการ/กิจกรรม .....

แผนงาน .....

ความสอดคล้องกับมาตรฐาน.....ตัวบ่งชี้.....

วิธีดำเนินการ

1.....

2.....

3.....

4.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ผลสำเร็จของโครงการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้รายงาน

(.....)

ความเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษานาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และเพื่อหาข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพที่ผ่านมา และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กให้สอดคล้องกับความต้องการ และบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน จำนวน 13 หน้า ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยจำแนกองค์ประกอบเป็น 8 ด้าน ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยข้อคำถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยข้อคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงความเป็นจริงมากที่สุด

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
 นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 31 ปี

☐ 31 – 35 ปี

☐ 36 – 40 ปี

☐ 41 – 45 ปี

☐ 46 – 50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน (โปรดระบุกลุ่มสาระฯ).....

☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 6 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 - 20 ปี

☐ 21 - 25 ปี

☐ 26 - 30 ปี

☐ มากกว่า 30 ปี

6. ความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามในตอนนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของท่าน โดยจำแนกองค์ประกอบเป็น 8 ด้าน ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีประเด็นคำถาม จำนวน 72 ข้อ

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ตรงกับความเป็นจริง โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้เกณฑ์การประเมินกำหนดค่าตัวเลข 6 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

0	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาท่านไม่เคยพบปัญหา
1	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ท่านพบอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ท่านพบอยู่ในระดับน้อย
3	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ท่านพบอยู่ในระดับปานกลาง
4	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ท่านพบอยู่ในระดับมาก
5	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่าในประเด็นคำถามดังกล่าวจากการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ท่านพบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. โปรดเติมข้อความเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและแนวทางการแก้ไขที่ท่านได้ดำเนินการแล้วลงในช่องข้อเสนอแนะอื่นๆ ตรงกับความเป็นจริง

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษา							
2. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัด การประเมินผล และการกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
4. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
5. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
6. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้							
7. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการหรือบริบทของท้องถิ่น							
8. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้ครอบคลุมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้							
9. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้ครอบคลุมตามกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)							
10. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ							
11. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไม่บรรลุเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (โปรดระบุ)							
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)							
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
2. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี							
3. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา							
4. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)							
5. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้มีการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา							
6. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้มีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา							
7. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา							
8. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้นไม่สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา							
9. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้สะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา							
10. แผนปฏิบัติการประจำปีไม่ได้มีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้							
11. การดำเนินงานของสถานศึกษาในแผนปฏิบัติการประจำปีไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด							
12. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)							
13. สถานศึกษาไม่ได้มีการตรวจสอบ กิจกรรมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การประจำปีอย่างต่อเนื่อง							
14. สถานศึกษาไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรในการ ดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา							
15. สถานศึกษาไม่ได้มีการกำหนดกรอบ แนวทางการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน อย่างชัดเจน							
16. สถานศึกษามีปัญหาในการบริหาร จัดการงบประมาณและทรัพยากรใน การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ อย่างเพียงพอ							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (โปรดระบุ)							
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ							
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์							
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา เช่น การเข้าร่วมประชุม							
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ							
4. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ							
5. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา							
6. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบบริหารงานของสถานศึกษา							
7. โครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพยังขาดความชัดเจน เช่น การจัดทีมงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา							
8. สถานศึกษาไม่มีการติดตามตรวจสอบระบบบริหารและสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง							
9. สถานศึกษาไม่ได้มีการจัดระบบการบริหารงานที่เน้นการทำงานแบบบูรณาการ							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (ต่อ)							
10. สถานศึกษาไม่ได้จัดทำระบบสารสนเทศอย่างเป็นหมวดหมู่ที่สะดวกต่อการนำไปใช้งานตามตัวชี้วัด							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (โปรดระบุ)							
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)							
ด้านที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา							
1. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินการตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายในแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา							
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินการกำกับ ดูแล ติดตาม และนิเทศงานของเพื่อนร่วมงาน							
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง							
4. บุคลากรในสถานศึกษาไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่กำหนด							
5. สถานศึกษาไม่มีการจัดประชุมเพื่อการวางแผนการจัดกิจกรรมการปฏิบัติงาน							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)	
	0	1	2	3	4	5		
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (โปรดระบุ)								
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)								
ด้านที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดการวางแผนในการดำเนินงานติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
2. บุคลากรในสถานศึกษาไม่สามารถปฏิบัติการติดตามตรวจสอบคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง								
3. บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
4. กรรมการสถานศึกษาไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
5. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
6. สถานศึกษาไม่มีการรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง								

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ต่อ)							
7. สถานศึกษาไม่นำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในวางแผนการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา							
8. สถานศึกษาไม่ได้รับการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษา							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (โปรดระบุ)							
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)							
ด้านที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา							
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประเมิน							
2. สถานศึกษาไม่ได้มีการแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษาเป็นทีมคณะทำงานประเมินภายใน							
3. สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารสถานศึกษา							
4. สถานศึกษาไม่ได้มีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษา/ทีมคณะทำงานประเมินภายใน							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)							
5. สถานศึกษาไม่นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาภายในสถานศึกษา							
6. สถานศึกษาไม่ได้ใช้กระบวนการที่หลากหลายในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา							
7. ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพของผู้เรียน							
8. ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (โปรดระบุ)							
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)							
ด้านที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน							
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน							
2. สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในทุกปี							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)
	0	1	2	3	4	5	
ด้านที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน (ต่อ)							
3. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน							
4. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน							
5. ข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน							
6. ข้อมูลแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน							
7. ข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่มีความครบถ้วน							
8. ข้อมูลสรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่เป็นปัจจุบัน							
9. ข้อมูลสารสนเทศที่เก็บรวบรวมโดยสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องเสนอในรายงานการประเมินคุณภาพภายใน							
10. สถานศึกษาไม่นำรายงานประจำปีเผยแพร่ต่อสาธารณชน							
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการรายงานประเมินคุณภาพภายใน (โปรดระบุ)							

ประเด็นสภาพปัญหาที่พบ	ระดับของปัญหา						สาเหตุของปัญหา (โปรดระบุ)	
	0	1	2	3	4	5		
ด้านที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน (ต่อ)								
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)								
ด้านที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง								
1. บุคลากรในสถานศึกษาขาดจิตสำนึกในการพัฒนาการดำเนินงานที่เอื้อต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา								
2. สถานศึกษาไม่นำผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินตนเองมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา								
3. สถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ								
4. สถานศึกษาขาดความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง								
สภาพปัญหาอื่นๆ ที่พบจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (โปรดระบุ)								
หน่วยงานของท่านมีแนวทางการแก้ไขที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างไร (โปรดระบุ)								

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ครับทุกข้อ

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

โทรศัพท์ 086-5257432

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”

คำชี้แจง   แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน และเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ในด้านการดำเนินงานตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กให้สอดคล้องกับความต้องการ และบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**กรอบประเด็นคำถามการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จ
ในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 สถานศึกษามีนโยบายและแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

1.2 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

1.3 บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

1.4 ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

1.5 สถานศึกษามีขั้นตอนวิธีดำเนินงานในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

1.6 มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น สถานศึกษาได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

1.7 ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษามีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ และมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไรบ้าง

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีภายในสถานศึกษามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร

2.2 บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

2.3 ใครมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาบ้าง

2.4 ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

2.5 สถานศึกษามีแนวทางช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกันในหน่วยงานอย่างไรบ้าง

2.6 มีการนำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

2.7 แผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีที่จัดทำขึ้นมีการตรวจสอบถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.8 แผนการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีมีส่วนช่วยในการดำเนินงานในหน่วยงาน โดยเฉพาะงานด้านการประกันคุณภาพได้อย่างไรบ้าง

2.9 ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปี มีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ และมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไรบ้าง

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงานประจำปีภายในสถานศึกษาของท่านมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร

3.2 สถานศึกษามีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลสารสนเทศหรือไม่ ถ้ามี ฐานข้อมูลมีลักษณะเป็นอย่างไร

3.3 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดเก็บข้อมูลหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

3.4 บุคลากรในสถานศึกษามีหน้าที่/มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

3.5 สถานศึกษาของท่านได้นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีการดำเนินการอย่างไร

3.6 สถานศึกษามีนโยบายและกลยุทธ์ในการใช้สารสนเทศที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร

3.7 สถานศึกษามีปัญหาในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศหรือไม่ และมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.1 สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการนำแผนการจัดการศึกษาไปใช้ในด้านใดบ้าง อย่างไร

4.2 สถานศึกษาของท่านมีการจัดโครงสร้าง และการวางแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างไร

4.3 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

4.4 การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

4.5 สถานศึกษามีระบบการติดตามงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

4.6 การดำเนินงานตามแผนมีปัญหาหรือไม่ และมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 สถานศึกษาได้มีการเตรียมการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

5.2 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

5.3 สถานศึกษาของท่านมีการติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

5.4 สถานศึกษามีการตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

5.5 สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ปกครอง/ชุมชน หรือไม่ อย่างไร

5.6 สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากเขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่ อย่างไร

5.7 สถานศึกษาได้นำผลที่ได้จากการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

5.8 การดำเนินงานด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง และมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

6.1 สถานศึกษามีการเตรียมการในการประเมินคุณภาพภายในอย่างไร

6.2 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

6.3 บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในหรือไม่ อย่างไร

6.4 สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาอย่างไร และรูปแบบที่ใช้เป็นอย่างไร

6.5 การประเมินคุณภาพในของสถานศึกษามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง และมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

7. การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

7.1 สถานศึกษามีการวางแผนในการจัดทำรายงานการประเมินอย่างไร

7.2 สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ/การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน หรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร

7.3 สถานศึกษาของท่านมีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในอย่างไร ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อความต้องการในการรายงานเป็นประจำทุกปีหลังจากจบปีการศึกษา

7.4 สถานศึกษาได้มีการเผยแพร่ผลการประเมินหรือไม่ ถ้ามี มีรูปแบบ/วิธีการดำเนินการอย่างไร

7.5 การจัดทำรายงานการประเมินมีปัญหาอย่างไรบ้าง และมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1 สถานศึกษาของท่านได้ดำเนินการเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไรบ้าง

8.2 สถานศึกษามีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร

8.3 บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
อย่างไร

8.4 สถานศึกษาของท่านมีการนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

9. สถานศึกษาของท่านได้ใช้แนวคิด/ทฤษฎีมาใช้ในการดำเนินงานด้านการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีดำเนินการอย่างไร
10. สถานศึกษาของท่านได้ส่งบุคลากรในหน่วยงานของท่านเข้ารับการอบรม สัมมนา
ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ อย่างไร
11. ท่านคิดว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพใน ยังต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาในด้าน
ใดบ้าง อย่างไร
12. ท่านคิดว่าปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในในสถานศึกษาของท่านคืออะไร

ข้อคำถามในการพิจารณารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้กิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี มีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ จำนวน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและสภาพการดำเนินงานในการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขั้นตอนที่ 2 สร้าง(ร่าง)รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยขณะนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการถึงขั้นตอนที่ 2 คือ สร้าง(ร่าง)รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเรียบร้อยแล้ว ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นวิธีการหนึ่งในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงาน และศึกษานิเทศก์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นก่อนที่จะนำรูปแบบไปทดลองใช้ปฏิบัติงานจริง โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 ประเด็น ดังนี้

1. (ร่าง)รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่พัฒนาขึ้นใช้แนวทางตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
2. องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
3. องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
4. องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
5. องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
6. องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
7. องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
8. องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

9. องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามวงจรคุณภาพ PDCA เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

10. ภาพรวมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน จำนวน 19 หน้า ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำแนกองค์ประกอบเป็น 8 ด้าน ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยข้อคำถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

3. ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงความเป็นจริงมากที่สุด

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 31 ปี

☐ 31 – 35 ปี

☐ 36 – 40 ปี

☐ 41 – 45 ปี

☐ 46 – 50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน (โปรดระบุกลุ่มสาระฯ).....

☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 6 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 - 20 ปี

☐ 21 - 25 ปี

☐ 26 - 30 ปี

☐ มากกว่า 30 ปี

6. ความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของรูปแบบในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามในตอนนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำแนกองค์ประกอบเป็น 8 ด้าน ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีประเด็นคำถาม จำนวน 75 ข้อ

2. รูปแบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง แนวทางการดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายใน ตามภาระงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละองค์ประกอบจะแสดงความสัมพันธ์ของกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นของท่านและเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม (ถ้ามี) เกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงในแต่ละประเด็นของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 4 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าประเด็นที่กำหนดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าประเด็นที่กำหนดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 2 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าประเด็นที่กำหนดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าประเด็นที่กำหนดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพของ สถานศึกษาที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและ ผู้แทนจากชุมชน ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”					
1.2 ชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง และตัวแทนจากชุมชน ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา					
1.3 วิเคราะห์มาตรฐานการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน การจัดการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย มาตรฐานหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
1.4 วิเคราะห์บริบทและความต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์บริบท ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นบริเวณโดยรอบสถานศึกษาโดยใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น					
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.3 ระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะทำงานในสถานศึกษาจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เพื่อทำการสังเคราะห์และพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งการประชุมทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงการทำงาน					
2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นโดยมีผู้นำท้องถิ่น/ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นวิทยากรให้ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่นให้กับผู้เรียน โดยมีคนใน					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป การมีตัวแทนครูในสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อช่วยคิดโครงการพัฒนาชุมชน เข้าร่วมประชุม และวางแผนในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือ และการเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป					
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.1 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น					
3.2 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นจะต้องมีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้เพื่อให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ และคณะครูมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการนำไปใช้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการทบทวนความเป็นปัจจุบันของมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่าต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป					
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 การชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแผนระยะยาว 3 ปี แผน 4 ปี หรือ แผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี ที่แตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ					
1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ 1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์เขตพื้นที่การศึกษา ยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินภายนอกในปีที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NE (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาที่มีความครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ					
1.3 กำหนดแหล่งงบประมาณ การกำหนดและจัดหาแหล่งงบประมาณ คณะทำงานในสถานศึกษาจะอาศัยความร่วมมือจากชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้นงบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นงบนอก เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือจาก ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน สมาชิกพรรคการเมืองในท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น					
1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเน้นการทำงานเป็นทีมเนื่องจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนน้อย การมอบหมายหน้าที่ในความรับผิดชอบจะพิจารณาตามความถนัดและความสมัครใจ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์					
2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา					
2.1.2 คณะทำงานในสถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป					
2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในสถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน					
2.1.4 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลักกลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงาน ระดับโครงการ					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
2.2การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
2.2.1 คณะครูที่รับผิดชอบในแต่ละงานจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงานทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ					
2.2.2 แผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ตั้งชื่อโครงการให้มีความสอดคล้องหรือตรงกับมาตรฐานแต่ละด้าน และตั้งชื่อกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละมาตรฐาน ตามตัวชี้วัดที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นต้น					
2.2.3 คณะทำงานในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน งาน โครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงาน					
2.2.4 ขออนุมัติความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.4 พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาได้ตามความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น					
3.5 พิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนด ขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของ ท้องถิ่น					
3.6 พิจารณาความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องมีความครอบคลุมทุก องค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					
องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 ขี้แจงระบบการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงการวางระบบการบริหารงานของสถานศึกษา โดยจะยึดตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม					
1.2 ระบุสารสนเทศที่ต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลที่ประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการโครงสร้างตามภารกิจทิศทางการดำเนินงาน สภาพทั่วไป สภาพของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
ได้แก่ ข้อมูลธุรการ งานบริการงานบุคคล แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ 5) ข้อมูลเพื่อการรายงาน เป็นข้อมูลที่น่าเสนอต่อต้นสังกัดของสถานศึกษา					
1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถและสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้ที่รับผิดชอบจะร่วมกันพัฒนาแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูล โดยมีหน่วยงานกลาง คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประมวลผลในขั้นตอนสุดท้าย					
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.2 จัดทำระบบฐานข้อมูล คณะทำงานออกแบบระบบจัดเก็บฐานข้อมูล สถานศึกษาจะต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพระดับตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษาถึงระดับครูผู้ปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญต่อการนำไปใช้ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรไม่มากซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลที่มีการจัดเก็บเป็นระบบแฟ้มเอกสารหรือการจัดจ้างเจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรงในการจัดเก็บฐานข้อมูลโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการจัดจ้างกรณีพิเศษ					

	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และให้ชุมชนมารับรู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อจะได้ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา <u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.3 พิจารณาความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลที่ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ในสารสนเทศที่ต้องการ และฐานข้อมูลดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการนำไปใช้งานได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ					
3.4 พิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ผู้ที่รับผิดชอบข้อมูลจะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการบันทึกหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อให้สะดวกในการอ้างอิงผู้รับผิดชอบ และมีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการ พิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานในสถานศึกษาว่ามีจุดดี หรือจุดที่ควรพัฒนาใน ประเด็นใด เพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาคุณภาพ ส่วนประเด็นด้านสารสนเทศจะทบทวนในด้านความ สมบูรณ์ ความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความทันสมัยของข้อมูล หากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 ศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานศึกษารายละเอียดของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัด ความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้ กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์/นโยบายการจัดการศึกษาใน ปัจจุบัน					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
1.2 ประชุมมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจครูในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน					
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.2 ดำเนินงานตามแผน บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม					
2.2 สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานสรุปผลโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี					
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.4 ประชุมติดตามการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือน หรือมากกว่านั้นในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหาก็จะได้ออกมาช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาดังกล่าว					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
3.5 นิเทศให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำครูระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆ					
3.6 พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้อง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรม กำหนดไว้					
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามงานเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครู สถานศึกษาในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนที่ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือ ร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					
<u>องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</u>					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทน จากชุมชน					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
1.2 กำหนดแผนการติดตาม กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน					
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.4 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่างๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา					
2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน					
2.6 สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียนสรุปผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.3 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินการตาม ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด					
3.4 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงาน คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพตรวจสอบผลการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนการติดตามได้กำหนดไว้					
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการ ทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					
องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา					
<u>ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)</u>					
1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเป็น ทีมเดียวกับคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรจำกัด					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชน เป็นต้น					
1.2 กำหนดแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากทั้ง ทีมงานจากภายในสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจงบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน					
1.3 กำหนดวิธีการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน การประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต ศึกษาจากเอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา					
ขั้นการดำเนินงาน (Do)					
2.4 ดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในจะดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาหลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการ ดำเนินงานของสถานศึกษา					
2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพภายในเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจาก ภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่นๆที่เป็น เครือข่ายร่วมกัน					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
2.6 สรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในการเขียนสรุปผลการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา					
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
3.3 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด					
3.4 พิจารณาการดำเนินงานตามแผนการประเมิน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตรวจสอบผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแผนการประเมินที่ได้กำหนดไว้					
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
องค์ประกอบที่ 7 การรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 สังเคราะห์ผลการประเมิน สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อจัดทำ เป็นผลงานรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นรูปแบบของรายงานประจำปี					
1.2 ระบุแหล่งที่จะนำรายงานไปเผยแพร่ บุคลากรในสถานศึกษาระบุหน่วยงานที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายใน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงสถานศึกษา เป็นต้น					
1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินงานเก็บข้อมูลแต่ละส่วน ของรายงานประเมินคุณภาพภายในตามความถนัดของครูและตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน คณะทำงานในสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศ ชื่อเสียง และจุดเด่นของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้					ง
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
พิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน คณะทำงานตรวจสอบข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในว่าถูกต้องและมีความเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่รายงานในเล่มมีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบได้					
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนผลการดำเนินงานเป็นแนวทางในการพัฒนา คณะทำงานในสถานศึกษานำข้อมูลรายงานประเมินคุณภาพภายในมาทบทวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
ขั้นการวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)					
1.1 สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานร่วมกันในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกัน					
1.2 วางแผนการพัฒนางาน ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนางานองค์ความรู้โดยการนำรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายงานประเมินคุณภาพภายนอก รายงานผลการประเมินตนเอง รายงานประจำปีของสถานศึกษา ผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รายการสรุปโครงการ รายงานประเมินโครงการ ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน เช่น การสอบระดับชาติ (National Test) การสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) การสอบ A-NET (Advanced National Educational Test) ผลการสอบรายปีของผู้เรียน มาวิเคราะห์หาประเด็นที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโดยการวางแผนส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนาต่างๆ					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการดำเนินงาน (Do)</u>					
2.5 การนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา คณะทำงานร่วมกันนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา มาพิจารณาและใช้เป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาในปีต่อไป					
2.6 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาและส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมร่วมกัน					
2.7 ให้ความสำคัญกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อช่วยในการสนับสนุนการจัดการศึกษา กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน					
2.8 ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา					

ประเด็นการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ข้อเสนอแนะอื่นๆ
	4	3	2	1	
<u>ขั้นการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)</u>					
ตรวจสอบการทำงานตามระบบการติดตามงาน ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานในสถานศึกษา ตามระบบติดตามการดำเนินงาน ในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่ เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง					
<u>ขั้นการทบทวนการดำเนินงาน (Act)</u>					
กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะครูใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการนำ ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผน ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และนำมาหารือร่วมกันในชุดคณะทำงานของสถานศึกษา และ ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป					

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

โทรศัพท์ 086-5257432

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี”

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ ในระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามภาระงานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กให้ตรงตามความต้องการในการปฏิบัติและเพื่อพัฒนารูปแบบดังกล่าวให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สถานศึกษาขนาดเล็ก

- 1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 1.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 1.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 1.7 การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 1.8 และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแนวทางของรูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาด

- 2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 2.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 2.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 2.7 การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 2.8 และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินการของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

4. ภาพรวมของการนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็กไปใช้ในสถานศึกษาของท่าน

สำหรับผู้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....สถานที่.....

เริ่มสัมภาษณ์.....สิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการประเมินการใช้รูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกระบวนการดำเนินงานต่างๆ และการนำไปใช้ปฏิบัติจริงภายหลังจากที่ท่านได้ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน 8 หน้า ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการใช้รูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกระบวนการดำเนินงานต่างๆ และการนำไปปฏิบัติจริงภายหลังจากที่ท่านได้ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี โดยข้อความถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีโดยข้อความถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงความเป็นจริงมากที่สุด

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 31 ปี

☐ 31 – 35 ปี

☐ 36 – 40 ปี

☐ 41 – 45 ปี

☐ 46 – 50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน (โปรดระบุกลุ่มสาระฯ).....

☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 6 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 - 20 ปี

☐ 21 – 25 ปี

☐ 26 - 30 ปี

☐ มากกว่า 30 ปี

6. ความรับผิดชอบในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการใช้รูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามในตอนนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการใช้รูปแบบ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกระบวนการดำเนินงานต่างๆ และการนำไปปฏิบัติจริงของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาด เล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประเด็นคำถาม จำนวน 30 ข้อ

2. รูปแบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง แนวทางการดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายใน ตามภาระงานที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละองค์ประกอบจะแสดงความสัมพันธ์ ของกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อ พัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย

3. ด้านความเหมาะสม หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในมีวิธีการดำเนินงานสอดคล้องแนวคิดด้านการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายของ สถานศึกษา สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เกี่ยวกับการ ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็น ของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

4. ด้านความเป็นไปได้ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ปฏิบัติงาน การดำเนินงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ ในสถานการณ์จริง สามารถเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน มีความคุ้มค่าในเรื่องเวลาและงบประมาณในการนำ รูปแบบไปใช้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ โดยพิจารณา จากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

5. ความเป็นประโยชน์ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีดำเนินงานสามารถใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วและมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการใช้รูปแบบ

6. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความคิดเห็นของท่านและเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม (ถ้ามี) เกี่ยวกับการประเมินรูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในแต่ละรายการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงตามหลักของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
ด้านความเหมาะสม							
1	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีวิธีการดำเนินงานมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดด้านการประกันคุณภาพ						
2	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีวิธีการดำเนินงานมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา						
3	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีความเหมาะสมกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา						
4	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีความเหมาะสมกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา						
5	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
6	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
7	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
8	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
9	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
10	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
ด้านความเหมาะสม (ต่อ)							
11	การรายงานประเมินคุณภาพภายในมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
12	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
13	ภาพรวมของคู่มือและสาระสำคัญของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม						
ด้านความเป็นไปได้							
1	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ปฏิบัติงาน						
2	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สามารถเข้าใจได้ง่าย						
3	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
4	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
5	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
ด้านความเป็นไปได้ (ต่อ)							
6	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
7	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
8	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
9	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการรายงานประเมินคุณภาพภายในสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
10	แนวทางการดำเนินงานของรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องสามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง						
11	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีความคุ้มค่าในระยะเวลาและงบประมาณในการนำรูปแบบไปใช้						
12	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
ด้านความเป็นประโยชน์							
1	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ ตอบสนองต่อความต้องการในการ ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ						
2	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ ตอบสนองและตรงตามความต้องการ ของบุคลากรในสถานศึกษา						
3	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีแนวทาง/วิธีการปฏิบัติงานที่ช่วย ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา						
4	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีวิธีการดำเนินงานที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว						
5	รูปแบบการประกันคุณภาพภายในฯ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในสถานศึกษา						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มี
ประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ

โทรศัพท์ 086-5257432

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๘๙.๗๗๕

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิตติวิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัด สุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดังนั้น เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ไชยโส)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๙ ๓๙๙๓ ต่อ ๑๒๖

๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๘/๖. ๙/๓/๙

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตกระทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย
เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ นิสิตมีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาจากบุคลากรในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์
จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แก่ผู้วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ไชยโส)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๙ ๓๙๙๓ ต่อ ๑๒๖
๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๙/ว.๒๗๓

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเข้าร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่ม
เรียน

ด้วย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย
เรื่อง “การพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัด
สุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ดังนั้น เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเข้าร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่ม
ณ ห้องประชุมหลวงปู่ดี ชั้น ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ในวันอังคารที่
๖ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้
ในทางปฏิบัติของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัด
สุพรรณบุรี ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พทธิพย์ ไชยโส)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๔ ๓๔๔๓ ต่อ ๑๒๖
๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๘/๑ ๒๗๒

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดังนั้น เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรีดังกล่าว ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ไชยโส)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๙ ๓๙๔๓ ต่อ ๑๒๖

๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๙/ว ๕๒๐

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ นิสิตมีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาจากท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แก่ผู้วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ไชยโส)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๙ ๓๙๙๓ ต่อ ๑๒๖
๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๙/๗๗๔

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ พหลโยธิน เขตจตุจักร กท. ๑๐๙๐๐

พ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติโครงการในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน

ด้วย นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ นิสิตมีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรีที่นิสิตได้พัฒนาขึ้นในหน่วยงานของท่าน ในช่วงภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๑๑ มิถุนายน - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์จึงใคร่ขออนุมัติจากท่านเพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แก่ผู้วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ไชยโส)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๗๙ ๓๙๙๓ ต่อ ๑๒๖
๐๘๖ ๕๒๕ ๗๔๓๒

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 9 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนคณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	ทุนผู้ช่วยสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์